

ОДЛУКУ

**О УСВАЈАЊУ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ
ПАРТНЕРСТВА, БЕЗ ЕЛЕМЕНАТА КОНЦЕСИЈЕ,
ЗА ПОВЕРАВАЊЕ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНЕ
ДЕЛАТНОСТИ ЗООХИГИЈЕНЕ -СПРОВОЂЕЊЕМ
МЕРА ДЕЗИНФЕКЦИЈЕ, ДЕЗИНСЕКЦИЈЕ
И ДЕРАТИЗАЦИЈЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА
СМЕДЕРЕВА**

Члан 1.

Усваја се Пројекат јавно-приватног партнерства, без елемената концесије, за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене - спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева, на који је дато Мишљење Комисије за јавно-приватно партнерство, Владе Републике Србије, број 32/2024 од 20.9.2024. године, да се предметни Пројекат може реализовати у форми јавно-приватног партнерства без елемената концесије.

Члан 2.

Даје се сагласност на даљу надлежност и поступање у складу са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник Републике Србије“, број 88/2011, 15/2016 и 104/2016) и Законом о јавним набавкама („Службени гласник Републике Србије“, број 91/2019 и 92/2023).

Члан 3.

Ову Одлуку и Пројекат јавно-приватног партнерства, без елемената концесије, за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене - спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева, објавити у „Службеном листу града Смедерева“.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Смедерева“.

Број 501-26/2023-09

У Смедереву, 30. октобра 2024. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ГРАДА
Милан Перић, с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ГРАД СМЕДЕРЕВО

**ПРОЈЕКАТ ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА БЕЗ ЕЛЕМЕНАТА
КОНЦЕСИЈЕ ЗА ПОВЕРАВАЊЕ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ
ЗООХИГИЈЕНЕ – СПРОВОЂЕЊЕМ МЕРА ДЕЗИНФЕКЦИЈЕ, ДЕЗИНСЕКЦИЈЕ И
ДЕРАТИЗАЦИЈЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА СМЕДЕРЕВА**

PPP Community

Смедерево, јун 2024. године

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

САДРЖАЈ

1. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ	5
© Заштита ауторског права – Copyright 2024.	5
Клаузула о поверљивости података	6
Одрицање од одговорности – <i>Disclaimer</i>	7
2. РЕЗИМЕ	8
3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ГРАДУ СМЕДЕРЕВУ	10
4. ПРЕДМЕТ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА	12
4.1. Спровођење мера дезинфекције	12
4.2. Спровођење мера дезинсекције	12
4.2.1. Сузбијање комараца	13
4.2.2. Сузбијање крпеља	13
4.3. Спровођење мера дератизације	14
5. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	15
5.1. Историјски концепт јавно-приватног партнерства у Србији	16
5.2. Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама	17
5.3. Закон о јавним набавкама ("Сл. Гласник РС", бр. 91/2019 и 92/2023)	18
5.4. Закон о комуналним делатностима	18
5.3. Закон о заштити становништва од заразних болести	19
5.4. Закон о санитарном надзору	20
5.5. Дефинисање појмова у Закону о комуналним делатностима и Закону о заштити становништва од заразних болести	21
5.6. Закон о јавном здрављу	21
5.7. Закон о биоцидним производима	21
6. МЕЂУНАРОДНИ СТРАТЕШКИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА	22
6.1. Агенда 2030 за одрживи развој (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development)	22
6.2. UNECE ЈПП Евалуациона методологија за оцењивање пројеката (UNECE PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS)	22
7. РАЗЛОЗИ ЗА УГОВАРАЊЕ ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА	24
7.1. Тренутно стање система за спровођење мера ДДД	25
7.1.1. Контрола и квалитет спровођења мера	26

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

7.2.	Будуће стање система за спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације	27
7.2.1.	Географско подручје примене ДДД третмана	27
7.2.2.	Мониторинг и обавештавање јавности о третману ДДД	30
7.2.3.	Квантитативни критеријуми нивоа квалитета услуге кроз пројекат јавно-приватног партнерства	31
7.2.4.	Надзор над вршењем комуналне делатности кроз пројекат јавно-приватног партнерства	32
7.2.5.	Накнада за пружање услуге	33
7.2.6.	Одређивање цене комуналних услуга	34
8.	ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА	35
8.1.	Период припреме	35
8.2.	Период пружања услуга	35
8.2.1.	Спровођење мера дезинфекције	35
8.2.2.	Спровођење мера дезинсекције	35
8.2.3.	Спровођење мера дератизације	36
8.2.4.	Рок извршења са планираном динамиком реализације	37
9.	ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА	40
9.1.	Заштита здравља становништва	40
9.2.	Заштита животне средине	41
10.	ОДРЖИВИ СИСТЕМ ПРУЖАЊА УСЛУГА У СКЛАДУ СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА	43
11.	ОДРЖИВИ СИСТЕМ ПРУЖАЊА УСЛУГА ДДД У СКЛАДУ СА UNECE ЈПП Евалуационом методологијом	47
11.1.	Приступ и правичност	47
11.1.1.	Унапређење приступачности и универзални приступ	48
11.1.2.	Побољшање једнакости и социјалне правде	48
11.1.3.	План за дугорочни приступ и правичност	48
11.1.4.	Избегавање/минимизирање и ублажавање физичког и економског расељавања	48
11.2.	Економска ефикасност и фискална одрживост	48
11.3.	Одрживост животне средине и отпорност	50
11.3.1.	Смањење емисија гасова стаклене баште и побољшање енергетске ефикасности	50
12.	ОБАВЕЗЕ И ПРАВА ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА	55
13.	ПОСЛОВНИ ПЛАН И ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА	57
13.1.	Методологија добијене вредности у односу на уложени новац	57

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

13.2. Пројекција финансијских одлива у случају самосталне реализације пројекта од стране Јавног партнера	59
13.3. Пројекције прилива	64
13.4. Анализа ризика и матрица расподеле ризика	65
13.4.1. Расподела ризика у пројекту јавно-приватног партнерства	69
13.5. Дисконттовани токови новца	73
14. РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА У СКЛАДУ СА ИСХОДИМА ДЕФИНИСАНИМ ДОКУМЕНТОМ PPP AND INFRASTRUCTURE EVALUATION AND RATING SYSTEM – PIERS	84
15. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА И СИГУРНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ КОЈЕ АНГАЖУЈЕ ПРИВАТНИ ПАРТНЕР	86
15.1. Заштита од штеточина	87
15.2. Безбедност и заштита здравља и сигурност запослених које ангажује Приватни партнер	88
16. ЕВЕНТУАЛНО ОДУЗИМАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА И ОДУЗИМАЊЕ ПРАВА КОРИШЋЕЊА ИМОВИНЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА	90
17. ВРСТЕ И СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА ПРУЖЕНЕ УСЛУГЕ КОЈЕ ТРЕБА ДА ОБЕЗБЕДЕ ПАРТНЕРИ	91
18. УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА	92
18. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОСТУПКУ ДОДЕЛЕ И ОБЈАВЉИВАЊУ ЈАВНОГ ПОЗИВА	93
19. КРИТЕРИЈУМИ ИЗБОРА И ДОДЕЛЕ И ОДАБРАНИ ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ УГОВОРА	94
20. РОК НА КОЈИ СЕ ЗАКЉУЧУЈЕ ЈАВНИ УГОВОР	95
21. САДРЖИНА ЈАВНОГ УГОВОРА	96
22. ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ЈАВИ УГОВОРА	98
23. ЗАКЉУЧИВАЊЕ ЈАВНОГ УГОВОРА	99
24. ПЛАНИРАНА ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА	100
25. СТРУЧНИ ТИМ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА	101
26. ЗАКЉУЧАК	103

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

1. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

У складу са Уговором о пружању саветодавних услуга за израду Предлога пројекта јавно-приватног партнерства, без елементарне концесије, за реализацију Пројекта за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева, заведеног код Консултаната под бројем UG-01-12/2023 од дана 11.12.2023. године (у даљем тексту: Уговор), Консултант, односно Аутор „**PPP COMMUNITY**” Beograd је за наручиоца **Градску управу града Смедерева** израдио нацрт Предлога пројекта јавно-приватног партнерства, без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева (у даљем тексту: Предлог пројекта).

© Заштита ауторског права – Copyright 2024.

Израђен Предлог пројекта се сматра ауторским делом у складу са законом којим се уређују ауторска и сродна права у Републици Србији, и исти представља оригиналну духовну творевину Аутора, у овом случају **PPP Community Beograd**, изражену у одређеној форми чија је намена унапређење комуналних делатности применом модела јавно-приватног партнерства и чија је вредност утврђена Уговором. На сва права и обавезе Аутора и Наручиоца овог дела и заштиту ауторског дела примењују се одредбе закона којим се уређују ауторска и сродна права у Републици Србији, а на све што није уређено овим законом примењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

Аутор задржава сва морална права, односно има сва личноправна овлашћења у погледу свог ауторског дела.

Аутор има искључиво право да његово име, псеудоним или знак буду назначени на сваком примерку дела, односно наведени приликом сваког јавног саопштавања дела, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик јавног саопштавања дела, технички немогуће или нецелисходно.

Аутор има искључиво право да штити интегритет свог дела, и то нарочито да се супротставља изменама свог дела од стране неовлашћених лица и да се супротставља јавном саопштавању свог дела у измењеној или непотпуној форми, водећи рачуна о конкретном техничком облику саопштавања дела и доброј пословној пракси.

Аутор има искључиво право да даје дозволу за прераду свог дела искључиво Наручиоцу овог дела **Градској управи града Смедерева**.

Аутор има искључиво право да се супротставља искоришћавању свог дела на начин који угрожава или може угрозити његову част или углед.

Аутор има право на економско искоришћавање свог дела, као и дела које је настало прерадом његовог дела.

За свако искоришћавање ауторског дела од стране другог лица Аутору припада накнада утврђена Уговором, осим ако Законом о ауторском и сродним правима или Уговором није другачије одређено.

Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани бележење и умножавање свог дела у целисти или делимично, било којим средствима, у било ком облику, на било који трајни или привремени, посредни или непосредни начин.

Предлој пројекта јавно-приватној партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи стављање у промет оригинала или умножених примерака свог дела, продајом или другим начином преноса својине.

Право Аутора на стављање примерака дела у промет не делује према оном власнику примерка дела који је тај примерак легално прибавио у Републици Србији од Аутора или од Ауторовог правног следбеника (исцрпљење права).

Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани прилагођавање, превођење, аранжирање и друге измене дела.

У случајевима искоришћавања ауторског дела на основу одредаба Закона о ауторском и сродним правима, морају се навести име Аутора дела и извор из кога је дело преузето.

У сваком конкретном случају, обим ограничења искључивих права не сме бити у супротности са нормалним искоришћавањем дела нити сме неразумно вређати легитимне интересе аутора.

Без дозволе Аутора и без плаћања ауторске накнаде објављено ауторско дело може се умножавати и јавно саопштавати ради спровођења поступка пред судским или другим државним органима или у сврху обезбеђења јавне сигурности.

Клаузула о поверљивости података

Аутор и Наручилац се обавезују:

1. да ће добијене информације које су предмет овог Уговора користити искључиво у складу са одредбама Уговора и закона;
2. да ће се према информацијама које се штите као пословна тајна добијеним од друге уговорне стране, као и према другим информацијама које може примити или се са њима упознати као последицом Уговора, односити са строгом тајношћу, у складу са законом и добрим пословним обичајима, третирајући их са истом пажњом са којом поступа са сопственим пословним тајнама;
3. да, супротно закону и другим прописима којима се уређује правна заштита пословне тајне од свих радњи нелојалне конкуренције, добрим пословним обичајима и овом Уговору, неће неовлашћено прибављати, користити или открити без писане сагласности друге стране ни једној трећој страни било коју информацију која се штити као пословна тајна друге стране у чији је посед дошла, без писане сагласности друге уговорне стране;
4. изузетак од ове клаузуле су запослени код сваке од уговорних страна, односно сарадници и/или консултанци који сарађују са уговорним странама са истом обавезом заштите пословне тајне, у складу са законом;
5. да неће копирати, отиснути, ставити у писани облик или сачувати у електронском облику, било који материјални део добијене информације, изузев у случајевима када је то неопходно за реализацију Уговора;
6. да ће, у случају када стиче нову информацију која се штити као пословна тајна друге уговорне стране, а односи се на предмет Уговора, тако стечену информацију третирати као пословну тајну и исту неће пренети трећим лицима, односно искористити на било који начин без претходне писмене сагласности друге уговорне стране;
7. да ће на захтев једне од уговорних страна, у свако доба трајно избрисати све информације (укључујући белешке, извештаје, анализе, налазе, сагласности, мишљења и др.) који су у вези

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

или произлазе из информације друге стране, као и све њихове копије, у случају када је иста сачувана у електронском облику. У случајевима када је могуће, пружити доказе о уништењу или брисању.

Аутор и Наручилац сагласно утврђују да се повредом пословне тајне сматра свако незаконито прибављање, откривање или коришћење пословне тајне која је предмет Уговора, на начин супротан Уговору, овом Пројекту и закону.

Одрицање од одговорности – *Disclaimer*

Овај документ и сви подаци и прилози који чине његове саставне делове су поверљиви и намењени искључиво Наручиоцу овог ауторског дела, односно физичком или правном лицу или лицима на које је адресирана.

Уколико сте овај документ добили грешком, обавештавамо Вас да је његово отварање, читање, копирање, умножавање, чување, обелодањивање, дистрибуирање и/или обрађивање строго забрањено. Молимо да у том случају о насталој грешки одмах обавестите аутора или пошиљача и да му документ са свим прилозима предате.

PPP Community Beograd не преузима одговорност и не прихвата било какву обавезу у вези са евентуалним последицама које може претрпети било које лице због чињења или нечињења на бази информација садржаних у овом документу.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

2. РЕЗИМЕ

Због све веће потребе за изградњом нове јавне инфраструктуре, улагањима у добра од општег интереса и ефикасним пружањем услуга од јавног значаја, као неопходном се указала потреба за стварањем одговарајућег правног и институционалног оквира за привлачење приватних инвестиција у Републику Србију.

Стварање правног оквира за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства (у наставку: ЈПП) показало се као одличан пут за поверавање обављања комуналних делатности приватном партнеру, односно делатности чије се финансирање обезбеђује у целости или делимично инвестицијом приватног партнера, као решавању питања која су од јавног значаја.

Овај пројекат настоји да прикаже да ће се пружањем континуиране услуге дезинсекције, дератизације и по потреби услуге дезинфекције на територији града Смедерева, постићи благовремено препознавање, реаговање и сузбијање нежељених последица изазваних од стране штетних микроорганизама, инсеката и других зглавкара и глодара, чиме се постиже заштита становништва од заразних болести, заштита животне средине, као и очување и побољшање општег здравља становништва.

У овом пројекту говориће се о значају делатности дезинфекције, дезинсекције и дератизације, као и о стварању основе за успешно предузимање превентивних мера на сузбијању микроорганизама, инсеката и других зглавкара и глодара.

Дисперзија ризика која се остварује на овај начин је више него повољна за јавног партнера. Приватни партнер преузима већину ризика које би иначе сносио јавни партнер, а тичу се ризика у квалитету пружања услуга (непредвиђених и додатних трошкова, кашњења, квалитета, постизања задовољавајућих ефеката...).

Предмет предложеног пројекта ЈПП јесте поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције на територији града Смедерева на период од 10 година закључењем јавног уговора између Града Смедерева и приватног партнера.

Сходно томе, а у циљу одабира приватног партнера који има потребан ниво компетентности и успешности да извршава услуге које су предмет Предлога пројекта, Град Смедерево као Јавни партнер исти подноси Комисији за јавно-приватно партнерство Владе Републике Србије, ради давања мишљења и оцене да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП, како би се створила основа за успешно предузимање превентивних мера за смањење популације штетних микроорганизама, глодара, инсеката и других зглавкара сузбијањем штетних организама и превенцијом заразних болести у Републици Србији, односно на територији града Смедерева.

Имплементација овог пројекта би допринела побољшању и унапређењу ове комуналне делатности, обезбеђивању вршења континуиране услуге дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције на територији града Смедерева на дужи временски период и побољшање квалитета живота и здравља становништва, као и заштиту животне средине спречавањем ширења заразних болести.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Реализација предложеног пројекта јавно-приватног партнерства из области дезинфекције, дезинсекције и дератизације оправдана је са економско-финансијског и техничког становишта.

Најважнији циљ овог пројекта јесте подизање квалитета пружања комуналне делатности и заштита становништва од заразних болести које угрожавају њихово здравље, због чега је спречавање и сузбијање потенцијалних преносиоца заразних болести од општег интереса.

Табела број 1- Основни подаци о пројекту и Јавном партнеру

Предмет пројекта	Предлог пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене- спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева
Јавни партнер	Градска управа града Смедерева
Представник Јавног партнера	начелник Градске управе града Смедерева Горан Милентијевић
Седиште	Омладинска бр. 1, 11300 Смедерево
Контакт телефон	026/672724
Интернет страница	https://smederevo.ls.gov.rs/?lang=sr
Електронска адреса	/
Процењена вредност пројекта	340.000.000,00 динара без ПДВ-а
Облик јавно-приватног партнерства и рок трајања јавног уговора	Уговорно јавно-приватно партнерство. Рок трајања јавног уговора је 10 година.

Кључне речи: *јавно-приватно партнерство, јавни интерес, дезинфекција, дезинсекција, дератизација, зоохигијена, финансирање, управљање и пружање услуге*

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ГРАДУ СМЕДЕРЕВУ

Смедерево је административни, економски, привредни и културни центар Подунавског округа. Налази се на обалама Дунава у североисточном делу Србије. Обухвата укупно 28 насељених места, и то: Смедерево, Бадљевицу, Биновац, Водањ, Враново, Врбовац, Вучак, Добри До, Друговац, Коларе, Кулич, Ландол, Липе, Лугавчину, Луњевац, Малу Крсну, Мало Орашје, Михајловац, Осипаоницу, Петријево, Радианац, Раљу, Сараорце, Сеоне, Скобаљ, Суводол, Удовице и Шалинац. Са изградњом Смедеревске тврђаве 1430. године, Смедерево је постало престоница Српске деспотовине пошто је Београд, дотадашња престоница, враћен Угарској 1427. године. Смедеревску тврђаву је основао тадашњи српски деспот Ђурађ Бранковић. Смедеревска тврђава је тада представљала највећу равничарску тврђаву у Европи. Данас, Смедерево је велики индустријски центар.

По подацима из 2004. године, град заузима површину од 484 km². Позиционирано је на 40,39° северне географске ширине и 20,57° источне географске дужине. Налази се у североисточном делу Републике Србије, на другој по величини европској реци Дунаву. Од престонице, Београда, удаљено је свега 46 км.

Прво помињање Смедерева под овим називом забележено је у Повељи византијског цара Василија II из 1019. године, у делу који говори о Браничевској епархији Охридске епископије. Први писани помен о Смедереву налази се и у Повељи кнеза Лазара из 1381. године у којој се спомиње манастир Раваница и села и имања која поклања „у Смедереву људини Богосаву с опћином и баштином“. Град Смедерево се налази уз правац римске границе (Лимес) и Цариградског друма, што је током историје битно одређивало његов значај и улогу у историјским догађајима. Као такво, ово место има континуитет од праисторије, преко антике и средњег века до данашњих дана. О свим тим временима сведочи богато културно наслеђе смедеревског краја оличено у више локалитета распоређених у граду и око њега

Посебан значај Смедерево добија почетком петнаестог века, у доба деспота Ђурађа Бранковића, када постаје последња престоница српске средњовековне државе и седиште црквеног и привредног живота. Саграђена је Смедеревска тврђава, чији бедеми и данас стоје и сведоче о бурној прошлости

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

града, али и значају Смедерева који већ тада премашује локалну и регионалну димензију. Смедерево постаје центар на размеђи цивилизација, где се преплићу утицаји истока и запада.

Тврђава је смештена на десној обали Дунава, на ушћу реке Језаве. Унутрашњи простор заузима 11ха, а шире окружење данас залази у урбане структуре. Грађена је по узору на Цариградску тврђаву, као фортификација за одбрану и представља једну од највећих тврђава у Европи.

Након пада у турске руке, Смедерево задржава шири регионални значај као седиште санџака, све до 1521.године.Током шеснаестог и седамнаестог века, развило се у већу оријенталну варош. Крајем седамнаестог века, за време аустро-турских ратова, варош је наизменично била у рукама зараћених страна, разарана је и привредно опала. У време аустријске власти овде је био центар дистрикта.

У обновљеној српској држави Смедерево игра значајну улогу, пре свега као седиште Совјета од 1805.-1807.године, али и као развијено градско насеље, трговачко седиште и главни град Смедеревске нахије. Током читавог 19. и 20.века, некад у већој, некад у мањој мери, користећи своје потенцијале, имало је своје место у реду најразвијенијих градова Србије.

Основне климатске карактеристике града Смедерева одређене су њеним географским положајем, циркулацијом атмосфере, рељефом и степеном континенталности. На северу је пространа Панонска низија, чији се климатски утицаји испољавају и далеко ка југу, дуж долине Велике Мораве. Отвореност Панонске низије погодује појави честих ветрова, нарочито зими. Овај реон се такође одликује и највећом учесталošћу и јачином кошава у Србији. Најчешће се јављају јужни, северни и југоисточни ветар. Климатске одлике града Смедерева су повољне за развој пољопривреде. Временски период када су средње дневне температуре више од 10° С износи у просеку 205 дана. Безмразни период износи 206 дана што је повољно за успешно гајење житарица и воћа. Јануар је најхладнији месец у години и уједно, једини месец са негативном средњом месечном температуром. Јул је најтоплији месец у години.

Према подацима Пописа становништва, домаћинства и станова од 2022. године, број становништва града Смедерева износи укупно 97930, а број домаћинства 37203. Од укупног броја, највеће учешће према националној припадности имају Срби (90,93%), затим Роми (2,36%), Македонци (0,18%) и други. Просечна старост износи 43,16 година, док најбројније становништво чине особе између 65 и 69 година, укупно 7942 становника.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

4. ПРЕДМЕТ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Предмет предложеног пројекта јесте поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера дезинсекције, дератизације и потреби мера дезинфекције на територији града Смедерева на период од 10 година закључењем јавног уговора између Града Смедерева и Приватног партнера. Поред тога, пројектом се предвиђа и могућност накнадног уговарања пружања услуге поделе биолошких таблета/кесица, када се на терену укаже потреба, а у складу са издатим налогом Јавног партнера и расположивим средствима у буџету.

Реализација предметног пројекта јавно-приватног партнерства подразумева спровођење мера за смањење популације штетних микроорганизама, глодара, инсеката и других зглавара односно, обезбеђење пружања континуиране услуге дезинсекције, дератизације и потреби услуге дезинфекције на јавним површинама и у јавним објектима.

4.1. Спровођење мера дезинфекције

Дезинфекција подразумева поступак усмерен на уништење највећег броја нежељених микроорганизама, као и низ метода и мера усмерених на уништавање узрочника заразних болести у спољној средини. У ту сврху користе се разна физичка и хемијска средства, чијим дејством се уништава или инхибира и остала популација организама.

У зависности од врсте микроорганизама, времена и услова деловања дезинфекција може да се подели на:

- Превентивну – уништавање микроорганизама који могу да се нађу на предметима, који могу да доведу до обољења људи или квара животних намирница. Ово је најчешћи вид дезинфекције и скоро свакодневно се примењује у здравственим, прехранбеним, образовним организацијама, средствима јавног превоза итд.
- Текућу дезинфекцију – дезинфекција која се спроводи у случајевима појаве болести људи или животиња. Представља циљану дезинфекцију, и спроводи се све време трајања болести.
- Завршну дезинфекцију – дезинфекција која се спроводи након престанка болести. Подразумева дезинфекцију простора, објеката или предмета које су користили заражени.

Дезинфекција јавних површина врши се по потреби, у случају контаминације јавних површина потенцијално заразним микроорганизмима претежно фекалног порекла. До оваквих случајева долази најчешће услед изливања канализације након великих падавина, неодговорног понашања појединаца који избацују потенцијално заразан материјал на јавне површине као и ситуација изазваних епидемиолошким стањем у земљи, попут пандемије вируса COVID-19.

4.2. Спровођење мера дезинсекције

Дезинсекција представља скуп превентивних мера које се примењују у циљу смањења популације штетних инсеката и крпеља, потенцијалних преносилаца заразних болести. Многи инсекти и крпељи, осим што су преносници заразних болести, велике су штеточине јер наносе материјалну штету у пољопривреди, складиштима хране и на имовини. Дезинсекција се спроводи ради уклањања непријатних паразита из нашег окружења, али и због очувања и заштите здравља људи, домаћих животиња и имовине.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Ова делатност подразумева:

- сузбијање комараца (сузбијање ларви комараца и одраслих форми комараца);
- сузбијање крпеља и
- сузбијање других врста штетних инсеката.

4.2.1. Сузбијање комараца

Све израженије климатске промене утичу и на појаву и бројност комараца што доводи до тога да су периоди када комарци почињу свој развој све ранији, а такође све касније прелазе у период мировања (топла и влажна лета, благе зиме).

Сузбијање комараца почиње још док се они налазе у стадијуму ларви (први део живота проводе у води) при чему се користе различити хемијски и биолошки препарати. Када се из ларви развију одрасли комарци онда се врши сузбијање комараца уређајима са земље или ваздуха, односно сузбијање кућних форми комараца који презимљавају у затвореним просторима. Комарци се не могу потпуно уништити али се правилним мерама сузбијања њихова бројност може смањити и држати под биолошким минимумом.

У Републици Србији живи око 40 врста комараца. Они преносе разне болести које могу бити и животно опасне за људе и животиње (Вирус Западног Нила, Маларија, Денга, Болест плавог језика или катарална грозница). У свету годишње од ових болести страда преко 10 милиона људи. Једна од највећих болести које изазивају комарци јесте маларија. Ова болест је пре Другог светског рата била заступљена у источној и јужној Србији, а према неким подацима, током самог рата било је Београђана који су се „тресли од маларије“.

На територији наше земље годинама уназад забележено је присуство вируса грознице „Западног Нила“, а сваке сезоне од наведене болести оболи више стотина лица.

Због наведених потенцијалних болести сузбијање комараца захтева системски, стручан и ефикасан приступ.

4.2.2. Сузбијање крпеља

Крпељи постају активни од априла до октобра и почињу да траже свог домаћина. Они поседују детекторе који реагују на промену светлости, температуру, мирис, па чак и на угљен-диоксид. С обзиром да се не крећу много, тај период чекања домаћина некада може да траје и до неколико година.

Лајмска болест јесте болест која се преноси уједом крпеља. Заражени крпељ је преносник лајмске болести, а изазивач је бактерија *Borrelia burgdorferi*. Лајмска болест представља системско обољење, што значи да је угрожен цео организам, посебно кожа, нервни систем, зглобови и срце. Ова болест регистрована је 1975. године, а према неким проценама, до 40% крпеља у Србији је заражено управо овом бактеријом.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

4.3. Спровођење мера дератизације

Дератизација је скуп метода и средстава усмерених на уништавање ситних глодара, преносилаца заразних болести и проузроковача значајних економских штета. Ова делатност подразумева скуп механичких и хемијских мера и поступака којима је циљ сузбијање и трајно елиминисање штетних глодара из одређеног простора.

Глодари су извори и преносиоци преко 40 заразних болести. У свету има преко 3.000 врста глодара, од којих у нашој земљи живе 33 врсте. Они су носиоци разних микроорганизама који изазивају болести, којима могу заразити људе, кућне љубимце и домаће животиње. Због своје велике распрострањености, плодности и интелигенције, мишолики глодари представљају велику опасност по човека и његову околину.

Још у средњем веку уочено је да су пацови преносиоци куге, која се појављивала у епидемијском и пандемијском облику. Неке од најпознатијих болести људи и домаћих животиња које преносе глодари су туларемија, лептоспироза, бруцелоза, ботулизам, псеудотуберкулоза, туберкулоза, куга, лепра, тифус, хеморагичне грознице, беснило, слинавка и шап, трихинелоза и друге. Дератизација као превентивна мера здравствене заштите човека може да одигра кључну улогу у спречавању ширења болести.

Процена угрожености неког подручја од преносиоца заразних болести, или њихови резервоари, заснива се на следећим параметрима:

- карактера опасности – угрожено подручје треба анализирати са аспекта броја људи и врста угрожених животиња и карактеристика болести;
- густине становништва и животињског фонда – обухвата анализу густине насељености неког подручја и величине животињског фонда са аспекта броја и врста животиња критичних на заразне болести;
- површина и карактеристике угроженог подручја – угрожено подручје се анализира са више аспеката: извора заразне болести, развоја, преношења и ширења болести, могућности предузимања превентивних мера;
- изграђености система заштите од преносиоца заразних болести, или њихових резервоара – обухвата анализу са аспекта постојања планова заштите од заразних болести, природних и вештачких баријера за ширење болести и капацитета за збрињавање.

Предлој њројекџа јавно-приватној њартнерсџва без елемената концесије за њоверавање обављања комуналне делатности зоохџије – сџровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дерџизације на њериџорији града Смедерева

5. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Постојећи јавни ресурси нису довољни да одговоре на изазове предметног пројекта па је неопходно користити могућност финансирања пројекта приватним капиталом. Удруживање јавног сектора са приватним, на адекватан начин, нарочито кроз модел ЈПП, ствара додатну вредност како за Јавног, тако и за Приватног партнера и то у смислу смањења јавних расхода, остваривања транспарентног профита за Приватног партнера, повећања квалитета јавне услуге, бриге о животној средини и посебно задовољство крајњих корисника. Јавно-приватно партнерство се показало као један од најадекватнијих оквира за квалитетно и ефикасно решавање проблема локалних самоуправа у свим областима комуналних делатности у читавом свету, па и у Србији.

Пројекти јавно-приватног партнерства у односу на традиционалан систем набавке највише доприносе вредновању целог животног циклуса пројекта и његовог квалитета, док то код традиционалног модела није случај. То свакако доприноси решавању проблема на начин који је одржив, квалитетан и дугорочан.

Када су у питању јавне инвестиције, порески обвезници не плаћају само цену изградње или опремања, већ овакви пројекти коштају онолико колико ће за њих платити у њиховом укупном животном веку.

Предност ЈПП у односу на традиционални модел набавке је то што код традиционалног модела почетно смањење вредности трошкова изградње или опремања може проузроковати веће трошкове у фази употребе, а о тим вредностима порески обвезници немају информацију.

Пројекат ЈПП без елемената концесије подразумева финансирање пројекта од стране Приватног партнера. На тај начин се буџет локалне самоуправе кредитно не задужује, већ локална самоуправа преузима обавезу да омогући и повери Приватном партнеру несметано обављање комуналне делатности, док би се за обављање предметне делатности Приватном партнеру исплаћивала накнада на месечном нивоу. ЈПП представља оквир сарадње јавног сектора и капитала Приватног партнера, ради обезбеђења функционисања комуналних делатности, односно делатности од општег интереса и ефикасног и економски одрживог развоја инфраструктуре.

Овакав модел пословне сарадње јавног и приватног сектора и увођење приватног капитала у развој инфраструктуре и подизање квалитета услуга подржан је од стране Владе Републике Србије¹ доношењем Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама. Сваки појединачни пројекат захтева претходну проверу од стране Комисије за јавно-приватно партнерство Владе Републике Србије², ради давања мишљења и оцено да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП, односно да ли задовољава јавни интерес.

¹ www.jpp.gov.rs: У новембру 2011. године донет је Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама ("Службени гласник РС", број 88/11, 15/16 и 104/16), којим је у правни систем Републике Србије уведен појам јавно-приватно партнерство и омогућено Влади, аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе да донесе одлуку о покретању поступка за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства.

² Ради пружања стручне помоћи при реализацији пројекта јавно-приватних партнерстава са или без елемената концесије, као међуресорно јавно тело оперативно независно у свом раду, Влада Републике Србије образовала је 2012. године Комисију за јавно-приватно партнерство и концесије.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на историји града Смедерева

Анализа правног оквира ЈПП-а пружа јасан приказ предности и потенцијала овог модела у Републици Србији.

Концепт јавно-приватног партнерства без елемената концесије, у примеру комуналне делатности зоохигијене омогућује Граду Смедереву као Јавном партнеру континуирано спровођење мера за смањење популације глодара, зглавкара и штетних микроорганизама мерама дезинфекције, дезинсекције и дератизације на јавним површинама као једног од највећих изазова урбаних и комуналних захтева и подизања нивоа ефикасности у пружању услуга крајњим корисницима.

5.1. Историјски концепт јавно-приватног партнерства у Србији

У нашем модерном законодавству модел јавно-приватног партнерства нема дугу традицију. У последњој деценији 20. века појавио се овај концепт доношењем Закона о концесијама. На основу тог закона, Влада Србије је са нерезидентом из САД (Чикаго), посредством „Drina River Bridge Cooperation a.d.“, са седиштем на Новом Београду, закључила Уговор о концесији за изградњу моста на Дрини, између Бадовинаца у Мачви и Попова у Семберији, на рок од 30 година. Тај уговор истиче 2025. године, до када власник моста има право да наплаћује мостарину у висини коју одреди Влада Србије. Након истека тог рока, мост прелази у власништво Републике Србије. Овај уговор јесте један од првих модерних примера реализованог јавно-приватног партнерства у нашој земљи.

До усвајања Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, у Србији је доминантан концесиони модел јавно-приватног партнерства уређен Законом о концесијама из 2003. године који карактерише веома компликована и дуготрајна процедура закључења уговора о концесији. Искуства са концесијама нису била позитивна, од пет закључених уговора у области рударства и изградње аутопутева, само један је остао на снази, што говори да у том периоду скоро не постоје примери добре праксе у овој области.

На локалном нивоу, сложеност концесионе процедуре онемогућила је да се овај модел примени, па су се локалне власти оријентисале на примену Закона о комуналним делатностима из 1998. године и могућности да се обављање комуналне делатности повери другом предузећу (а не само јавном комуналном предузећу) у складу са законом и прописом скупштине.

Неодговарајуће законско уређење концепта ЈПП било је један од основних узрока неуспеха концесионог модела, уз значајне правне несигурности на локалном нивоу. Показало се да је поступак поверавања обављања комуналних услуга по старом Закону о комуналним делатностима био недовољно квалитетан, јасан и транспарентан. Није постојао Закон о јавним набавкама, недостајали су механизми за заштиту права у поступцима јавних набавки, што није било у складу са упоредном праксом, пре свега са праксом Европске уније.

Ограничена својинска овлашћења нижих нивоа власти довела су до повећаног ризика за финансирање ЈПП пројеката на локалном нивоу (с обзиром на немогућност успостављања класичних инструмената обезбеђења као што су хипотека, заложно право итд...). У оваквим околностима био је угрожен и јавни интерес, с обзиром да јавна тела нису имала преговарачки капацитет у пројектима ЈПП, па је Приватни партнер доминирао у уговорном односу овог типа. На крају, цео овај амбијент био је далеко од повољног за привлачење приватног капитала или обезбеђивање финансирања одређених ЈПП пројеката.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Усвајање Закона о јавним набавкама, Закона о комуналним делатностима и Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, суштински се изменио регулаторни оквир за реализацију јавно-приватних партнерстава у Републици Србији.

5.2. Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама

Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“ бр. 88/11, 15/16 и 104/16; у даљем тексту: ЗЈППК) усвојен је 2011. године и њиме је у правни систем Републике Србије уведен појам јавно-приватно партнерство, а Влади Републике Србије, аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе омогућено да донесе одлуку о покретању поступка за реализацију пројекта ЈПП са или без елемената концесије.

Према одредбама ЗЈППК, ЈПП представља дугорочну сарадњу између Јавног и Приватног партнера ради обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја, које може бити уговорно или институционално. Чланом 4. ЗЈППК дефинисана су два облика ЈПП-а:

- уговорно јавно-приватно партнерство је јавно-приватно партнерство у којем се међусобни однос Јавног и Приватног партнера уређује уговором о јавно-приватном партнерству;
- институционално јавно-приватно партнерство је јавно-приватно партнерство засновано на односу између Јавног и Приватног партнера као оснивача, односно чланова заједничког привредног друштва, које је носилац реализације пројекта јавно-приватног партнерства.

Могућност финансирања пројекта поверавања обављања комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције на територији града Смедерева од стране Приватног партнера реализоваће се **путем уговорног јавно-приватног партнерства без елемената концесије**. Јавним уговором дефинисаће се однос између јединице локалне самоуправе као Јавног партнера и изабраног понуђача као Приватног партнера, на период од 10 година.

На основу члана 7. става 2. тачке 3. истог закона обавеза Приватног партнера јесте да од Јавног партнера преузме обављање услуга од јавног значаја, са једном или више обавеза као што су: финансирање, управљање и одржавање, **у циљу пружања услуга од јавног значаја** крајњим корисницима из оквира надлежности Јавног партнера, или у циљу обезбеђивања неопходних предуслова Јавном партнеру за пружање услуга од јавног значаја из оквира његових надлежности, или пружање услуга од јавног значаја из оквира надлежности Јавног партнера крајњим корисницима.

Уговорно ЈПП одређено је чланом 8. ЗЈППК тако да међусобна права и обавезе у реализацији пројекта ЈПП, без елемената концесије, уговорне стране уређују јавним уговором, чија је садржина прописана чланом 46. ЗЈППК.

На поступак избора Приватног партнера примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке или се одабир Приватног партнера врши поступком давања концесије који је одређен ЗЈППК.

Јавни уговор закључиће се као уговор о јавно-приватном партнерству без елемената концесије.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Закон о ЈПП обухвата материјално-правне одредбе којима се уређују питања предмета, актера и облика јавно-приватног партнерства. Иако Закон изричито наглашава елемент јавног интереса, као конститутивног за постојање ЈПП, његове одредбе имају за циљ да обезбеде равнотежу јавног и приватног интереса који се усклађују у ЈПП пројекту.

Једна од битних ставки Закона јесте и заштита интереса обе уговорне стране, што се препознаје применом начела равноправности уговорних страна.

5.3. Закон о јавним набавкама ("Сл. Гласник РС", бр. 91/2019 и 92/2023)

Чланом 1. ставом 1. Закона о јавним набавкама (ЗЈН) дефинисано је уређење поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења уговора о јавној набавци услуга.

Како је чланом 20. ставом 5. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама дефинисано да се у поступку избора Приватног партнера не примењују одредбе закона којим се уређују јавне набавке које се односе на: начин обрачуна процене вредности јавног уговора, заједничку понуду, подизвођаче, рокове за подношење понуда и пријава, рокове у вези са доношењем одлуке о избору најповољније понуде, рокове за закључење уговора и измене јавног уговора, на поступак избора Приватног партнера примењују се ЗЈН и ЗЈППК на начин како је то прописано овим законима.

Закон о јавним набавкама игра кључну улогу у јавно-приватним партнерствима (ЈПП) из различитих аспеката. Прво, он осигурава поштовање принципа конкуренције у процесу јавних набавки, обезбеђујући свим компанијама једнаке услове учешћа. Ово доприноси транспарентности и ефикасности у ЈПП-у. Друго, Закон о јавним набавкама прилаже економично и ефикасно управљање јавним ресурсима. Он гарантује да се при избору партнера за ЈПП узимају у обзир најповољнији услови, што помаже у смањивању трошкова и бољем коришћењу јавних средстава. Треће, примена Закона о јавним набавкама обезбеђује правну сигурност у процесу ЈПП-а. Он утврђује чиста правила и процедуре за избор најбољег партнера, што спречава спорове и спорне ситуације. Четврто, закон стимулише квалитет и иновације у ЈПП-у. Отворени конкурентни процес обично привлачи различите компаније, што може довести до пружања квалитетних услуга и иновативних решења. На крају, примена транспарентних правила и процедура у јавним набавкама смањује ризик од корупције у ЈПП-у. Ово је од кључног значаја за заштиту јавних ресурса и обезбеђивање поштеност и ефикасног партнерства између јавног и приватног сектора.

5.4. Закон о комуналним делатностима

Чланом 2. **Закона о комуналним делатностима** ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018; у даљем тексту: ЗКД) је утврђено да су комуналне делатности у смислу овог закона, делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем.

Наведеним Законом је дефинисано да су комуналне делатности, делатности од општег интереса и да делатност зоохигијене која, између осталог, подразумева спровођење мера за смањење популације глодара, инсеката и других зглавкара и штетних микроорганизама мерама дезинфекције, дезинсекције и дератизације на јавним површинама, спада у комуналне делатности.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

У складу са тим, обавеза Града Смедерева је да обезбеди континуирано спровођење мера дезинсекције, дератизације и потреби мера дезинфекције односно, да унапреди постојећи квалитет ове комуналне делатности.

Законом о комуналним делатностима дефинисано је да комуналну делатност могу обављати јавно предузеће, привредно друштво, предузетник или други привредни субјект.

Чланом 9. истог Закона предвиђено је поверавање обављања комуналне делатности, где се под поверавањем обављања комуналне делатности подразумева временски орочено уговорно уређивање односа у вези са обављањем комуналне делатности или појединих послова из оквира комуналне делатности између једне или више јединица локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, које за циљ има пружање комуналних услуга на територији једне или више јединица локалне самоуправе или на делу територије јединице локалне самоуправе.

Истим чланом, ставом 3. ЗКД одређено је да се поверавање обављања комуналне делатности врши на основу одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности и уговора о поверавању, осим када се оснива јавно предузеће.

Сходно члану 9. ставу 7. ЗКД, на поступак поверавања обављања комуналне делатности чије се финансирање обезбеђује из буџета јединице локалне самоуправе, односно чије се финансирање обезбеђује у целисти или делимично наплатом накнаде од корисника комуналних услуга, примењују се одредбе закона којима се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

Од посебног значаја јесте да се Јавни и Приватни партнер придржавају свих позитивно-правних прописа и норми, како оних којима се уређује област комуналних делатности и реализација пројекта јавно-приватног партнерства, тако и прописа и норми којима се уређује и др.

Како се мере ДДД спроводе на јавним површинама, Законом о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020 и 52/2021) прописано је да су јавне површине оне површине за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.).

Поред овога, у овом Предлогу пројекта под јавним површинама се подразумевају и предметни објекти на којима је предвиђено вршење ДДД услуга.

5.3. Закон о заштити становништва од заразних болести

Законом о заштити становништва од заразних болести ("Сл. гласник РС", бр. 15/2016, 68/2020 и 136/2020; у даљем тексту: ЗЗСЗБ) уређује се заштита становништва од заразних болести и одређују се заразне болести које угрожавају здравље становништва Републике Србије, чије спречавање и сузбијање је од општег интереса за Републику Србију, начин њиховог спровођења и обезбеђивање средстава за њихово спровођење, вршење надзора над извршавањем овог закона, као и друга питања од значаја за заштиту становништва од заразних болести.

На основу члана 2. става 1. тачке 27) овог закона **дезинфекција** у ширем смислу представља скуп поступака којима се ефикасно уклањају, онеспособљавају или уништавају микроорганизми у тој мери да нису способни да изазову инфекцију. Дезинфекција у ужем смислу представља смањење

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

броја микроорганизама испод инфективне дозе, односно уништавање или ослабљивање патогених микроорганизама.

Чланом 2. ставом 1. тачком 28) ЗЗСЗБ **дезинсекција** је дефинисана као скуп мера за уништавање инсеката и других зглавкара који могу да преносе узрочнике заразне болести.

Истим чланом и ставом, а тачком 29) прописано је да **дератизација** представља скуп мера за уништавање глодара који могу бити преносиоци заразне болести.

Спровођење мера за заштиту становништва од заразних болести прописаних овим законом и обезбеђивање средстава за њихово спровођење имају приоритет у односу на спровођење осталих мера у области здравствене заштите.

Сходно члану 9. ставу 3. овог закона, спровођење мера у циљу спречавања и сузбијања, као и одстрањивања и искорењивања одређених заразних болести одређује се посебним програмима, плановима и стручно-методолошким упутствима, у складу са законом.

Опште мере за заштиту становништва од заразних болести у области ДДД дефинисане су чланом 16. ставом 1. тачком 5. ЗЗСЗБ и подразумевају спровођење превентивне дезинфекције, дезинсекције и дератизације у насељеним местима, на јавним површинама.

Ставом 2. истог члана ЗЗСЗБ прописано је да се дезинфекција, дезинсекција и дератизација спроводе ради одржавања хигијене и смањења, заустављања раста и размножавања или потпуног уклањања присуства штетних зглавкара и глодара.

Овим пројектом Јавни партнер проналази финансијско и техничко решење за квалитетнију услугу вршења послова за смањење популације штетних микроорганизама, глодара, инсеката и других зглавкара, као и надзор над њиховим вршењем и преноси ризик обезбеђења пружања наведене услуге на Приватног партнера. На овај начин, Приватни партнер улагањем у наведени пројекат спровођења мера дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције утиче на побољшање здравља становништва.

5.4. Закон о санитарном надзору

Према члану 2. ставу 1. Закона о санитарном надзору ("Сл. гласник РС", бр. 125/2004), санитарни надзор подразумева инспекцијски надзор над применом закона, других прописа и општих аката, и над спровођењем прописаних мера, у областима које подлежу санитарном надзору, укључујући и контролу испуњености прописаних санитарно-техничких и хигијенских услова, које морају да испуне објекти, просторије, постројења, уређаји, намештај, опрема и прибор, наменска превозна средства и лица која подлежу санитарном надзору, са циљем заштите здравља становништва.

Између осталог, област која подлеже санитарном надзору јесте област заштите становништва од заразних болести. Санитарни надзор врши министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора. У области заштите становништва од заразних болести санитарни инспектор овлашћен је да врши надзор над спровођењем прописаних мера ради спречавања појаве, сузбијања, елиминације и искорењивања заразних болести, као и да предузима друге мере и радње одређене посебним законом којим се уређује та област.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

5.5. Дефинисање појмова у Закону о комуналним делатностима и Закону о заштити становништва од заразних болести

Чланом 3. ставом 1. тачком 14. Закона о комуналним делатностима дефинисано је да у један од оквира делатности зоохигијене спада и спровођење мера за смањење популације глодара, инсеката и штетних микроорганизама мерама дезинфекције, дезинсекције и дератизације на јавним површинама, док је чланом 2. ставом 1. тачком 28. Закона о заштити становништва од заразних болести утврђено да дезинсекција подразумева скуп мера за уништавање инсеката и других зглавкара који могу да преносе узрочнике заразне болести.

Такође члан 9. Закона о комуналним делатностима предвиђа да се на поступак поверавања обављања комуналне делатности чије се финансирање обезбеђује из буџета јединице локалне самоуправе, односно чије се финансирање обезбеђује у целости или делимично наплатом накнаде од корисника комуналних услуга, примењују одредбе закона којима се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

С обзиром на то да предмет пројекта ЈПП обухвата спровођење третмана који имају за циљ сузбијање потенцијалних преносиоца заразних болести, осврнућемо се на ЗЗСЗБ и можемо констатовати да предмет предложеног пројекта обухвата **спровођење мера за сузбијање штетних микроорганизама, инсеката и других зглавкара и глодара на територији града Смедерева.**

5.6. Закон о јавном здрављу

Чланом 8. Закона о јавном здрављу ("Сл. гласник РС", бр. 15/2016) уређено је питање животне средине и здравља становништва. На основу става 1. тачке 4. истог члана Закона дефинисано је да спровођење јавног здравља у овим областима обухвата дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију и праћење присуства штетних микро и макроорганизама.

5.7. Закон о биоцидним производима

Закон о биоцидним производима ("Сл. гласник РС", бр. 109/2021) дефинише безбедно коришћење биоцидних производа, стављање на тржиште и обележавање третираних производа, као и надзор и друга питања од значаја за безбедно коришћење доступним на тржишту и коришћење биоцидних производа и третираних производа. Приватни партнер је у обавези да се придржава одредби овог закона.

Правилником о условима за обављање дезинфекције, дезинсекције и дератизације ("Сл. гласник РС", број 3/2017) прописују се ближи услови за спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације, као и услови у погледу стручне спреме радника, техничке опремљености, просторија и других услова, које треба да испуњавају здравствене установе, правна лица и предузетници.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

6. МЕЂУНАРОДНИ СТРАТЕШКИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

6.1. Агенда 2030 за одрживи развој (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development)

Уједињене нације су на Самиту одржаном у септембру 2015. године усвојиле резолуцију A/RES/70/1 – Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. Агенда 2030 је универзална стратегија и од држава потписница се очекује да уједине све ресурсе како би циљеви одрживог развоја били остварени до 2030. године. Агенда 2030, са свих 17 циљева, подразумева три димензије одрживог развоја: економски раст, социјалну инклузију и заштиту животне средине.

Циљеви одрживог развоја представљају хитан позив на акцију свих земаља – развијених и у развоју – у глобално партнерство. Превазилажење сиромаштва и других изазова треба постићи стратегијама које унапређују здравље и образовање, смањују неједнакост и подстичу економски раст, а све то док се боре против климатских промена и док доприносе очувању наших океана и шума.

Европска комисија се бави питањима одрживог развоја и имплементира циљеве УН Агенде 2030 кроз операционализацију политика и одговарајућих фондова и примену управљачких инструмената, уз појачано праћење на терену. Од 2010. одрживи развој је уграђен у Европа 2020 стратегију и заснива се на три стуба: „паметан раст“ са фокусом на образовању и иновацијама; „одржив раст“ са ниским емисијама угљен-диоксида, отпорношћу на климатске промене, утицају на животну средину и „инклузиван раст“ кроз стварање нових радних места и смањење сиромаштва. Европска унија даје приказ циљева и принципа одрживог развоја (Агенда УН 2030) и начина на који су циљеви одрживог развоја УН уграђени у развојну агенду и приоритете ЕУ.

Влада Републике Србије је директно учествовала у развоју и писању Агенде одрживог развоја кроз укључивање грађана у процес путем консултација о развојној агенди после 2015. године и директним учешћем представника државе на глобалним форумима на којима су дефинисани циљеви одрживог развоја.

6.2. UNECE ЈПП Евалуациона методологија за оцењивање пројеката (UNECE PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS)

“Евалуациона методологија” је документ који је успоставила радна група УН-а за област јавно-приватног партнерства 2021. године, који има за циљ да обједини намере влада, приватног сектора и цивилног друштва за постизање Агенде за одрживи развој до 2030. године кроз модел јавно-приватног партнерства. Намера је да поменута методологија помогне у решавању изазова које је донела пандемија како би се постигао напредак у остваривању циљева одрживог развоја, између осталог, бољем приступу здравственој заштити и могућностима за посао, побољшаној доступности становања и економском оснаживању жена.

Различите заинтересоване стране, од влада и креатора политике до инвеститора ће уз помоћ Евалуационе методологије моћи да донесу одлуке на основу дубоког разумевања доприноса пројеката ЈПП решавању светских изазова. Документ укључује квалитативне и квантитативне методе за мерење ЈПП исхода где су људи на првом месту („Value for people“). Циљ овог алата јесте да се у ЈПП пројектима истакне не само вредност за новац, већ и вредност за људе и за планету.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Пет исхода који се наводе у Евалуационој методологији као основни за достизање циљева одрживог развоја кроз имплементацију ЈПП пројекта, а који ће бити разматрани у предметном пројекту, јесу:

1. Приступ и правичност – једнак приступ резултатима пројекта свима;
2. Економска ефикасност и фискална одрживост – рационално управљање ресурсима које доводи до повећања животног стандарда;
3. Одрживост животне средине и отпорност – очување биодиверзитета и спречавање климатских промена;
4. Репликабилност – могућност понављања успешно реализованог пројекта у другим локалним самоуправама;
5. Укључивање заинтересованих страна – интегрисање свих неопходних институција, организација, стручњака у свим фазама пројекта ЈПП, ради сагледавања потреба за што квалитетнијом реализацијом пројекта.

Документ Евалуациона методологија има за циљ да се у пројектима јавно-приватног партнерства анализирају ови исходи, како би се достигли поменути циљеви одрживог развоја и посматрао њихов утицај на инфраструктуру и квалитет поверених комуналних услуга, али и како би се превазишли изазови растућих глобалних климатских промена. Применом Методологије на пројекте јавно-приватног партнерства ставља се акценат не само на вредности за новац („*Value for money*“), већ и вредности за људе и за планету („*Value for people and for the planet*“).

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дератизације и дератизације на територији града Смедерева

7. РАЗЛОЗИ ЗА УГОВАРАЊЕ ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Сврха примене ЈПП-а у делу друштвених и економских активности у подручју јавних инвестиција, јесте потреба да се усклади однос трошкова јавних инвестиција са користима и квалитетом јавних услуга које се посредством тих инвестиција пружају корисницима, тј. потребно је постићи највећу могућу вредност јавних услуга за новац који у буџет уплаћују порески обвезници.

Разлози за уговарање јавно-приватног партнерства се огледају у следећем:

- Смањењу јавних расхода;
- Смањењу асиметрије информација између пореских обвезника и јавне администрације;
- Повећању транспарентности преузимања јавног новца у области јавних инвестиција;
- Одржање једнаког односа квалитета и цене у укупном животном веку пројекта;
- Смањење јавног дуга, итд.

Важно је напоменути да порески обвезници, када су у питању јавне инвестиције, не плаћају само цену изградње или опремања, већ овакви пројекти коштају онолико колико ће за њих платити у њиховом укупном животном веку (нпр. 20 и више година).

Предност ЈПП у односу на традиционални модел набавке је то што код традиционалног модела почетно смањење вредности трошкова изградње или опремања може проузроковати веће трошкове у фази употребе, док о тим вредностима порески обвезници немају информацију. Такође, као предности ЈПП се могу издвојити и алокација већег дела ризика на Приватног партнера као и виши степен организованости и контроле реализације пројекта.

Модел ЈПП без елемената концесије изискује сложен и свеобухватан приступ, односно израду различитих анализа попут економске и финансијске, анализе ризика, анализе заштите животне средине, итд., што у коначном исходу показује да ли је одређени пројекат исплатив и на колико година би га требало реализовати, што ће бити случај и са предметним пројектом у наставку.

Пројекат јавно-приватног партнерства за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене спровођења мера дезинфекције, дератизације и по потреби мера дезинфекције на територији града Смедерева, реализоваће се у складу са чланом 8. ЗЈППК, односно као уговорно ЈПП без елемената концесије.

Након спроведеног поступка избора Приватног партнера, јавно тело и одабрани Приватни партнер закључују јавни уговор.

Предметни пројекат омогућио би стварање основе за успешно предузимање превентивних мера за сузбијање заразних болести и подизања нивоа ефикасности и квалитета пружања ове услуге, те одржању једнаког односа квалитета и цене у укупном животном веку пројекта.

Могућност обезбеђења пројектног финансирања за целокупни пројекат и преузимање одређених ризика од стране Приватног партнера јесте један од главних разлога за предлагање предметног пројекта.

У циљу несметане реализације спровођења мера дезинфекције, дератизације и по потреби мера дезинфекције на јавним површинама, потребно је обезбедити између осталог и услове за

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

реализацију пројекта овог типа, уредити и обезбедити обављање ове услуге, њен развој и организацију управљања.

Овај модел пословне сарадње има за циљ да се пројекти структурирају и усклађују са нашим законодавством. Изазови у току реализације пројекта јавно-приватног партнерства су бројни, а једни од главних циљева јесу заштита јавног интереса и правична расподела ризика.

Пројекти јавно-приватног партнерства захтевају нова знања, технологије и искуства. Ови пројекти доприносе већој ефикасности и ефективности комуналне услуге, а она се види у унапређењу квалитета живота и здравља локалног становништва.

7.1. Тренутно стање система за спровођење мера ДДД

За разматрање могућности покретања предметног поступка ЈПП неопходно је било анализирати тренутно стање система за обезбеђење пружања услуга ДДД и изградити анализу на основу података из претходних година о квалитету вршења услуге, утицајима бицидних препарата на здравље становништва, као и на заштиту животне средине.

На територији града Смедерева су до сада спровођене следеће услуге:

- сузбијање ларви комараца са земље,
- сузбијање ларви комараца из ваздуха,
- сузбијање одраслих форми комараца са земље,
- сузбијање одраслих форми комараца из ваздуха,
- сузбијање крпеља на јавним зеленим површинама и
- систематска дератизација у стамбеним објектима, јавним објектима и на јавним површинама.

За вршење ових услуга у периоду од 2021. до 2024. године Град Смедерево је ангажовао извршиоца који обавља делатност спровођења мера ДДД. Извршене услуге за послове дезинсекције и дератизације извршиоцу делатности исплаћују се као уговорени износи за сваку од активности у складу са понудом за извођење тих послова која је дата у поступку јавне набавке и саставни је део уговора.

Ларвицидни третман комараца са земље спроводио се у периоду од априла до септембра на локацијама: Вучачки поток, језеро на Ковачићеву, приобаље Дунава од Веслачког клуба до Марине, део Годоминског поља са каналима и другим забареним местима на површини од 100 ха. Укупна предвиђена површина која је била предмет третмана износила је 1.000 ха на годишњем нивоу. Третман је спровођен парцијално, по позиву Наручиоца, а у складу са потребама на терену и оперативним планом који је достављао извршилац.

Ларвицидни третман комараца из ваздуха спроводио се по потреби на локацијама: Ада, приобаље Дунава до иза Ковинског моста, насеље Орешац, део Годоминског поља са каналима, Југово, приобаље Велике Мораве, Шалиначка и Радиначка језера, канал Језаве, забарене површине у сеоском и градском подручју на површини од 600 ха. Укупна предвиђена површина која је била предмет третмана износила је 1.800 ха на годишњем нивоу. Третман је спровођен парцијално, по позиву Наручиоца, а у складу са потребама на терену и оперативним планом који је достављао извршилац.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Адултицидни третман комараца са земље изводио се уређајима са земље у насељеним деловима, парковима, излетиштима, на рекреационим површинама и другим деловима насеља те подразумева утврђивање и израду траса и сатнице за кретање екипа које третман обављају уређајима са земље. Пре извођења адултицидног третмана било је битно пратити временске прилике, односно брзину и правац ветра, кишу и температуру. Укупна предвиђена површина која је била предмет третмана износила је 8.000 ха на годишњем нивоу.

Адултицидни третман комарца из ваздуха подразумевао је, између осталог, утврђивање и израду праваца и сатнице за прелете авиона. Укупна предвиђена површина која је третирана из ваздуха износила је 15.000 ха годишње те се односила на приобаље Дунава, Језаве и Мораве, Аду, Годоминско поље, канале, Шалиначка и Радиначка језера/баре, шумска подручја и зелене површине на територији града Смедерева (градско и сеоска подручја).

Третман сузбијања крпеља вршио се два пута годишње, у пролеће (мај-јун) и крајем лета (септембар) на укупној површини до 100 ха и на следећим локацијама: приобаље Дунава (Веслачки клуб) и Језаве (Марина), Тврђава, градски паркови, дворишта школа и предшколских установа, круг болнице и здравствених амбуланти, црквена дворишта и спортски терени и дворишта осталих установа на територији града Смедерева.

Услуга систематске дератизације спроводи се једном годишње и подразумева дератизацију у стамбеним објектима колективног и индивидуалног становања на целокупној територији града Смедерева, укључујући приградска и сеоска насеља: Југово, насеље Металор, Бадљевица, Биновац, Водањ, Враново, Врбовац, Вучак, Добри До, Друговац, Колари, Кулич, Ландол, Липе, Лугавчина, Луњевац, Мала Крсна, Мало Орашје, Михајловац, Осипаоница, Петријево, Радинач, Раља, Сараорци, Сеоне, Суводол, Скобаљ, Удовице, Шалинач и Орешац. Услуга се вршила у укупно 34.400 сеоских и градских индивидуалних домаћинстава, 400 подрума зграда за колективно становање, 3.338 јавних и приватних објеката и на укупно 64,80 ха јавних површина и 2,3 км приобаља реке Дунав. У зависности од ситуације на терену број шахти који је био предвиђен (2.500 комада) могао се повећати за 10%, уколико је неко од корисника указао на постојање глодара у шахтама.

У јуну 2021. године, Град Смедерево је закључило појединачне уговоре за услугу систематске дератизације и дезинсекције на територији града Смедерева на временски период од три године.

7.1.1. Контрола и квалитет спровођења мера

Према првобитном систему спровођења предметне делатности, Уговорима о поверавању ове комуналне делатности су уговорене цене за вршење услуге и цене сваке од поверених услуга. Уговорене јединичне цене су фиксне за све време трајања уговора и не могу се мењати. Плаћање уговорених цена на годишњем нивоу вршено је авансно, у висини од 30% од укупног годишњег износа за услуге, у року од 15 дана од датума пријема предрачуна и банкарске гаранције за повраћај авансног плаћања за сваку календарску годину појединачно.

Предметне услуге су вршене парцијално, по позиву Наручиоца, а у складу са ситуацијом на терену и оперативним планом који доставља извршилац. Извршилац је у обавези да у складу са Законом о биоцидним производима, користи и ставља у промет препарате на основу решења о упису у привремену листу биоцидних производа за достављање техничког досијеа.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Надзор и контролу над реализацијом предметних услуга вршило је Одељење за урбанистичко – комуналне и имовинско – правне послове – Одсек за комуналне послове, послове саобраћаја и заштите животне средине – Група за комуналне послове и послове заштите животне средине.

Обавеза извршиоца била је да у сарадњи са надзором врши мониторинг и контролу бројности популације штеточина. Извршилац је био у обавези да припрему препарата за спровођење третмана изврши у присуству надзорног органа. Такође, обавеза извршиоца је била да омогући надзорном органу контролу извршења услуге преко ГПС уређаја.

7.2. Будуће стање система за спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације

Циљ овог пројекта јесте да се пронађе дугорочно и адекватно решење за ову комуналну делатност због чега Град одређивањем предмета овог пројекта настоји да делатност повери Приватном партнеру и на тај начин створи одрживи систем који ће функционисати дужи временски период и омогућити својим грађанима услугу на високом нивоу. Применом оваквог модела, пре свега, задовољен је јавни интерес, а Приватном партнеру омогућено је стицање транспарентног профита. Видљиве су користи пре свега за Јавног, а затим и за Приватног партнера.

7.2.1. Географско подручје примене ДДД третмана

Јединица локалне самоуправе је надлежна за уређење, управљање и надзор над комуналним делатностима, укључујући и делатност зоохигијене, као и заштиту становништва од заразних болести на својој територији. Услуге дератизације, сузбијања комараца, крпеља и других штетних инсеката ће се вршити на подручју територије града Смедерево и насељених места: Југово, Бадљевица, Биновац, Водањ, Враново, Врбовац, Вучак, Добри До, Друговац, Колари, Кулич, Ландол, Липе, Лугавчина, Луњевац, Мала Крсна, Мало Орашје, Михајловац, Осипаоница, Петријево, Радинач, Раља, Сараорци, Сеоне, Суводол, Скобаљ, Удовице, Шалинац и Орешац. Сходно томе, територија града Смедерева и насељених места дефинишу се као „географско подручје“ примене ДДД третмана. Имајући то у виду, различите врсте третмана су специфичне по начину на који се спроводе, интензитету и врстама препарата, самим тим су специфичне и по просторном обухвату.

Обзиром да услуге дезинсекције, дератизације, сузбијања комараца, крпеља доста зависе од спољашњих климатских утицаја, као што су температура, количина падавина, брзина ветра и влажност, водостаја река, број третмана и третиране површине се не могу прецизно унапред планирати, већ се може дати минималан оквир планираних третмана по години, према извршеним третманима из претходних година. Пракса је да се услуге дератизације и сузбијања комараца и крпеља врше након извршеног мониторинга, када мониторинг покаже критичну вредност или присуство штетних организама. У наставку су дати подаци о минималном броју третмана и површинама на којима ће се вршити услуге. Међутим, имајући у виду да је ова делатност специфична због јединки на које је потребно деловати које се у свом животном веку крећу, шире, смањују и мењају површину на којој се налазе и настајују, те да у овом моменту није могуће прецизирати број третмана и тачне површине на којима ће бити неопходно вршење услуга, Јавни партнер може мењати дату спецификацију. Како би се обезбедило квалитетно вршење услуге на целој територији града Смедерева и омогућавање Јавном партнеру територије са минималним бројем штетних организама, обавеза Приватног партнера ће бити да обезбеди да се услуга врши када критичан број јединки достигне вредносни ниво квалитета услуге у складу са одељком 7.2.3. Предлога пројекта.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Табела број 2- Врста услуге са минималним бројем прегледа и оквирном површином која ће се прегледати на годишњем и 10-годишњем нивоу

Ред. бр.	Врста услуге	Минималан број третмана и оквирна површина која се третира за период од 1 године у ха	Минималан број третмана и оквирна површина која се третира за период од 10 године у ха
1.	ларвицидни третман комараца са земље	(10 x 100) 1.000	10.000
2.	ларвицидни третман комараца из ваздуха	(3 x 600) 1.800	18.000
3.	адултицидни третман комараца са земље	(10 x 800) 8.000	80.000
4.	адултицидни третман комараца из ваздуха	(7 x 2.143) 15.000	150.000
6.	сузбијање крпеља	(2 x 50) 100	1.000
7.	дезинфекција објеката и површина	20	200

8.	услуга систематске дератизације	34.400 индивидуалних домаћинстава
		588 објеката и 2.500 комада шахти
		64,80 ха јавних површина и 2,3 км приобаља реке Дунав

Према овом Предлогу пројекта, услуга дезинсекције би подразумевала сузбијање ларви и одраслих форми комараца, сузбијање крпеља и других врста штетних инсеката.

Ларвицидни третман комараца са земље ће се вршити на укупној оквирној површини од 1.000 ха, а оквирни списак локација је дат у наставку:

- Вучачки поток,
- језеро- насеље Ковачићево;
- приобаље Дунава од Веслачког клуба до Марине;
- део Годоминског поља са каналима;
- друге забарене површине.

Ларвицидни третман комараца из ваздуха ће се вршити на укупној оквирној површини од 1.800 ха, а оквирни списак локација је дат у наставку:

- Ада,
- приобаље Дунава до иза Ковинског моста,
- насеље Орешац,

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

- део Годоминског поља са каналима,
- Југово,
- приобаље Велике Мораве,
- Шалиначка и Радиначка језера,
- канал Језаве,
- забарене површине у сеоском и градском подручју.

Адултицидни третман комараца из ваздуха ће се вршити на укупној оквирној од 15.000 ха, а оквирни списак локација је дат у наставку:

- приобаље Дунава, Језаве и Мораве,
- Ада,
- Годоминско поље,
- каналска мрежа,
- Шалиначка и Радиначка језера
- забарена и шумска подручја (градско и сеоска подручја),
- зелене површине на територији града Смедерева.

Адултицидни третман комараца са земље ће се вршити на укупној оквирној површини од 8.000 ха и то на зеленим јавним површинама у урбаном делу града и зеленим јавним површинама у сеоском подручју.

Услуга сузбијања крпеља ће се вршити на јавним зеленим површинама на територији града Смедерева и то на приобаљу Дунава- Веслачки клуб и Језаве - Марина, Тврђави, у градским парковима, двориштима школа и предшколских установа, кругу болнице и здравствених амбуланти, црквеним двориштима и спортским теренима и двориштима осталих установа.

Сузбијање других врста штетних инсеката (нпр. оса) врши се по потреби на основу пријава са терена и стручне процене на лицу места. Оквиран број гнезда оса је до 20 комада годишње.

Предмет дезинсекције јесте и сузбијање гамижућих инсеката у објектима Градске управе града Смедерева на оквирној површини од 4.000 м². Овим је услуга дезинсекције проширена тако да, поред сузбијања ларви и одраслих форми комараца, крпеља, обухвата и сузбијање других штетних и гамижућих инсеката на јавним површинама и у јавном објекту.

Услуга системске дератизације ће се вршити у стамбеним објектима колективног и индивидуалног становања и јавним површинама на целокупној територији града Смедерева како је приказано у табели бр. 3, укључујући приградска и сеоска насеља: Југово, Бадљевица, Биновац, Водањ, Враново, Врбовац, Вучак, Добри До, Друговац, Колари, Кулич, Ландол, Липе, Лугавчина, Луњевац, Мала Крсна, Мало Орашје, Михајловац, Осипаоница, Петријево, Радиначка, Раља, Сараорци, Сеоне, Суводол, Скобаљ, Удовице, Шалиначка и Орешац.

Предлој пројекта јавно-приватној партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Табела бр. 3 – Оквирни списак објеката и јавних површина на којима ће се вршити услуга систематске дератизације

Врста објекта/јавне површине	Количина
сеоска индивидуална домаћинства	15.300 комада
градска индивидуална домаћинства	19.100 комада
подруми зграда за колективно становање (котларнице и подстанице)	400 објеката
средње и основне школе	25 објеката
предшколске установе	10 објеката
остале установе	50 објеката
здравствене установе у граду и селима	43 објекта
задруге по селима	10 објеката
пекаре	50 објеката
трговински и угоститељски објекти	650 објеката
канализациона мрежа (шахте)	2.500 комада
градска сметлишта	11 ха
дивље депоније	4-5 ха
зелене површине	18 ха
зелене пијаче	8,8 ха
гробља	11 ха
приобалско подручје реке Дунав	2,3 км
Тврђава	11 ха

Овим Предлогом пројекта, у оквиру уговорене годишње накнаде, се предвиђа и по потреби вршење услуге дезинфекције јавних површина и затвореног простора на укупној површини од 20 ха на годишњем нивоу.

7.2.2. Мониторинг и обавештавање јавности о третману ДДД

Пре и после извршења услуга, врши се мониторинг, односно испитивање бројности стања и ефеката рада тј. ниво инфекације инсеката. Обавеза изабраног извођача за обављање третмана ДДД је да обавештава јавност о третманима, врши мониторинг и контролу броја популације ларви и одраслих форми комараца, крпеља и глодара. Обавеза надзора именованог од стране Јавног партнера јесте евалуација примењених мера (ниво постигнуте ефикасности третмана) и све горе наведено мора бити саставни део укупних активности обе стране како би се омогућило унапређење организовања адекватних третмана. Надзор односно Јавни партнер имају право да изаберу локације на којима ће Приватни партнер вршити мониторинг и контролу бројности популације штетних организама као и да захтевају ванредно вршење мониторинга.

Члан 9. Правилника о условима за обављање дезинфекције, дезинсекције и дератизације ("Службени гласник РС", број 3 од 18. јануара 2017.) предвиђа да се пре обављања дезинсекције и дератизације на јавним површинама мора извршити обавештавање грађана средствима јавног информисања, као и да се обавештење мора истаћи и на прилазима јавних површина (скверови, паркови, парк шуме итд.). Поменуто обавештење мора да садржи и мере које су грађани дужни да спроводе, као и најнеопходније мере у случају тровања људи или домаћих животиња.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

7.2.3. Квантитативни критеријуми нивоа квалитета услуге кроз пројекат јавно-приватног партнерства

Основне процедуре за мерење нивоа квалитета услуге и сузбијања штетних организама јесу: вршење мониторинга, одређивање критичне бројности, као и испитивање бројности након изведених третмана, која указује на успешност истог. Код сузбијања неких штетних организама довољна је констатација њиховог присуства. Јавни партнер треба да именује лице за надзор над овим уговором, односно над квалитетом реализације пружања услуга, које ће вршити проверу квалитета рада Приватног партнера. Приватни партнер ће бити у обавези да обезбеди стање које не прелази критичне вредности.

Критеријуми приликом испитивања ларвицидног третмана комараца јесу следећи:

- критична бројност за ларве *Aedes sp.* комарца је више од 5 ларви/захват;
- критична бројност за ларве *Culex sp.* комарца је више од 50 ларви/захват.

Критеријуми за третман сузбијања одраслих форми комараца:

- критична бројност за одрасле форме комараца (*Culex sp.*) је више од 150 комараца/клопци за ноћ;
- критична бројност за речног/шумског комарца (*Aedes sp.*) је више од 20 јединки/клопци за ноћ.

Неопходни критеријуми за испитивање третмана сузбијања крпеља су следећи:

- присуство крпеља *Ixodes Ricinus*, метода флаг/час. Критична бројност више од 1 јединка флаг/час.

Третман дератизације подразумева:

- методу дератизационих кутија, хранилица са родентицидом, прегледом конзумације после две недеље – активни/неактивни мишолики глодари. Дневне потребе једне јединке сивог пацова је 15 g хране (количина конзумираног препарата/15 g x број дана = број пацова). Уколико је конзумација мања-присуство мишева;
- обилазак и преглед локалитета визуелно – активни/неактивни мишолики глодари. Уколико се визуелно примети један глодар, онда је процена да их има 20, уколико се пронађу два глодара, процена је да их има 100, три глодара, процена је да их има 1000, а уколико се увиде преко 3 глодара, процена је да их има велики број;
- критична бројност се сматра оном када је активност глодара регистрована у више од 25% посматраних хранилица.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Табела број 4 - Преглед штетних организама, метода за њихово сузбијање и критичних бројности

ШТЕТНИ ОРГАНИЗАМ	МЕТОДА	КРИТИЧНА БРОЈНОСТ/ПРИСУСТВО
Ларве комараца <i>Aedes sp.</i>	Узорковање број ларви/захват	Више од 5
Ларве комараца <i>Culex sp.</i>	Узорковање број ларви/захват	Више од 50
Одрасли комарци <i>Culex sp.</i>	Број комараца/клопка за ноћ	Више од 150
Одрасли комарци <i>Aedes sp.</i>	Број комараца/клопка за ноћ	Више од 20
Крпељи	Флаг/час	Мин. 1
Мишолики глодари	Дератизационе кутије, хранилища	Више од 25% посматраних хранилища
Мишолики глодари	визуелно	Активни/неактивни

У случају да нису испуњени наведени критеријуми, на основу провере од стране надзора којег ангажује Град, надзор ће упутити примедбу Приватном партнеру у име Јавног партнера и о томе истодобно обавестити Јавног партнера. Приватни партнер је дужан да одмах и без одлагања предузме све мере и активности у довођењу мерених параметара на прихватљив одређен ниво, те најкасније у року од 15 дана позове надзор да изврши контролу и процену параметара. Уколико измерени параметри нису задовољавајући Јавни партнер остварује право на активирање средстава обезбеђења за квалитет услуге, као и на друга права која ће бити дефинисана уговором, а у циљу заштите јавног интереса. Поменути рок од 15 дана може бити продужен у случају оправданих непредвиђених околности више силе.

Такође, по наведеном пројекту постоји могућност накнадног уговарања пружања услуге поделе биолошких водотопивих таблета/кесица. Наведена услуга спроводи се на основу налога који предлаже надзор, а који затим Јавни партнер издаје у зависности од потреба и расположивих средстава у буџету за ту намену, за текућу годину.

Овакав приступ омогућава поделу активности и ризика у духу Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама те омогућава примену јавног уговора од стране Јавног и Приватног партнера на начин да свако задржи она права и преузме обавезе у опсегу који је за сваку страну природан и близак.

7.2.4. Надзор над вршењем комуналне делатности кроз пројекат јавно-приватног партнерства

Јавни партнер је у обавези да након потписивања јавног уговора именује надзор над квалитетом пружања услуга, које ће бити овлашћено за контролу реализације, оверу и потписивање аката који се односе на реализацију јавног уговора (записници, планови, извештаји и др.), те да акт о именовању достави Приватном партнеру.

Обавеза надзора ангажованог од стране Јавног партнера ће бити да прати извршавање сваког појединачног третмана и оверава записнике и извештаје о извршеном третману. Поред ових, обавеза надзора ће бити и контрола испитане бројности након изведених третмана, која указује на

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

успешност истог. Код сузбијања неких штетних организама довољна је констатација њиховог присуства. Конкретно, ово значи да ће надзор над овим уговором, односно над квалитетом реализације пружања услуга, вршити проверу квалитета рада Приватног партнера, а Приватни партнер ће бити у обавези да обезбеди стање које не прелази критичне вредности.

7.2.5. Накнада за пружање услуге

Уговором ће се одредити износ **годишње уговорене накнаде за спровођење третмана дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције**, коју би Јавни партнер плаћао Приватном партнеру у фиксном месечном износу и који је одређен за свих 10 година трајања уговорног периода.

Накнаду за пружање услуге представља приход од накнаде за спровођење третмана дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције.

На основу достављених података о расположивим средствима за спровођење третмана **ДДД** извршена је процена износа накнаде у наредних 10 година тј. за све време трајања пројекта. Процењује се да ће **накнада коју ће Приватни партнер остваривати за спровођење третмана ДДД за свих 10 година трајања пројекта износити до 34.000.000,00 динара на годишњем нивоу**. Накнада Приватном партнеру за спровођење третмана **ДДД** ће се исплаћивати у фиксним месечним износима, на основу достављених исправних рачуна. Површине могу бити променљиве у зависности од потреба Јавног партнера као и број третмана у зависности од резултата спроведених мониторинга.

Када је у питању услуга поделе биолошких таблета/кесица, спроводи се искључиво у складу са реалним стањем на терену и потребама Јавног партнера, а по налогу Јавног партнера до износа средстава предвиђених у буџету.

Потврђивање извршења овог посебног налога би вршио надзор, а наплата би се вршила по извршеној услузи и плаћала једнократно по цени од око 1.000,00 РСД по домаћинству за поделу биолошких таблета односно по цени од око 300,00 РСД по домаћинству за поделу кесица. Према достављеним улазним подацима, на територији града Смедерева постоји оквирно 15.300 сеоских индивидуалних домаћинстава на којима може да постоји потреба да се пружи услуга поделе таблета/кесица. Ова услуга ће се вршити према потреби за свако од домаћинстава и према налогу надзора. На основу овог броја домаћинстава, процењено је да је потребно издвојити на годишњем нивоу око 15.300.000,00 РСД за услугу поделе биолошких таблета односно око 4.590.000,00 РСД за услугу поделе кесица, међутим коначан износ ће се утврђивати према потреби и броју домаћинстава и исти не представља услугу која ће се обавезно вршити на годишњем нивоу.

Неопходно је да се у овом делу осврнемо на инфлацију обзиром на чињеницу да она има велики утицај на реалну вредност новца, а тиме и на висину накнаде Приватног партнера. Уколико посматрамо историјске податке, инфлација на територији Републике Србије, значајно је повећана, нарочито у току 2022. године. Према Извештају о инфлацији НБС-а од новембра месеца 2023. године, међугодишња инфлација у Србији је имала успоравање те је током септембра месеца 2023. године износила 10,2%, што указује да је вредност новца у том моменту свега 89,80% вредности новца из наведеног периода. Узимајући то у обзир, редовно годишње усклађивање годишње основне накнаде због инфлације извршава се у фебруару сваке године, почевши од дана почетка периода гарантовања, у складу са:

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – сировођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

- годишњом инфлацијом динара изражена у процентима и објављена од стране Народне банке Србије (НБС) уколико је понуда дата у динарима;
- годишњом инфлацијом у евро зони израженом у процентима и објављеном од стране Европске канцеларије за статистику (EUROSTAT) уколико је понуда дата у еврима односно.

Коригована годишња основна накнада одређена у складу са овим Пројектом примењује се од 1. марта сваке године почевши од дана почетка периода гарантовања.

7.2.6. Одређивање цене комуналних услуга

Одлуку о промени цена комуналних услуга доноси вршилац комуналне делатности, у овом случају, Приватни партнер уз сагласност Скупштине града Смедерева.

Уз захтев за давање горе наведене сагласности, Приватни партнер доставља Скупштини града Смедерева образложење које нарочито садржи разлоге за промену и детаљну структуру предложене цене.

Јединица локалне самоуправе објављује захтев за давање сагласности на одлуку о промени цена комуналних услуга, са образложењем, на огласној табли у седишту јединице локалне самоуправе, као и у електронском облику путем интернета, најмање 15 дана пре доношења одлуке.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности, односно уговором о поверавању, могу се уредити одговорност, односно права и обавезе уговорних страна за случај да се цена комуналне услуге која не подлеже давању сагласности, не утврди у износу који је у складу са уговором.

Приватни партнер може поднети захтев за давање сагласности о промени цена услуга, при чему Скупштини града Смедерева доставља образложење које нарочито садржи разлоге за промену и детаљну структуру предложене цене (цене рада, материјала, електричне енергије, воде, енергената, промена курса, промена стопе инфлације, промена законске регулативе и др.).

Скупштина града Смедерева доноси одлуку о давању сагласности на промену цена услуга.

Такође, чланом 46. ЗППК дефинисано је да приликом одређивања одредаба и услова јавног уговора, Јавни партнер уређује и питања која се односе на накнаду Приватном партнеру, начин и формулу за утврђивање, периодично усклађивање и прилагођавање тих тарифа или накнада, евентуалне исплате које Јавни партнер треба да изврши Приватном партнеру, као и обим обавезе Приватног партнера, да зависно од случаја обезбеди измену услуга у току трајања уговора да би се удовољило измењеној стварној тражњи за услугом, њеном континуитету и њеном пружању под суштински истим условима свим корисницима, као и последице тога на накнаду (и трошкове финансирања) за Приватног партнера.

На основу горе наведене одлуке о промени цена комуналних услуга може се уредити начин промене цене комуналне услуге на иницијативу јединице локалне самоуправе.

Скупштина града Смедерева не може вршити промену цене услуга тако да доводи вршиоца комуналне делатности у неповољан положај и тако да му се нарушава редовно и нормално пословање, планиране инвестиције у току пројекта, као и остваривање пословних резултата.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

8. ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Приватни партнер ће одмах по закључењу јавног уговора отпочети припреме за пружање услуге ДДД на територији града Смедерева. Уколико је потребно, почеће са запошљавањем потребних кадрова и набавком опреме.

Јавни партнер ће извршити одабир надзора над вршењем комуналне делатности и обавестити Приватног партнера о именовању истог.

8.1. Период припреме

План је да се у првих 15 дана изврши припрема за обављање делатности од стране Приватног партнера, тј. упознавање Приватног партнера са тереном, планирање динамике извршења услуга и други административни послови. Након констатовања завршетка периода припреме, наступа период пружања услуга.

8.2. Период пружања услуга

Период пружања услуге обухвата период када Приватни партнер почиње да врши услуге дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције на територији града Смедерева, на унапред утврђеној територији и по динамици коју Приватни партнер самостално утврђује.

8.2.1. Спровођење мера дезинфекције

Дезинфекција објеката и јавних површина врши се по потреби на територији насељених места града Смедерева. Мера дезинфекције се спроводи у случају контаминације јавних површина потенцијално заразним микроорганизмима претежно фекалног порекла. До оваквих случајева долази најчешће услед изливања канализације након великих падавина, неодговорног понашања појединаца који избацују потенцијално заразан материјал на јавне површине, као и ситуација изазваних епидемиолошким стањем у земљи. Дезинфекција се врши, у зависности од величине површина које се третирају, моторним леђним прскалицама и/или из возила на којима су уграђене моторне прскалице под притиском.

Укупна површина на којој се предвиђа спровођење мера дезинфекције износи 20 ха на годишњем нивоу. Мера дезинфекције се спроводи по налогу надзора а у складу са потребама на терену.

8.2.2. Спровођење мера дезинсекције

Систематски, стручан и ефикасан приступ сузбијања комараца и крпеља подразумева редован мониторинг и контролу бројности комараца и крпеља, анализу резултата, као и процену обима и термина вршења акција. Пре сваке акције потребно је да Приватни партнер детектује подручја са присуством комарца и крпеља и да се утврди површина која би се третирали.

Након извршеног третмана такође је потребно вршити мониторинг од стране Приватног партнера и евалуацију примењених мера (ниво постигнуте ефикасности третмана) од стране надзора.

Услуга дезинсекције обухвата услугу сузбијања комараца (адулта и ларви) са земље и из ваздуха, сузбијање крпеља, као и услуге сузбијања других штетних организама.

Приватни партнер је дужан да пре вршења услуге сузбијања одраслих форми комараца са земље најмање 48 сати пре вршења третмана обавести грађане путем средстава јавног информисања о планираним третманима. Такође, у случају вршења услуге сузбијања одраслих форми комараца из

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

ваздуха, пре вршења услуге Приватни партнер је дужан да обавести и пчеларска друштва на исти начин у истом временском периоду.

Приватни партнер је у обавези да обезбеди сву потребну опрему, кадровски капацитет обучен за вршење наведених третмана, возила и хемијска средства која ће бити употребљена приликом спровођења акције.

Пре почетка акције, укључујући време, локацију, број људи и возила, Приватни партнер треба да обавести Јавног партнера.

Приватни партнер може да почне са спровођењем мера само уколико су испуњени следећи предуслови:

- уколико је извршено обавештавање грађана и пчеларских удружења, у складу са горе наведеним,
- уколико су метеоролошки фактори потребни за успешно спровођење третмана одговарајући.

Приватни партнер има обавезу да након сваког извршеног третмана сузбијања комараца (адулта и ларви), сузбијања крпеља, достави извештај о спроведеној акцији који обавезно садржи податке о датумима када је извршен третман, третирањем локацијама, графичке приказе ГПС путања, површине третирањем локација, коришћеним препаратима и бројности комараца и крпеља пре и после третмана.

Након извршене акције, Приватни партнер има обавезу да збрине целокупан опасан и неопасан отпад у за то предвиђена места, у складу са Законом о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 - др. закон).

8.2.3. Спровођење мера дератизације

Приликом вршења систематске дератизације на територији града Смедерева, Приватни партнер треба да пружи следеће услуге:

- сачини оперативни план рада са организацијом и динамиком извођења третмана и достави исти пре почетка сваког третмана систематске дератизације;
- обавештавање грађана путем средстава јавног информисања, најмање 48 сати пре отпочињања вршења услуге;
- да обезбеди потребне количине и врсте препарата неопходне за реализацију услуге;
- да уради једну хемијску проверу садржаја активне супстанце препарата, за сваку формулацију (парафински мамци и пелете) за сузбијање глодара, у независној лабораторији;
- да правилно примењује препарат у зависности од услова и специфичности локалитета, односно да пре постављања нових препарата, уклони остатке истих из ранијег периода;
- да сачини периодични извештај након завршених циклуса третмана и достави га најкасније у року од 15 дана од датума завршетка циклуса;
- да сачини годишњи и укупни извештај о реализацији дератизације и достави га до краја календарске године;
- да на захтев Града доставља и друге извештаје о обављеним пословима дератизације.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

У градском подручју и у свим насељеним местима на територији града Смедерева дератизација ће се вршити обезбеђивањем биоцидног производа – мамка од стране оперативних извршилаца у сваком домаћинству које то буде дозволило уз упутство за његову примену. На јавним површинама, у јавним и верским објектима и у заједничким просторијама зграда са колективним становањем, биоцидни производ се поставља искључиво од стране оперативних извршилаца. У вишепородичним објектима, биоцид ће се постављати у подрумима и таванским просторијама и/или на нека друга погодна места. На површинама у јавном коришћењу, као што су градска депонија и јавна канализација, мамке у парафинским блоковима такође ће постављати искључиво обучени оперативни извршиоци.

Систематска дератизација у сеоским месним заједницама ће се обављати у координацији са представницима месних заједница, по списковима, на исти начин као и у градским.

Приватни партнер се обавезује да обавештава грађане о спровођењу третмана дератизације. Обавештавање грађана врши се помоћу летака (који се штампају о трошку понуђача, у броју потребном према динамици пружања услуге) који ће бити залепљени на видним местима у свим месним заједницама на огласним стубовима и таблама, као и на сваком објекту вишепородичног становања – на улазу у зграду и на месту где су мамци постављени, а садржаће информације о:

- називу извршиоца који спроводи дератизацију и његовим основним подацима;
- упозорењу грађана да деца не треба да дирају постављене мамке;
- упозорењу грађана о обавези заштите домаћих животиња, у циљу спречавања контакта са постављеним мамцима;
- омогућавању несметаног приступа извршиоцу у подрумске просторије ради спровођења дератизације;
- броју телефона институције којој се треба обратити ако дође до тровања;
- противотрову који је неопходно применити у случају тровања постављеним мамцима.

8.2.4. Рок извршења са планираном динамиком реализације

Јавни уговор се закључује на период од 10 година. У периоду трајања уговора, Приватни партнер је у обавези да изврши годишње третмане дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције по динамици која је одређена оквирно:

- Дезинфекцију објеката и јавних површина, у складу са потребама;
- Дезинсекцију – сузбијање комараца, током целе календарске године, где се најпре врши мониторинг и третман ларви комараца, након чега се наведени третмани периодично понављају у складу са резултатима извршених мониторинга и климатским циклусима. Од маја или раније започиње мониторинг одраслих комараца, и такође у складу са резултатима извршених мониторинга, климатским циклусима, врше се појединачни третмани одраслих форми комараца са земље и из ваздуха;
- Дезинсекцију – третман крпеља, најмање два третмана годишње у пролеће (мај-јун) и крајем лета (септембар), по потреби и чешће, у складу са резултатима након извршеног мониторинга и у складу са и Квантитативним критеријумима нивоа квалитета услуге кроз пројекат јавно-приватног партнерства у складу са одељком 7.2.3. Предлога пројекта;
- Дезинсекцију- сузбијање гамижућих инсеката у просторијама Градске управе града Смедерева, у складу са потребама и резултатима извршеног мониторинга;

Предлој пројекта јавно-приватној партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

- Дератизацију јавних објеката и јавних површина- најмање један третман годишње (јесењи) по потреби и чешће, у складу са резултатима након извршеног мониторинга и у складу са и Квантитативним критеријумима нивоа квалитета услуге кроз пројекат јавно-приватног партнерства у складу са одељком 7.2.3. Предлога пројекта;
- Сузбијање других штетних инсеката (нпр. оса), у складу са потребама.

Приватни партнер је у обавези да све послове обухваћене Јавним уговором обавља у складу са важећим законским и подзаконским актима релевантним за област ДДД, а у складу са предложеним минималним бројем третмана и квантитативним критеријумима нивоа квалитета услуге кроз пројекат јавно-приватног партнерства у складу са одељком 7.2.3. Предлога пројекта. При обављању наведених послова, Приватни партнер је у обавези да поседује сву неопходну опрему, кадрове и пословни и други капацитет дефинисан конкурсном документацијом и иста мора бити на располагању за извршење послова предвиђених Јавним уговором. Сви препарати које Приватни партнер користи приликом обављања услуга дефинисаних Јавним уговором морају бити уписани на привремену Листу биоцидних производа и усклађени са важећим законским прописима. Норматив утрешка мора бити у складу са препоруком произвођача назначеном на оригиналном паковању и /или у оригиналном упутству за употребу.

С обзиром да су уговори о јавним набавкама које Град Смедрево закључује са вршиоцима услуга краткорочни, Град је поднео иницијативу за решавање питања ове комуналне делатности на дужи временски период. Идеја је да се реализацијом овог пројекта обезбеди већи обим услуга уз гарантован квалитет пружања услуга на дужи временски период преношењем одговорности и ризика на Приватног партнера. Процењено је да је потребно издвајати до 34.000.000,00 динара на годишњем нивоу из буџета Града како би се обезбедио висок квалитет пружања услуга за грађане и минимални критеријуми који нису примењивани у постојећим уговорима о вршењу ових услуга. За разлику од претходног стања, а на основу представљеног будућег стања реализације комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције, у оквиру процењеног највишег износа годишње накнаде коју би Јавни партнер плаћао Приватном партнеру и реализацијом овог Предлога пројекта били би постигнути следећи бенефити:

- на основу дефинисаних критеријума квалитета услуга у одељку 7.2.3. овог Предлога пројекта, током трајања уговора биће значајно унапређен квалитет као и ефикасност вршења предметних услуга, јер ће Приватни партнер бити у обавези да обезбеди стање штетних организама које не прелази дефинисане критичне вредности док ће број обављених третмана зависити од резултата спроведених мониторинга;
- обавеза Приватног партнера ће бити, између осталог, вршење мониторинга пре и после извршења услуга што ће омогућити благовремено препознавање и реаговање на потребу вршења услуга како би се обезбедило стање штетних организама које не прелази дефинисане критеријуме;
- Јавни партнер има право да захтева ванредно вршење мониторинга на одабраним локацијама;
- обим услуга је проширен, тако да је у оквиру износа годишње накнаде, поред вршења услуга дезинсекције и дератизације, предвиђено и по потреби вршење услуге дезинфекције, као и

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

сузбијање других штетних организама (нпр. оса) и гамишућих инсеката у просторијама Градске управе града Смедерева;

- на овај начин повећава се степен заштите здравља становништа од уједа штетних организама и заразних болести а чак 97,73% свих ризика реализације пројекта пренето је на Приватног партнера.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

9. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Пројекат ЈПП се реализује ради континуираног и ефикасног пружања комуналне услуге ДДД на територији града Смедерева према условима, обиму и захтевима Јавног партнера, уз поштовање одобрених начина и уз примену одговарајућих метода за сузбијање штетних микроорганизама, инсеката и других зглавкара и глодара.

Спровођење третмана ДДД захтева примену одређених мера које може пружити стручни тим едукован у овој области. Применом најсавременијих еколошких технологија у сузбијању штетних микроорганизама, глодара, инсеката и других зглавкара постиже се заустављање њиховог раста и размножавања или потпуно уклањање, а такође се уклања и ризик од појаве и преноса заразних болести.

Приликом израде Предлога пројекта за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене, спровођењем мера дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције као и изналагања оптималног решења, руководило се следећим циљевима:

- подизањем квалитета комуналне делатности;
- успостављањем савремених метода и техника рада;
- иновацијама у производњи биоцида и хемијских средстава;
- сузбијања појаве штетних микроорганизама, инсеката и других зглавкара и глодара;
- примена најсавременијих еколошких технологија и средстава;
- превенција ширења заразних болести;
- едукација о важности сузбијања могућих преносиоца заразе;
- примена резултата научних истраживања у области ДДД послова;
- спровођење политике квалитета и заштите животне средине;
- заштита здравља становништва.

Један од главних циљева пројекта јесте примена најсавременијих достигнућа науке и праксе у санитарно-еколошкој заштити јавних површина и простора. Услуга обављања делатности ДДД треба да буде заснована на најбољим доказима из праксе и истраживањима, и у складу са највишим професионалним и етичким стандардима.

9.1. Заштита здравља становништва

Резолуција "Здравље за све", која је донета 1977. године сматра се најважнијим документом који је усвојила Светска здравствена организација. Ова Резолуција имала је за циљ постизање таквог нивоа здравља који ће сваком становнику света омогућити да води социјално и економски продуктиван живот.

На крају XX века становништво се суочило са великим проблемима (старење становништва, сиромаштво и раст неједнакости, урбанизација, промене у животној средини, еколошки проблеми итд.). Године 1995. започет је процес иновације Стратегије и израда документа "Здравље за све у XXI веку". Узимајући у обзир све глобалне промене, као и дотадашња искуства, предвиђени су нови појединачни циљеви и дефинисани правци политике за њихову реализацију, те је 1998. године усвојен и нови документ - "Здравље за све - политика за XXI век." Основни циљеви ове глобалне политике јесу следећи:

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

- повећање дужине здравог живота људи;
- обезбеђивање приступа свих адекватној и квалитетној здравственој заштити;
- једнакост у здрављу између земаља и унутар земаља.

На основу циљева СЗО, Европски регион је утврдио своју политику познату као "21 циљ за XXI век", чији је основни циљ постићи пун здравствени потенцијал за све.

За успешно достизање ових циљева, треба применити два правца: промоцију и заштиту људског здравља током целог живота и редукцију учесталости обољевања од водећих болести и повреда.

Законом о здравственој заштити (Службени гласник РС, бр. 107/05, 72/09- др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13- др. закон, 93/14, 96/15 и 106/15) и Уредбом о Програму здравствене заштите становништва од заразних болести („Службени гласник РС“, број 22/2016) ближе се уређује спровођење здравствене заштите становништва од заразних болести и утврђује се програм за спровођење ове заштите.

9.2. Заштита животне средине

Поред тога што су корисници, у природним срединама микроорганизми, са гледишта човека, делују штетно. Изазивају веома различита обољења биљака, животиња и људи. Осим тога, врше разарање различитих материјала (дрвета, папира, текстила, коже, гуме, метала, оптичког стакла и др.). Човек се различитим средствима и поступцима бори против оваквог штетног деловања микроорганизама у природи.

Многи инсекти и крпељи, осим што су преносници заразних болести, такође су и велике штеточине јер наносе материјалну штету у пољопривреди, складиштима хране и на имовини. Циљ дезинсекције није само уклањање непријатних паразита из нашег окружења, већ и заштита здравља људи, домаћих животиња и имовине.

Иако су део екосистема и имају значајну улогу у њему, глодари могу нанети велике економске и здравствене штете како људима тако и домаћим животињама и кућним љубимцима. Са економске тачке гледишта, штетни глодари конзумирају, оштећују и загађују велике количине хране и робе у складиштима или на газдинствима.

ЕМСА (Европска организација за сузбијање комараца) подразумева одбор који представљају неки од најискуснијих професионалаца и научника у борби против комараца у Европи. Ова организација настоји да младе стручњаке и научнике укључи у вођење удружења као што је ово, као и да га учини доступним јавним и приватним органима. Неки од циљева организације су следећи:

- побољшање квалитета живота европске популације смањењем степена сметњи од комараца;
- промовисање европске сарадње и учешће у пројектима сузбијања комараца у Европи, али и земљама у развоју;
- промовисање проучавања, превенције и контроле болести које преносе комарци;
- развој и имплементација нових материјала, техника и алата за сузбијање комараца;
- побољшање мера контроле заснованих на принципима интегрисаног управљања штеточинама фаворизовањем метода са ниским токсиколошким профилем и малим утицајем на животну средину;

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

- очување биодиверзитета мочварних станишта селективном употребом материјала и метода за контролу комараца и промоција ефикасних дугорочних техника управљања природним подручјима;
- спецификација, развој и стандардизација правила добре лабораторијске и теренске праксе у испитивању и примени инсектицида, метода узорковања, техника праћења, поступака третмана и других мера контроле;
- организовање курсева едукације и обуке, посета и размене особља између чланова удружења, у циљу стицања бољих професионалних вештина у складу са циљевима ЕМЦА;
- промовисање кампања подизања свести јавности и владе у вези са контролом комараца и повезаним темама;
- промовисање било каквих активности у вези са комарцима у погледу истраживања, евалуације и експертизе.

Циљеви пројекта јесу да се пронађу најадекватнија решења за сузбијање појаве штетних микроорганизама, глодара, инсеката и других зглавара уз истовремено подизање квалитета комуналне услуге, заштите биљног и животињског света, заштите здравља становништва, као и да се пронађу методе за сузбијање организама који могу бити преносиоци заразних болести, њихови резервоари, изазивати алергијске реакције, имати токсично деловање или су на други начин штетни по човека и његову околину.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

10. ОДРЖИВИ СИСТЕМ ПРУЖАЊА УСЛУГА У СКЛАДУ СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

Одрживи систем пружања услуга дезинсекције, дезинфекције, дератизације кроз холистички приступ, не само да доприноси заштити здравља становништва и животне средине, већ и гради основу за дугорочни просперитет заједнице кроз балансирање еколошких, економских и социјалних интереса.

Овакав приступ пружању предметних услуга подразумева интеграцију еколошких, економских и друштвених принципа ради постизања хармоније између заштите животне средине, здравља људи и одрживости пословања. Такође, под овим се подразумева и одговорно коришћење ресурса, примена еколошки прихватљивих метода, транспарентна комуникација са заједницом и континуирано усавршавање како би се дугорочно очувала равнотежа између човека и околине.

Одрживост у овом контексту подразумева трајну заштиту биодиверзитета, смањење негативног еколошког утицаја, промовисање иновација које повећавају ефикасност третмана, и стварање заједнице информисане и свесне о важности очувања околине. Одржив систем је динамичан, прилагодљив и отворен за стална побољшања, одражавајући потребу да се брине о планети и будућим генерацијама.

Према Агенди 2030, **циљеви** одрживог развоја јесу следећи:

1. Свет без сиромаштва – окончати сиромаштво свуда и у свим облицима;
2. Свет без глади – окончати глад, осигурати залихе хране, унапредити квалитет исхране и промовисати одрживу пољопривреду;
3. Здравље и благостање – промовисати здрав живот и добробит свих људи, свих животних доби;
4. Квалитетно образовање – осигурати инклузивно и равноправно квалитетно образовање и промовисати могућност учења током целог живота;
5. Родна равноправност – постићи родну равноправност и оснажити све жене и девојчице;
6. Чиста вода и санитарни услови – осигурати приступ питкој води за све, одрживо управљати водама и тако осигурати хигијенске услове за све;
7. Приступачна енергија из чистих извора – осигурати приступ поузданој, одрживој и савременој енергији, по приступачним ценама за све;
8. Достојанствен рад и економски раст – промовисати константан, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све;
9. Индустрија, иновације и инфраструктура – изградити отпорну инфраструктуру, промовисати одрживу индустријализацију и подстицати иновативност;
10. Смањење неједнакости – смањити неједнакост унутар и између држава;
11. Одрживи градови и заједнице – учинити градове и људска насеља инклузивним, сигурним, отпорним и одрживим;
12. Одговорна потрошња и производња – осигурати моделе потрошње и производње;
13. Очување климе – предузети хитне акције у борби против климатских промена и њихових последица;
14. Очување воденог света – очувати и одрживо користити океане, мора и морске ресурсе за одрживи развој;

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

15. Очување живота на земљи – заштити, успоставити и промовисати одрживо коришћење копнених екосистема, одрживо управљати шумама, сузбити дезертификацију, зауставити и преокренути деградацију тла и спречити уништавање биолошке разноликости;
16. Мир, правда и снажне институције – промовисати мирољубива и инклузивна друштва за одрживи развој, осигурати приступ правди за све и изградити делотворне, одговорне и инклузивне институције на свим нивоима;
17. Партнерством до циљева – ојачати средства имплементације и учврстити глобално партнерство за одрживи развој.

Слика бр. 1 - Циљеви одрживог развоја (Sustainable development goals)

Када се говори о еколошкој прихватљивој контроли, сузбијању и уништењу штеточина, то се обично односи на употребу нетоксичних пестицида који су одрживи и ефикасна замена за традиционалне методе контроле штеточина, које се у великој мери ослањају на опасне хемикалије. Еколошки прихватљива контрола штеточина такође укључује интегрисане стратегије управљања штеточинама које су дизајниране да минимизирају присуство штеточина кроз тактике превенције и уништења. Ове комбиноване стратегије помажу у уклањању штеточина без наношења штете људима, кућним љубимцима или животној средини.

Предметни пројекат предвиђа да се поверавањем обављања комуналне делатности ДДД, допринесе остварењу следећих циљева одрживог развоја:

- Циљ 3 - Здравље и благостање – Обављање ДДД услуга директно утиче на заштиту здравља људи, спречавајући ширење заразних болести које преносе инсекти и глодари. Еколошки прихватљива контрола, сузбијање и уништење штеточина је безбеднија за људе. Традиционални пестициди се праве од опасних хемикалија које делују као нервни агенси против циљних штеточина. Коришћење ових хемикалија у скученим просторима без одговарајуће вентилације може бити опасно по здравље људи који користе ове хемикалије. Тровање пестицидима је толико распрострањено да сваке године погађа око 3 милиона људи широм света. Чак и када се користе у одговарајућим количинама, ове хемикалије и

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

даље могу бити опасне за људе и узроковати: иритације коже, очију, главобољу, респираторне проблеме и друго.

- Циљ 8 - Достојанствен рад и економска одрживост: Партнерство са приватним сектором може допринети економским бенефитима и унапредити економску одрживост локалних заједница. Кроз примену одрживих пракси, могуће је смањити непотребну потрошњу ресурса, повећавајући економске користи и смањујући трошкове у дугорочној перспективи.
- Циљ 9 – Индустрија, иновације и инфраструктура – Спровођење предметних услуга путем ЈПП може подстицати примену иновативних технологија и метода у обављању делатности ДДД. Развој и примена напредних технологија, попут еколошки прихватљивих технологија и паметних система за праћење, могу унапредити ефикасност и смањити негативне утицаје на животну средину. Коришћење напредних технологија за праћење и евалуацију ефеката третмана може помоћи у брзом препознавању проблема и оптимизацији процеса.
- Циљ 10 - Смањити неједнакост унутар земље и између земаља - Спровођење предметних услуга путем ЈПП може укључивати и програме обуке и запошљавања у локалној заједници, доприносећи социјалној одговорности и подржавајући Циљеве 1 - "Искоренити сиромаштво" и 8 - "Достојанствен рад и економска одрживост". Применом модела ЈПП, предметне услуге услед примене иновативних еколошких технологија, постају доступније и приступачније свим слојевима друштва.
- Циљ 11 - Направити градове и насеља инклузивнима, сигурнима, отпорнима и одрживима подразумева превенцију катастрофа и хитних ситуација, при чему ефикасна дезинфекција и контрола популације инсеката, глодара, зглавкара могу смањити ризик од настанка епидемија и катастрофа.
- Циљ 15 Очување живота на земљи: ефикасна услуга ДДД може се постићи уз примену еколошки прихватљивих метода и смањење употребе штетних хемикалија. Када се опасни хемијски пестициди користе на отвореном, они могу контаминирати ваздух, земљу и воду у локалном екосистему. Неке од ових хемикалија ће се брзо распршити, али друге могу имати дуготрајан утицај на водене путеве, тло и локалне биљке и дивље животиње. Када се то догоди, природна равнотежа екосистема може бити поремећена. Један пример како пестициди који нису еколошки прихватљиви могу утицати на екосистеме је смањење популације инсеката који нису циљни, што би могло имати каскадни утицај на ланце исхране локалних птица и животиња. Други пример је када пестициди убијају корисне нециљне штеточине попут опрашивача који могу имати разорне утицаје на начин на који локални биљни живот може да се обнавља из године у годину. Оба примера наглашавају колико традиционалне методе контроле штеточина могу бити разорне за очување биодиверзитета.
- Циљ 17 - Партнерство за остваривање циљева – Кроз партнерство, различити ресурси, експертизе и капацитети различитих сектора могу бити интегрисани како би се ефикасно решавали изазови у области пружања услуге ДДД. Модел ЈПП пружа оквир за одрживост пројекта, јер партнерство често укључује дугорочно планирање, управљање и одржавање,

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

обезбеђује се континуирана подршка и ресурси за постизање циљева. Такође, укључивање локалног становништва у планирање и спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације може побољшати прихваћеност тих активности и смањити потенцијалне конфликте.

Предлој њројекѡа јавно-ѡривайној ѡарѡнерсѡва без елеменаѡа концесије за ѡверавање ѡбављања комуналне делатности зоохѡије – сѡровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и герѡизације на ѡериѡрији града Смедерева

11. ОДРЖИВИ СИСТЕМ ПРУЖАЊА УСЛУГА ДДД У СКЛАДУ СА UNECE ЈПП Евалуационом методологијом

Пет исхода који се наводе у Евалуационој методологији као основни за достизање циљева одрживог развоја кроз имплементацију ЈПП пројеката, а који ће бити размотрени у предметном пројекту, јесу:

1. Приступ и правичност;
2. Економска ефикасност и фискална одрживост,
3. Одрживост животне средине и отпорност,
4. Репликабилност и
5. Укључивање заинтересованих страна.

Ради достизања циљева одрживог развоја, документ PIERS доприноси да се у пројектима јавно-приватног партнерства анализирају ови исходи, како би се посматрао њихов утицај, али и превазишли изазови растућих глобалних климатских промена.

11.1. Приступ и правичност

Правичност у смислу пројеката јавно-приватног партнерства може се дефинисати као једнак приступ инфраструктури, услугама и резултатима свих заинтересованих страна. Због тога је потребно да све заинтересоване стране имају приступ резултатима пројекта на једнак, а самим тим и правичан начин, при чему се не смеју занемарити економски угрожене особе и особе које пате од социјалне искључености.

Основни исходи наведених пројеката, у смислу приступа и једнакости, морају бити обезбеђивање основних услуга, у овом случају комуналне делатности зоохигијене. Пројекат је усмерен на унапређивање приступачности услугама комуналне делатности, подизање нивоа једнакости, задовољавање социјалне правде, и обезбеђивање приступа и правичности дугорочно. Путем ефикасног и одговорног управљања комуналним делатностима на локалном нивоу, пројекат има потенцијал да допринесе стварању одрживог система пружања услуга ДДД, усмереног на бољитак локалне самоуправе.

Ако се наведени пројекат посматра у смислу обезбеђивања основних услуга, онда пројекат треба да идентификује и узима у обзир стварне потребе људи у односу на њихову економску и социјалну ситуацију утврђену кроз процес ангажовања заинтересованих страна, као и да на организован начин доприноси проширењу и побољшању основних услуга. Ниво услуге који пројекат мора да задовољи подразумева доступност коришћења резултата пројекта од стране свих заинтересованих корисника, укључујући и оне најрањивије и оне у неповољном положају у друштву. Због тога треба да постоје планови којима ће се пратити и регулисати текућа ефикасност мера приступачности које је пројекат поставио.

Неке од основних компоненти које треба узети у обзир приликом анализе приступачности за ЈПП пројекат поверавања комуналне делатности зоохигијене, спровођењем мера ДДД могу укључивати:

- 1) Просторну покривеност: Обезбедити да пружање предметних услуга покрива широке територијалне области, тако да сви становници имају обезбеђену комплетну и благовремену услугу.

Предлој пројекта јавно-приватној партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

- 2) Временска покривеност: Организовати услугу тако да буде доступна у различитим деловима дана и недеље, одговарајући потребама становника у различитим временским периодима током целе године.

11.1.1. Унапређење приступачности и универзални приступ

Усмерени и координирани напори између владиних органа, организација за заштиту животне средине, приватних партнера и локалне заједнице могу значајно унапредити приступачност и универзалан приступ услугама ДДД.

11.1.2. Побољшање једнакости и социјалне правде

Потребно је стимулирати инвестиције у рањиве заједнице тј. мање развијене делове локалних самоуправа, односно осигурати средства и ресурсе у овим заједницама како би се унапредио стандард живота и приступ основним услугама. Кроз пројекте ЈПП за поверавање комуналне делатности зоохигијене, спровођењем мера ДДД, кључно је осигурати да локалне месне заједнице активно учествују у планирању и доношењу одлука о пројектима, чиме се промовише друштвена повезаност и укљученост у пројекат.

11.1.3. План за дугорочни приступ и правичност

Овај принцип подразумева развијање дугорочних планова за пружање предметних услуга, који узимају у обзир потребе свих делова заједнице. Потребно је интегрисати урбана и рурална подручја - осигурати једнак приступ основним услугама у оба типа подручја, узимајући у обзир урбане и руралне планове развоја.

11.1.4. Избегавање/минимизирање и ублажавање физичког и економског расељавања

Реализација ЈПП пројекта за поверавање обављања делатности зоохигијене на начин да подстиче економско оснаживање локалних заједница и обезбеђивање нових пословних прилика, као и примену социјалних програма и мера подршке јесте кључно за останак становништва на територији локалне самоуправе.

11.2. Економска ефикасност и фискална одрживост

Економска ефикасност и фискална одрживост односи се на допринос пројекта јавно-приватног партнерства привредном расту и увећању животног стандарда становништва. Због тога је значајно посматрати способност пројекта да ефикасно користи ограничене економске ресурсе, на одрживи начин, без угрожавања могућности да будуће генерације становништва имају барем подједнак приступ економским ресурсима.

Услуге дезинсекције, дезинфекције и дератизације доприносе економској ефикасности на неколико начина:

- заштита здравља радне снаге - путем одржавања хигијенских услова у радном окружењу, спречава се ширење болести међу запосленима. Тиме се смањује број боловања, побољшава продуктивност и смањују трошкови здравствене заштите за раднике и послодавце;
- очување здравља становништва- услуге ДДД спречавају ширење заразних болести међу становништвом. Смањење броја болесних доприноси смањењу трошкова јавног здравства, јер се смањује потреба за лечењем и пружањем медицинске помоћи. Контрола инсеката и

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

глодара помаже у спречавању епидемија и ширења болести, чиме се смањују трошкови лечења, карантина и других мера које се предузимају у циљу сузбијања болести;

- очување хране и ресурса- дезинфекција и дератизација играју кључну улогу у очувању хране и ресурса, нарочито у пољопривреди, складиштима хране и прехранбеној индустрији. Смањење губитака узрокованих инсектима и глодарима директно доприноси повећању доступности хране, чиме се подржава економска ефикасност у ланцу снабдевања;
- очување имовине- услуге ДДД такође помажу у очувању имовине. На пример, спречавање ширења инсеката и глодара у зградама може смањити ризик од оштећења структуре објеката, електричних инсталација и друге имовине, чиме се штеде трошкови поправки.

Да би се обезбедила фискална одрживост, кључно је постићи равнотежу између извора финансирања (попут јавно-приватних партнерстава) и оперативних трошкова. Ефикасно планирање, ефективно управљање и континуирана улагања у опрему за обављање предметних услуга кључно је за дугорочну одрживост пружања ових услуга.

Неки од основних критеријума за процену учинка пројекта у односу на исход економске ефикасности и фискалне одрживости су:

- 1) **Избегавање корупције и подстицање транспарентне набавке** - Корупција може значајно угрозити економску ефикасност и фискалну одрживост пројекта. Процес набавке треба бити транспарентан, конкурентан и поштен, како би се избегла корупција и како би се средства ефикасно утрошила. Усвајања пројекта и уговора јавно-приватног партнерства извршавају се у складу са законом и потпуно транспарентно. Поступак јавно-приватног партнерства је транспарентан јер се ослања на законски оквир који поставља услове за спровођење ЈПП пројекта, укључујући захтеве за транспарентност и јавну одговорност. Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама дефинише поступке, услове и начела ЈПП-а, укључујући захтеве за транспарентност. У процесу ЈПП-а, Јавни партнер је обавезан да транспарентно објави све релевантне информације у вези са пројектом. То може укључити објављивање јавних позива, конкурсне документације, процену изводљивости, извештаја о пројекту и уговора са Приватним партнером. Ови документи пружају информације о свим аспектима пројекта, укључујући финансијске детаље, услове и обавезе свих страна укључених у ЈПП. Поступак ЈПП почиње тако што Јавни партнер донесе одлуку о покретању поступка, затим започиње са припремом нацрта предлога пројекта ЈПП/концесионог акта који се после усваја на седници скупштине јединице локалне самоуправе. Након усвајања, пројекат се доставља Комисији за јавно-приватно партнерство и концесије, која доноси оцену и мишљење да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП и да ли је у складу са ЗЈППК. Након што је Комисија за ЈПП издала мишљење, Јавно тело пројекат подноси скупштини јединице локалне самоуправе ради давања сагласности и усвајања. Након усвојеног пројекта, Јавно тело расписује поступак јавне набавке на Порталу јавних набавки. Поступак се спроводи у складу са Законом о јавним набавкама уз поштовање основних начела ЗЈН, а пре свега начела обезбеђивања конкуренције и забране дискриминације, транспарентности поступка јавне набавке, уз поштовање мера у циљу спречавања корупције и сукоба интереса у складу са ЗЈН. Понуђачи могу предати понуде најкасније до истека рока предвиђеног за подношење понуда. Након стручне оцене понуда, Јавно тело доноси одлуку о избору најповољнијег понуђача (Приватног

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

партнера), са којим ће Јавни партнер закључити јавни уговор. То је уговор о јавно-приватном партнерству без елемената концесије, закључен у писаном облику између Јавног и Приватног партнера, којим се у циљу реализације пројекта јавно-приватног партнерства, којим се уређују међусобна права и обавезе уговорних страна. Јавни уговор се уписује у Регистар јавних уговора, јединствену електронску базу података која служи за евидентирање и праћење реализације јавних уговора који се, у складу са ЗППК, спроводе на територији Републике Србије.

- 2) **Максимизирање економске одрживости и фискалне одрживости** - Пројекат треба да буде економски оправдан и да буде у складу са фискалним могућностима. Када локалне самоуправе имају мањак средстава у буџету и не могу себи приуштити да се задужују, укључивање приватног капитала може представљати најбоље решење. Приватни капитал може осигурати неопходна финансијска средства за реализацију пројекта, чиме се локалне самоуправе ослобађају од великог финансијског оптерећења.
- 3) **Максимизирање дугорочне финансијске одрживости** - Пројекат треба да буде пројектован и управљан тако да има дугорочну финансијску одрживост. Овај аспект укључује процену трошкова и прихода пројекта, као и његову способност да генерише приходе који могу подржати његову одрживост на дужи рок. Према члану 18. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама рок на који се закључује јавни уговор одређује се на начин који не ограничава тржишну утакмицу више него што је то потребно да се обезбеди амортизација улагања Приватног партнера и разуман повраћај уложеног капитала, истовремено узимајући у обзир ризик који је повезан са комерцијалним коришћењем предмета уговора. Рок из овог члана не може бити краћи од пет година ни дужи од 50 година, уз могућност да се након истека уговореног периода закључи нови уговор уз избор Приватног партнера на начин и у поступку прописаном овим законом.
- 4) **Повећање запошљавања и економских могућности** - Пројекат треба да има потенцијал да повећа запошљавање и економске могућности у локалној заједници. Ово може укључивати отварање нових радних места, стимулисање локалне економије и подизање животног стандарда заједнице.

11.3. Одрживост животне средине и отпорност

Одрживост животне средине односи се на заштиту и очување планете и представља основни захтев одрживости. Деловање у циљу очувања биодиверзитета и борбе против климатских промена и њених утицаја саставни су део успешне имплементације циљева одрживог развоја.

Еколошка одрживост и отпорност значајни су аспекти у контексту одрживог система пружања услуга ДДД. Док се свет сусреће са изазовима климатских промена и потребом да се смање емисије гасова, унапређење пружања предметних услуга, које укључује благовремено препознавање, реаговање и сузбијање нежељених последица изазваних од стране штетних микроорганизама, инсеката и других зглавкара и глодара, игра значајну улогу у стварању одрживе будућности.

11.3.1. Смањење емисија гасова стаклене баште и побољшање енергетске ефикасности

Приликом пружања предметних услуга, коришћење хемикалија које су мање штетне по животну средину и које имају мањи угљенични отисак може смањити негативни утицај на атмосферу. Еколошки прихватљиви производи и методе доприносе смањењу опште емисије CO₂ повезане са хемијским третманима. Примена иновативних технологија у области ДДД, као што су *smart* уређаји,

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

аутоматски системи за дозирање и мониторинг, може повећати ефикасност услуга и смањити потребу за поновним третманима. То може резултирати смањењем потрошње ресурса и енергије, чиме се смањује укупна емисија CO₂.

Ефикасно планирање рута и оптимизација транспорта приликом пружања услуга може смањити емисије CO₂ повезане с путовањем и доставом опреме и материјала. Коришћење возила с нижим емисијама и имплементација стратегија за смањење путовања такође играју важну улогу у одрживијем пружању услуга.

Правилно одлагање и рециклирање амбалаже, опреме и других материјала који се користе приликом пружања ових услуга такође доприноси смањењу емисија CO₂. Одрживо управљање отпадом смањује негативан утицај на животну средину.

11.3.2. Смањење отпада и обнова деградираног земљишта

Пројекти ЈПП за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера ДДД на територији града Смедерева имају за циљ да усвоје принцип циркуларне економије за стандарде и операције које се спроводе и финансирају. Циркуларна економија тежи очувању материјала, компоненти и производа у употреби што је дуже могуће. Принцип циркуларне економије има за циљ:

- Смањење потрошње ресурса;
- Одржавање инфраструктуре, компоненти и материјала на њиховој највишој вредности;
- Очување безбедности и техничке функције имовине и компоненти;
- Промовисање ресторативног и регенеративног дизајна и
- Смањење емисија штетних гасова у атмосферу.

Имплементација система за дозирање омогућава прецизно дозирање потребне количине средстава за третман, чиме се смањује прекомерна употреба и отпад. Ови системи такође често долазе са замењивим или пуњивим контејнерима, уместо једнократних амбалажа. Где год је могуће, пружаоци услуга могу користити опрему која се може поновно користити, уместо једнократних или непријатних ресурса. На пример, прскалице или апарати за дезинсекцију могу се одржавати и користити у више циклуса третмана.

Пружаоци услуга могу имплементирати праксе рециклирања, посебно када је реч о амбалажи за хемијске производе. Рециклирање пластичних, стаклених или металних амбалажа смањује количину отпада који завршава на одлагалиштима.

Идентификацијом и проценом могућности за поновну употребу опреме и материјала подстиче се очување необновљивих извора ресурса.

11.3.3. Заштита биодиверзитета

Очување биодиверзитета пружањем услуга ДДД кроз пројекат ЈПП подразумева примену еколошки одрживих метода и приступа, фокусирање на циљане интервенције, праћење и процену утицаја на екосистем, подршку очувању природних станишта, едукацију клијената о одрживим праксама и друго. Одржавање равнотеже између контроле штеточина, штетних биљака и заштите биодиверзитета кључно је за одржив приступ пружања ових услуга.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

11.3.4. Процена ризика и припрема за управљање катастрофама

Пружаоци услуга би требало да развију холистички приступ који укључује едукацију, анализу ризика, прилагодљивост, сарадњу и континуирано праћење како би ефикасно одговорили на изазове повезане са катастрофама попут епидемија.

Уопштено говорећи, процена ризика и припрема за катастрофе, као што су епидемије, а у вези са пружањем предметних услуга, подразумева дубоко разумевање потенцијалних претњи по запослене и становништво. Пружаоци ових услуга треба да анализирају радне процесе, идентификују тачке контакта са потенцијалним изворима инфекције и развијају стратегије заштите. Ово укључује усмеравање пажње на едукацију запослених о превентивним мерама, обезбеђивање личне заштитне опреме, процену ризика на радном месту и прилагођавање радних процеса како би се минимализовала изложеност опасностима.

11.4. Репликабилност

Реплицирање у обављању комуналне делатности зоохигијене односи се на могућност репродукције или понављања успешних система или иницијатива на различитим локацијама или контекстима. То подразумева имплементацију доказаних стратегија, технологија или политика са једног места на друго како би се постигли слични позитивни резултати.

Реплицирање омогућава пренос знања, најбољих пракси и научених лекција са успешних пројеката на друге области које могу имати користи од сличних решења. Реплицирањем успешних модела, градови и региони могу избећи поновно смишљање система и убрзати имплементацију ефикасних система пружања услуга ДДД.

Ево неколико кључних аспеката који се односе на реплицирање у обављању комуналне делатности зоохигијене:

1. Преносивост стратегија: Успешне стратегије и приступи имплементирани у једном граду често се могу пренети на друге локације. На пример, уколико град успешно имплементира програм комуналне делатности зоохигијене, други градови могу реплицирати исти модел прилагођавајући га локалном контексту, као што су прилагођавање броја третмана и обухвата услуге или узимање у обзир специфичних захтева.

2. Реплицирање технологије: Напредак технологије омогућава реплицирање система пружања услуга ДДД. Коришћење сензора, дронова, роботике и технологије за надзор може омогућити боље праћење ширења штеточина, идентификацију потенцијалних ризика и брже реаговање на промене у околини.

3. Реплицирање политика: Владе и локалне самоуправе могу реплицирати успешне политике и прописе који су се показали ефикасним у унапређењу предметних услуга.

4. Дељење знања и сарадња: Сарадња и дељење знања између различитих заинтересованих страна, укључујући локалне самоуправе, стручњаке и истраживаче, има кључну улогу у реплицирању успешних иницијатива. Платформе за дељење најбољих пракси, конференције и мреже могу олакшати ширење знања и промовисати реплицирање.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

5. Прилагођавање локалном контексту: Иако је реплицирање усмерено на усвајање успешних модела, такође је важно узети у обзир јединствене карактеристике и изазове сваке локације. Иницијативе за пружање предметних услуга требају бити прилагођене специфичним потребама, демографији и инфраструктури одређеног града или региона.

11.5. Укључивање заинтересованих страна

Укључивање заинтересованих страна у одрживи систем пружања услуга ДДД путем модела ЈПП кључни је елемент успешног планирања, имплементације и управљања овом комуналном делатношћу. Заинтересоване стране укључују широки спектар људи и организација које директно или индиректно имају утицај на пружање ових услуга.

Неки од кључних укључених актера могу бити:

- **Јавни сектор (власти и регулаторна тела)**- локалне, регионалне или националне власти су јако битни партнери у моделу ЈПП. Оне су одговорне за дефинисање потреба, успостављање стандарда и регулација, као и осигурање да услуге буду у складу са јавним интересом и законима;
- **Приватни сектор (пружаоци услуга)**- приватне компаније које пружају услуге у области ДДД су кључни извођачи. Оне обезбеђују стручност, опрему и ресурсе за спровођење услуга, кроз уговоре са јавним сектором;
- **Локална заједница**- становници и организације у локалној заједници такође су заинтересоване стране јер ће бити директно погођени квалитетом пружених услуга. Очекују сигурно и здраво окружење, као и ефикасну контролу штеточина. Консултације са локалном заједницом могу помоћи у идентификацији кључних проблема, потреба и приоритета. Ово може укључивати јавне расправе, састанке са локалним саветима или радионицама са заинтересованим групама;
- **Невладине организације (НВО)**- НВО-и могу бити заинтересоване стране у пружању повратних информација о еколошким и социјалним аспектима пружених услуга, као и учествовати у процесима праћења и оцене утицаја на животну средину;
- **Стручњаци и консултанти**- стручњаци из области јавног здравља, екологије и сродних дисциплина могу бити укључени како би пружили савете и смернице у вези са најбољим праксама и одрживим решењима. Њихово укључивање може помоћи у анализи података, процени перформанси система, пружању техничке експертизе и предлагању иновативних решења;
- **Финансијске институције**- банке и друге финансијске институције које пружају финансијску подршку пројектима ЈПП могу бити заинтересоване како би осигурале одрживост и исплативост модела;
- **Организација цивилног друштва** - организације цивилног друштва (ОЦД) јесу добровољни облици организовања грађана, чији је циљ заштита интереса одређене групе грађана или друштва у целини и које нису део структурне власти. Приликом припреме пројекта ЈПП, ОЦД могу истраживати ефекте спровођења ЈПП у јединицама локалне самоуправе, са акцентом на начин и квалитет пружања услуга, подношењем захтева за приступ информацијама од јавног значаја, анкетирањем грађана и интервјуима са представницима релевантних субјеката.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дератизације и дератизације на територији града Смедерева

Оно што је од великог значаја јесте и могућност ОЦД, као неутралног, неполитичког тела да информише грађане о пројектима ЈПП, као и о налазима у вези са спровођењем ових пројеката у ЈЛС, да успоставе сарадњу са организацијама цивилног друштва које су активне у области борбе против корупције, као и да промовишу транспарентност и партиципативности на целој територији Србије са организацијама које су активне у својим локалним заједницама. Ова сарадња треба да се заснива на принципима развијања капацитета локалних организација цивилног друштва за праћење пројеката ЈПП и заговарању транспарентности свих фаза – припреме, спровођења и надзора над спровођењем ових пројеката.

Процена утицаја на животну средину - *Environmental Impact Assessment (EIA)* на почетку пројекта јесте добар корак како би се истакли проблеми и потребе различитих заинтересованих страна, како би се изабрала најбоља решења и како би се обезбедио најбољи приступ основним услугама. У том случају, разговарало би се о идејним решењима (јавне консултације, технички захтеви за дизајн од стране различитих заинтересованих страна, сарадња са локалном самоуправом).

Укључивање ових актера у процесе одлучивања може помоћи у стварању инклузивног, ефикасног и одрживог система. Кроз активну комуникацију, сарадњу и партиципацију свих релевантних страна, могу се постићи бољи резултати у пружању услуга које задовољавају потребе шире заједнице.

Идентификована су следећа четири критеријума за процену учинка пројекта у односу на исход ангажовања заинтересованих страна:

- План за ангажовање заинтересованих страна и учешће јавности;
- Максимално повећати ангажовање заинтересованих страна и учешће јавности;
- Обезбедити транспарентне и квалитетне информације о пројекту и
- Управљати јавним повратним информацијама крајњих корисника.

Пројекат јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера дезинфекције, дератизације и по потреби дезинфекције на територији града Смедерева подразумева да су повратне информације заинтересованих страна прилагођене пројектним плановима, дизајну, процесима или су утицале на доношење одлука и да се повратне информације заинтересованих страна третирају поштено и правично, у складу са принципима социјалне еколошке правде. Релевантне информације о пројекту које се односе на ЈПП за резултате циљева одрживог развоја биће доступне свим странама, укључујући чланове јавности и пружаће се на транспарентан, благовремен, разумљив и приступачан начин.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

12. ОБАВЕЗЕ И ПРАВА ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА

Пројекти јавно-приватног партнерства реализују се са циљем успостављања равнотеже јавног и приватног интереса. Формирањем транспарентног, ефикасног и стабилног правног оквира ЈПП-а обезбеђује се сигурност и предвидивост Јавном и Приватном партнеру у ЈПП пројекту. Без таквог правног оквира, отвара се велика могућност за настанак неизвесности и спорова између партнера. С тога је од велике важности одредити обавезе Јавног и Приватног партнера приликом реализације пројекта.

Обавезе Јавног партнера биле би:

- обезбеђење потребних буџетских средстава ради редовног плаћања уговорене накнаде Приватном партнеру;
- обезбеђење услова за несметано извршавање услуга ДДД;
- спровођење поступка избора Приватног партнера;
- именовање надзора над вршењем услуга ДДД након потписивања јавног уговора; надзор ће бити овлашћен за контролу реализације предметних услуга у смислу квалитета пружене услуге, оверу и потписивање аката у вези са истим (записници, планови, извештаји и др.) те да акт о именовању достави Приватном партнеру. Основни критеријуми за мерење нивоа квалитета услуге и сузбијања штетних организама су вршење мониторинга од стране Приватног партнера, односно одређивање критичне бројности за извођење третмана, као и испитивање бројности након изведених третмана, која указује на успешност истог. Код сузбијања неких штетних организама довољна је констатација њиховог присуства. Конкретно, ово значи да ће се за надзор над овим уговором, односно над квалитетом реализације пружања услуга користити критичне вредности, а Приватни партнер ће бити у обавези да обезбеди стање које не прелази критичне вредности.
- редовно плаћање уговорене накнаде Приватном партнеру у фиксном месечном износу за свих 10 година трајања уговора за вршење услуга ДДД;
- плаћање уговорене накнаде на основу датих налога за пружање услуге поделе биолошких таблета/кесица за свих 10 година трајања уговора у складу са расположивим средствима у буџету;
- обавештавање грађана средствима јавног информисања и обавештајним материјалима на прилазима јавних површина пре обављања предметних услуга;
- онемогућавање другом субјекту вршење комуналне услуге ДДД на јавним површинама града Смедерева током трајања уговора, у складу са законом.

С друге стране, Јавни партнер има право на:

- извршење услуге од стране Приватног партнера у складу са законским оквиром и гарантованим квалитетом;
- извршење услуге од стране Приватног партнера без нарушавања здравља људи, животиња и загађивања животне средине;
- контролу мониторинга, односно контролу испитане бројности стања и ефеката рада тј. нивоа инфестације инсеката;
- благовремено извештавање од стране надзора,
- проширење списка предметних објеката и јавних површина уколико постоје расположива средства у буџету а у складу са законским оквиром;

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

- разматрање захтева за променом цене комуналне услуге у случају да захтев поднесе Приватни партнер
- одређивање локација на којима ће се спровести мониторинг од стране Приватног партнера као и упућивање захтева за ванредним обављањем мониторинга.

Обавезе Приватног партнера биле би да обезбеди финансијска и техничка средства за спровођење пројекта пружања ове комуналне делатности кроз следеће активности:

- да све послове обухваћене јавним уговором обавља у складу са важећим законским и подзаконским актима релевантним за област ДДД;
- Приватни партнер је у обавези да током целокупног трајања уговора поседује сву неопходну опрему и довољан број кадровског и техничког капацитета за несметано обављање делатности, дефинисаног конкурсном документацијом;
- спроводи мере ДДД у складу са тачкама 7.2.3, 8.2.1., 8.2.2., 8.2.3. и 8.2.4. овог предлога пројекта;
- пружање услуге поделе биолошких таблета/кесица по налогу Јавног партнера;
- врши мониторинг и обавештавање јавности о спровођењу предметних услуга;
- правилно примењивање препарата у зависности од услова и специфичности локалитета;
- гарантовање за квалитет услуге и примену најсавременијих препарата и технологија за обављање делатности;
- обезбеђење гаранције квалитета пружања услуге у виду банкарске гаранције за добро извршење посла;
- отварање рачуна посебне намене;
- достављање извештаја мониторинга, месечних извештаја о извршеним третманима и годишњих извештаја о вршењу предметних услуга у року од 30 дана од дана извршења последње извршене услуге или најкасније до 30. јануара наредне календарске године;
- збрињавање целокупног опасног и неопасног отпада у за то предвиђена места, у складу са Законом о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018 - др. закон).

С друге стране, Приватни партнер има право на:

- остварење фиксне накнаде за извршене услуге ДДД на месечном нивоу;
- потенцијално остварење накнаде за извршену услугу поделе биолошких таблета/кесица по налогу Јавног партнера;
- несметано вршење уговорене услуге током уговореног временског периода;
- подношење захтева за промену цене комуналне услуге у складу са уговором и реалним условима;
- давање предлога измене списка предметних објеката и јавних површина које су обухваћене третманом као и начина на који се тај третман врши;
- независан и објективан надзор над вршењем услуга ДДД.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

13. ПОСЛОВНИ ПЛАН И ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА

13.1. Методологија добијене вредности у односу на уложени новац

Предмет овог предлога пројекта ЈПП је поверавање обављања делатности дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције на територији града Смедерева, са циљем ефикаснијег коришћења расположивих ресурса и успостављања ефикасног система за спровођење мера за смањење популације глодара, инсеката и штетних микроорганизама.

У сврху реализације пројекта направљена је анализа потребних новчаних и других улагања.

Анализа вредности која се добија у односу на уложени новац обавезно се спроводи код пројекта јавно-приватног партнерства. Утврђивање добијене вредности у односу на уложени новац (енг. *value for money, VfM*) примена је аналитичког поступка у оквиру кога се настоји квантитативним путем утврдити да ли је за пореске обвезнике од веће користи да се примени традиционални модел инвестирања у којем се јавно тело појављује у улози инвеститора, преузимајући све или претежан део ризика јавне инвестиције, или им се више исплати да набаве услугу од понуђача из приватног сектора, преносећи (алоцирајући) већину ризика на њега, као што је то код јавно-приватног партнерства. Дакле, у основи идеје максимизације добијене вредности за јавни новац је пренос одређених ризика јавне инвестиције на Приватног партнера. У том смислу, Европска комисија дефинише јавно-приватно партнерство као партнерство између јавног и приватног сектора које има за циљ пружање услуге коју традиционално обезбеђује јавни сектор. Јавни сектор се јавља у улози наручиоца који има за циљ да обезбеди пружање јавне услуге кориснику, док се приватни сектор јавља у улози извршиоца и има за циљ да пружи јавним уговором дефинисане услуге.

За Јавног партнера пројекат ЈПП је успешан ако пружа "вредност за новац", што обухвата трошковну ефикасност, поуздану и правовремену услугу по уговореним ценама и по уговореном квалитету, онако како је то дефинисано у јавном уговору. Поређење начина реализације јавне инвестиције подразумева упоредну анализу традиционалног модела и модела ЈПП. У том смислу, "вредност за новац" се рачуна на основу поређења ефеката ових модела реализације јавне инвестиције.

За анализу добијене вредности у односу на уложена средства у јавно-приватном партнерству и концесијама од великог значаја су законске границе задуживања јединица локалне самоуправе, који се прописују буџетским и фискалним законима.

Приликом упоређивања ЈПП модела у односу на традиционални модел уочава се више предности, а једна од њих се огледа и кроз компаратор трошкова Јавног партнера. Наиме, приликом израчунавања вредности набавке, узимају се у обзир укупни животни трошкови, док се код традиционалног модела узимају у обзир само капитални трошкови. Сва средства потребна за измирење укупних животних трошкова (капиталних, оперативних и финансијских) осигурава у целости Приватни партнер.

У овом случају као главни разлози приступања изради овог предлога пројекта јесу: немогућност унапређења и одржавања квалитетног и безбедног спровођења мера дезинфекције, дезинсекције, дератизације и недовољно финансијских средстава Града да инвестира у опрему за спровођење ове делатности и одржавање исте, као и ограничене могућности запошљавања у јавном сектору.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Методологија „вредност за људе и планету“

Важно је напоменути да предметни пројекат задовољава јавни интерес, који је дефинисан Законом о ЈПП-у, а који је идентификован кроз методологију „вредност за новац“. За остваривање друштвене вредности изнад своје економске вредности, овај пројекат треба да буде „прикладан сврси“. Потребно је проширити приступ „вредност за новац“, те за задовољење јавног интереса, поставити циљеве одрживог развоја као императив, а до којих се долази применом методологије *“value for people”* (вредност за људе) и *“value for the planet”* (вредност за планету).

„Вредност за људе“ и „вредност за планету“ су два кључна аспекта одрживог развоја и пословања који постају све значајнији. Ове методологије се фокусирају на равнотежу између економске користи и добробити за друштво и околину.

Битно је истаћи да поменуте две методологије нису међусобно искључиве, већ су оне у корелацији јер очување природних ресурса и одржива економија директно утичу на добробит људи. Успешним интегрисањем ових методологија у ЈПП пројекат остварује се дугорочни успех и доприноси се одрживом развоју на глобалном нивоу.

Компаратор трошкова јавног сектора

Компаратор трошкова јавног сектора (енг. *Public Sector Comparator, PSC*, у даљем тексту: Компаратор) представља инструмент помоћу кога Јавни партнер пореди укупне животне трошкове пројекта који планира да реализује путем јавно-приватног партнерства у односу на досадашњи начин који користи јавни сектор. Компаратор даје мерила за процену „вредности за новац“ поређењем алтернативних модела. Код Компаратора велику улогу има правилна анализа укупних животних трошкова и расподела ризика између јавног и приватног сектора.

Процена укупних животних трошкова служи за економску и техничку процену при избору алтернативних решења, упоређујући све значајне опције за спровођење делатности дезинсекције и дератизације.

Припрема Компаратора укључује следеће категорије које је потребно детаљно анализирати:

- Капитални трошкови;
- Оперативни трошкови;
- Пројекције прихода;
- Вредност имовине;
- Матрица алокације ризика;
- Дисконтовани токови новца;
- Поређење алтернативних варијанти.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

13.2. Пројекција финансијских одлива у случају самосталне реализације пројекта од стране Јавног партнера

Област која је предмет пројекта је веома специфична, с обзиром да се ради о комуналној делатности где не постоји обавеза Приватног партнера да изгради комуналну инфраструктуру, него да захваљујући стручном кадру и квалитетној опреми професионално пружи услугу ДДД на територији Града. Дакле, није у питању улагање у инфраструктуру које трајно остаје Граду након плаћања накнаде Приватном партнеру, већ се ради о обезбеђивању специфичних комуналних услуга на релативно дужи период ради обезбеђивања општег добра, нарочито ради заштите становништва од заразних болести. Процену добијене „вредности за новац“ Јавни партнер најбоље може да процени поређењем модела јавно-приватног партнерства са алтернативним моделом организовања комуналне делатности на начин да се оснива ново или оспособљава постојеће јавно комунално предузеће за обављање делатности ДДД.

У наставку дајемо приказ трошкова организовања пружања предметних услуга по моделу оснивања новог или оспособљавања постојећег јавно комуналног предузећа.

Код пројекција оперативних трошкова у моделу формирања или оспособљавања ЈКП рачунати су следећи трошкови:

1. Трошкови запослених пројектовани су за 20 стално запослених радника, од чега 18 радника за обављање оперативних послова и 2 радника са високом стручном спремом на пословима руковођења и пословима извршења третмана у износу од 30.366.960,00 динара на годишњем нивоу.³
2. Трошкови надзорног одбора су обрачунати на основу износа накнада које се исплаћују председнику и члановима надзорних одбора за ЈКП на територији града Смедерева за предузећа приближне величине по броју радника и укупним расходима у бруто износу од 1.260.000,00 динара.
3. Трошкови осигурања и одржавања возила и одржавања опреме у износу од 1.333.000,00 РСД су пројектовани на годишњем нивоу по узору на оперативне трошкове других тржишних субјеката који се баве предметном делатношћу.

³ Обрачун зарада је извршен на бази податка о просечној бруто заради запослених у јавном сектору у Републици Србији у IV кварталу 2023. године за свих 12 месеци у току године.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Табела број 5- Пословни расходи ЈКП при оснивању укључујући и прву годину обављања делатности

Преглед трошкова радне снаге у случају самосталне реализације пројекта од стране Јавног партнера	Број запослених	Просечна бруто зарада на месечном нивоу	Износ нето (РСД)
Просечна бруто зарада за 20 запослених са адекватним квалификацијама (просечна месечна бруто зарада запослених у јавном сектору у IV кварталу 2023. је износила 126.529,00 дина)	20,00	126.529,00	30.366.960,00
Трошак накнаде за рад надзорног одбора	3,00	35.000,00	1.260.000,00
Осигурање и одржавање возила			265.000,00
Одржавање опреме			1.068.000,00
Укупни оперативни трошкови			32.959.960,00

Видимо да би укупни трошкови радне снаге, при оснивању јавно комуналног предузећа у случају самосталне реализације пројекта од стране Јавног партнера, износили 32.959.960.00 динара на годишњем нивоу. Поред наведених трошкова у табели бр. 5, реално би било овим трошковима додати и остале фиксне односно варијабилне трошкове функционисања предузећа као што су трошкови закупа просторија, магацина за опрему, трошкови лекарских прегледа запослених и друге који овде ипак нису узети у обзир.

За потребе финансијске анализе реализације предметног пројекта направљена је и спецификација трошкова иницијалне набавке комплетне опреме и возила којима би се спроводиле мере ДДД.

У наставку текста ће бити приказани капитални трошкови пројекта који подразумевају набавку комплетне опреме и возила за обављање делатности и спровођење мера ДДД на задовољавајућем нивоу. Под набавком возила и опреме се подразумевају возила за спровођење мера, УЛВ генератори, леђне пумпе, прскалица и остале заштитне опреме.

У табели број 6 представљени су укупни капитални расходи који се односе на набавку возила и опреме.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Табела број 6 – Иницијална вредност набавке возила и опреме

Преглед капиталних улагања у основна средства - трошкови почетног улагања у опрему	Количина	Цена основног средства по комаду	Износ нето улагања (РСД)
Возила за дезинсекцију и дератизацију	10	1.800.000,00	18.000.000,00
ULV генератори типа IGEBA U 15 - HDM и топови	10	880.000,00	8.800.000,00
Камион - обележено наменско возило за превоз биоцидних производа	1	3.100.000,00	3.100.000,00
Леђне пуме	5	15.000,00	75.000,00
Ручне прскалице	2	1.500,00	3.000,00
Опрема (левци за припрему радних раствора) за сваког извођача	20	50,00	1.000,00
Кантице и лопатице за вршење ларвицидног третмана и услуга дератизације	20	587,85	11.757,00
Заштитна опрема (одећа, капе, наочаре, рукавице, чизме, маске и сл.)	20	35.000,00	700.000,00
Приручна апотека са антидотима	5	2.500,00	12.500,00
Рачунари	1	44.000,00	44.000,00
ГПС уређај	10	30.000,00	300.000,00
Укупно нето (РСД)			31.047.257,00

Као што смо већ навели, за квалитетно обављање услуга ДДД од стране Јавног партнера, било би потребно уложити у потребна возила и опрему за безбедно вршење услуге. Према тренутно доступним тржишним подацима вредност иницијалне набавке процењује се на 31.047.257,00 динара.

Пројекција оперативних трошкова

Оперативни трошкови односе се на редовне годишње трошкове који се појављују како би вршење делатности функционисало на оптималном нивоу. За вршење услуга ДДД очекују се оперативни трошкови који би обухватили: оперативне трошкове опреме, возила, одржавања, трошкове ангажоване радне снаге (зарада) и трошкове хемијских препарата.

У табелама број 7, 8 и 9 представљена је структура оперативних годишњих трошкова.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Табела број 7 – Годишњи оперативни трошкови опреме, возила и одржавања

Годишњи оперативни трошкови опреме, возила и одржавања	Количина (ха)	Цена по јединици мере	Годишњи износ трошкова (РСД нето)
Авион за третирање комараца	16.800,00	300,00	5.040.000,00
Енергенти - деривати нафте (дератизација)			353.547,00
Енергенти- деривати нафте (дезинсекција и дезинфекција)			321.850,00
Остали оперативни трошкови (систем праћења, одржавање возила, одржавање опреме, комуникација, обуке и лиценце, лекарска уверења, заштитна опрема, просторије и магацини...)			500.000,00
Укупно за годишње оперативне трошкове опреме, возила и одржавања			6.215.397,00

Годишњи оперативни трошкови опреме, возила и одржавања процењују се на 6.215.397,00 динара за вршење предметних услуга и чине 22% укупних оперативних трошкова на годишњем нивоу.

Табела број 8- Годишњи трошкови ангажоване радне снаге

Годишњи трошкови ангажоване радне снаге	Количина	Нето зарада месечно	Бруто зарада месечно	Број месеци ангажовања	Бруто зарада месечно
Лекар специјалиста епидемиологије или хигијене	1	120.000,00	193.200,00	2,00	386.400,00
Доктор ветерине	1	100.000,00	161.000,00	2,00	322.000,00
Санит-еколошки инжењер	1	90.000,00	144.900,00	2,00	289.800,00
Санит-еколошки техничар	1	80.000,00	128.800,00	2,00	257.600,00
Руководилац - дезинсекција и дератизација	2	80.000,00	128.800,00	2,00	515.200,00
Оперативни извршиоци-дезинсекција, дератизација	14	55.000,00	88.550,00	5,00	6.198.500,00
Лице за БЗР	1	100.000,00	161.000,00	2,00	322.000,00
Саветник за хемикалије	1	100.000,00	161.000,00	2,00	322.000,00
Укупно бруто (РСД)					8.613.500,00

Трошкови зарада процењени су на 8.613.500,00 динара и односе се на трошкове ангажовања неопходне радне снаге у бруто износу на годишњем нивоу. Структуру запослене радне снаге представљају највећим делом оперативни извршиоци, затим лекар специјалиста епидемиологије или хигијене, доктор ветерине, санит-еколошки инжењер, санит-еколошки техничар, руководиоци за услуге ДДД те чине 31% укупних оперативних трошкова на годишњем нивоу.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Обзиром да ће се услуга дезинфекције пружати по потреби и налогу Јавног партнера, процењени су трошкови дневница за ову услугу у износу од укупно 200.000,00 РСД на годишњем нивоу.

Табела број 9 – Годишњи трошкови хемијских препарата

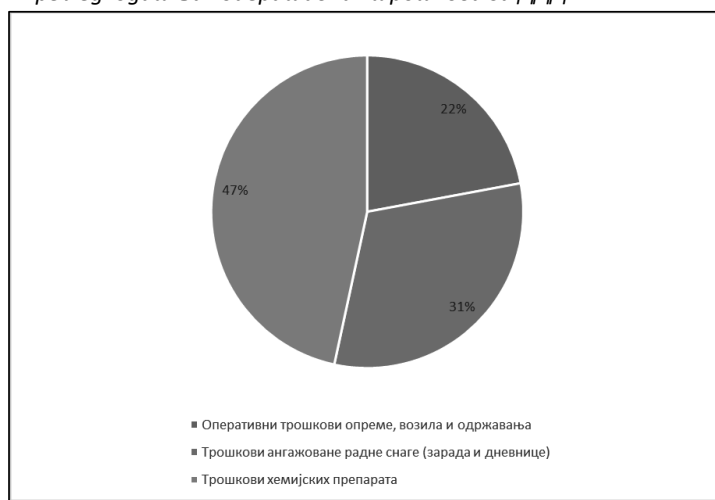
Годишњи трошкови хемијских препарата			
Назив препарата			
ДЕРАТИЗАЦИЈА			
	Количина	Цена по јединици мере	Укупно
Brodisan PF - kg	1.200,00	270,00	324.000,00
Brodisan MM	13.920,00	152,00	2.115.840,00
Gardencol	200,00	130,00	26.000,00
			2.465.840,00
СУЗБИЈАЊЕ КРПЕЉА			
	Количина	Цена по јединици мере	Укупно
Aqua K-othrine	40,00	4.100,00	164.000,00
			164.000,00
СУЗБИЈАЊЕ ЛАРВИ КОМАРАЦА			
	Количина	Цена по јединици мере	Укупно
Vectobac WG	450,00	6.000,00	2.700.000,00
Larvastop	5.000,00	600,00	3.000.000,00
			5.700.000,00
СУЗБИЈАЊЕ КОМАРАЦА СА ЗЕМЉЕ			
	Количина	Цена по јединици мере	Укупно
Aqua K-othrine	250,00	4.200,00	1.050.000,00
Icon 2,5 EC	120,00	3.190,00	382.800,00
			1.432.800,00
СУЗБИЈАЊЕ КОМАРАЦА ИЗ ВАЗДУХА			
	Количина	Цена по јединици мере	Укупно
Neopirox Lambda	1000	2.100,00	2.100.000,00
Biodizel	3000	170,00	510.000,00
			2.610.000,00
ДЕЗИНСЕКЦИЈА ГРАДСКЕ УПРАВЕ И ОСА			
	Количина	Цена по јединици мере	Укупно
Neopirox forte	7,00	4.200,00	29.400,00
			29.400,00
ДЕЗИНФЕКЦИЈА			
	Количина	Цена по јединици мере	Укупно
Ekocid 5	2000	357,40	714.800,00
Укупни годишњи трошкови хемијских препарата			13.116.840,00

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Годишњи оперативни трошкови хемијских препарата потребних за безбедно и квалитетно пружање предметних услуга процењују се на 13.116.840,00 динара, што је 47% односно највећи удео укупних оперативних трошкова на годишњем нивоу.

Процењује се да је за обављање делатности ДДД на име оперативних трошкова, на годишњем нивоу неопходно издвојити минималан износ од **28.145.737,00** динара.

Графикон број 1- Преглед годишњих оперативних трошкова за ДДД

На графикону број 1, приказана су процентуална учешћа оперативних трошкова који су неопходни како би се извршиле услуге ДДД. Међутим, овим трошковима треба додати претходно описане трошкове оснивања новог или оспособљава постојећег јавно комуналног предузећа као и трошкове почетног улагања у возила и опрему како би Јавни партнер могао самостално да реализује овај пројекат. У коначници, укупни финансијски одливи које би Јавни партнер имао у случају самосталне реализације пројекта, не узимајући у обзир трошак финансирања и трошак ризика, износе преко 553.969.227,00 динара за целокупни предложени период трајања пројекта од 10 година.

13.3. Пројекције прилива

Основне приливе пројекта представља накнада за спровођење третмана дезинсекције, дезинфекције и дератизације.

На основу достављених података о расположивим средствима за спровођење третмана ДДД, извршена је процена висине прихода у наредних 10 година тј. за све време трајања пројекта. Приход који ће се остваривати за спровођење третмана ДДД, би за свих 10 година трајања пројекта износио до 34.000.000,00 динара на годишњем нивоу. Накнада Приватном партнеру за спровођење третмана ДДД ће се исплаћивати у фиксним месечним износима, на основу достављених исправних рачуна.

У случају потребе Јавног партнера, по наведеном пројекту постоји могућност накнадног уговарања обављања услуге поделе биолошких таблета/кесица према реалном стању на терену а по налогу до износа средстава предвиђених у буџету за ове услуге. Пројектоване накнаде за услуге које ће се

Предлој пројекта јавно-приватној партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

пужити по потреби и налогу Јавног партнера, приказане су у табели бр. 14. Потврђивање извршења ових посебних налога би вршио надзор, а наплата би се вршила по извршеној услузи и плаћала једнократно.

Табела број 10- Приказ прилива пројекта изражен у нето вредности

Новчани приливи пројекта	Износ годишњих прилива (нето РСД)
Накнада за спровођење третмана дезинсекције, дезинфекције и дератизације	34.000.000,00
Накнаде за услуге које ће се пужити по потреби и налогу јавног партнера	оквирне јединичне цене
Подела биолошких таблета	1.000,00 РСД/домаћинству
Подела кесица са хемијским ларвицидом	300,00 РСД/домаћинству

Према наведеном, процена је да ће приливи за спровођење третмана ДДД износити до 34.000.000,00 динара нето и тај износ представља уговорену накнаду на годишњем нивоу за Приватног партнера, док приходи за услуге за које постоји могућност да се пужају према потребама и налозима Јавног партнера до максималног износа средстава предвиђених у буџету за текућу годину, могу бити променљиви. Овакав приступ даје могућност, одрживост и аутономију Јавном партнеру да спроводи мере у зависности од потреба, стања и могућности, а пре свега омогућава благовременост и превентивно системско деловање.

13.4. Анализа ризика и матрица расподеле ризика

Ризик у пројекту представља будући догађај који може и не мора да се догоди и има одређену вероватноћу наступања. Уколико се оствари имаће утицај на најмање један од циљева пројекта – рокове, трошкове, приходе, добит, квалитет или предмет пројекта.

Квалитативна анализа ризика у обзир узима најзначајније финансијске, еколошке, оперативне, институционалне и друштвено-економске ризике везане за пројекат и његово спровођење. Процењује се вероватноћа остварења тих ризика и тежина негативних последица, а предлажу се мере за ублажавање ризика.

Обим преузетих ризика које једна страна може да предвиди, контролише и којима може да се бави утичу на величину премије ризика. Неадекватна или једнострана расподела ризика може угрозити одрживост пројекта ЈПП. Због тога је анализа ризика важан корак у структурирању ЈПП. Анализа би требало да укључује идентификацију ризика, процену ризика, алокацију ризика и ублажавање ризика. Циљеви ове анализе јесу побољшање расподеле ризика, тј. Постизање оптимума између исплативог преузимања ризика и вероватноће појављивања ризичних догађаја.

Управљање ризицима је саставни део укупног процеса управљања пројектима. Управљање ризиком обухвата скуп метода које омогућавају минимизирање губитака и доводе у склад смањење вероватноће остварења губитака, са трошковима које захтева ово смањење.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Ради постизања жељених циљева и смањења неповољних догађаја потребно је управљати ризиком пројекта и контролисати ризик. Приликом управљања ризиком тешко се може вршити контрола ризичних догађаја, припрема за наступање ризичних догађаја и могућност смањења њиховог утицаја на пројекат.

Приликом реализације пројекта, ствара се већа могућност за појаву непредвиђених околности, с обзиром на врсту објекта, дужину трајања јавно-приватног партнерства, број субјеката који су укључени у реализацију пројекта, неизвесност око генерисања пројектованих прихода и др. Због тога треба на време извршити идентификацију ризика, лоцирати узроке и појаве, као и управљати ризиком, што представља основне елементе за успешну реализацију објекта.

Ризици који се појављују током реализације пројекта трансферишу се са јавног сектора на приватни. Период наступања ризика је продужен, с обзиром на то да пројектима ове врсте постоји додатни период у ком Приватни партнер треба да поврати уложени капитал и оствари добит. У пројектима јавно-приватног партнерства могу се идентификовати две групе ризика и то: ризици на које инвеститори пројекта немају никакав утицај и специфични ризици које је могуће контролисати од стране инвеститора.

Ризици на које инвеститори пројекта немају никакав утицај

Политички ризик – везан је за политичку ситуацију земље, промене у пореском систему, ризик експропријације и национализације пројекта, одузимање концесије и слични фактори.

Кредитни ризик – одражава трајну или привремену немогућност дужника да у уговореном року испуни обавезу или је у том року само делимично испуни. Кредитни ризик условљен је околностима везаним за пословање зајмопримца, било да је реч о конкретном предузећу или пројекту као дужнику.

С обзиром да је финансирање неког пројекта сложено, мора се у обзир узети много више фактора. Због тога су процене ризика много детаљније и мора се водити рачуна о процени услова пословања пројекта у дугом временском периоду и свих фактора који могу утицати на производне и профитне перформансе пројекта. Од процене кредитног ризика, зависе и услови за добијање кредита (висина кредита, рок отплате, каматна стопа).

Ризик девизних курсева – девизни ризик наступа када је финансирање пројекта (отплата дуга) у једној валути, а приходи у другој валути, и због промене курса долази до последице да је потребно сразмерно већи део текућих прихода пројекта издвојити за сервисирање дугова.

Ризик каматне стопе – одражава неизвесност у погледу прихода и трошкова услед промене каматне стопе. Као решење овог ризика, најповољније би било добијање дугорочног кредита од агенција које финансирају развој, мада су и оне сада прешле на систем периодичног усклађивања каматних стопа.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Специфични ризици

Специфичне ризике Приватни партнер углавном може да контролише и могу се поделити у следеће категорије:

Ризик добијања лиценци – може доћи до одређених проблема приликом исходавања лиценци, као и планирања тачног времена почетка реализације пројекта по добијању исте. Једина заштита од овог ризика је претходно добијање документације, што није увек могуће.

Ризик менаџмента – тим који учествује при реализацији пројекта мора бити искусан, поуздан и да има добар однос са финансијерима. Због тога је битна и добра интерна контрола.

Ризици у вези са развојем пројекта – односе се на фазу спровођења тендерске процедуре, односно могућност понуђача да буде надигран од стране других учесника тендера или да не закључи јавни уговор.

Ризик пројектовања – подразумева грешку у пројектовању садржану у конкурсној документацији, као и грешку коју начини пројектант у току пројектовања.

Ризик завршетка пројекта – све док пројекат не почне да доноси профит, постоји могућност за ризик завршетка пројекта.

Операциони ризик – огледа се у неизвесности пројекта да ће након завршетка периода пружања услуга остваривати одређене резултате. Утицај ове врсте ризика може се смањити избором проверених технологија и опреме, ангажовањем реномираних и искусних оператора, као и гаранцијама произвођача у погледу техничких параметара опреме. Операциони ризик може бити подељен у пет главних категорија:

- ризик у вези са инфраструктурним пројектима
- технички ризик укључује кварове на опреми и ризик учинка
- ризик потражње
- ризик снабдевања
- ризик управљања

Ризик више силе – означава могуће губитке проузроковане догађајима који су изван контроле учесника у реализацији пројекта.

Ризици везани за заштиту животне средине – још у фази припреме пројекта потребно је сагледати утицај пројекта на животну средину, потенцијалне трошкове, прописе о животној средини и предвидети осигурање од ових ризика.

Матрица ризика – вероватноћа и утицаја представља листу вероватноћа појаве ризика на једној и листу утицаја појаве ризика на другој страни.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за померање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Табела број 11 – Матрица ризика

		УТИЦАЈ			
		минимални	средњи	велики	катастрофални
Вероватноћа	Вероватно (В)	С	С	В	В
	Могуће (М)	Н	С	С	В
	Мало вероватно (МВ)	Н	Н	С	В

За квалитетну анализу ризика врши се подела по категоријама:

- технички ризици;
- ризици управљања;
- организациони ризици;
- екстерни ризици.

Табела број 12- Категоризација ризика у пројекту

р. бр.	ОПИС РИЗИКА	КАТЕГОРИЈА
1.	Ризици у планирању пројекта	Ризици управљања
2.	Планирање времена и временско прекорачење пројекта	Ризици управљања
3.	Ризици избора Приватног партнера	Организациони ризик
4.	Ризици поступка јавне набавке	Организациони ризик
5.	Одредбе уговора непотпуне или неприлагођене потребама пројекта	Организациони ризик
6.	Неисправна документација за припрему понуде	Организациони ризик
7.	Грешке у калкулацијама приликом израде предрачунске вредности	Организациони ризик
8.	Немогућност прибављања потребних сагласности	Екстерни фактор
9.	Неефикасност у решавању услова и сагласности институција	Екстерни фактор
10.	Процена трошкова и буџет пројекта	Ризици управљања
11.	Ризик учинка	Технички ризици
12.	Недостатак стручне радне снаге, према успостављеним критеријумима и потребама	Екстерни ризик
13.	Некомпетентност чланова пројектног тима или особља на кључним извршним позицијама (непознавање техничких аспеката пројекта)	Организациони ризик
14.	Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности	Организациони ризик
15.	Нереални циљеви	Организациони ризик
16.	Продуктивност нижа од норме	Ризици управљања
17.	Незадовољавања очекиваних стандарда приликом извршења услуга	Ризици управљања
18.	Проблеми финансирања	Организациони ризик
19.	Испорука опреме и материјала са грешком	Ризици управљања

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

13.4.1. Расподела ризика у пројекту јавно-приватног партнерства

Главна предност пројекта ЈПП је алокација ризика. Сваки учесник преузима онај ризик којим најбоље управља.

Табела број 13- Алокација ризика на Јавној и Приватној партнеру

врсте ризика	процена утицаја ризика	вероватноћа појаве ризика	финансијски утицај ризика	расподела ризика			техника управљања ризиком – умањење ризика
				ЈП	ПП	ЈП и ПП	
ПЕРИОД РАЗВОЈА ПРОЈЕКТА							
Планирање пројекта	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	х			Стручно управљање
Квалитет предлога пројекта	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	х			Изабрати стручан тим који се разуме у дати пројекат
Рокови за завршетак документације	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	х			Изабрати стручан тим који се разуме у дати пројекат
Временско прекорачење и кашњење	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	х			Управљање ризиком путем адекватне процене рокова и добро дефинисаног плана
Ризик прибављања потребних сагласности	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	х			Информисати се о критеријумима и временским роковима
Ризици поступка јавне набавке и избора Приватног партнера	Минималан	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	х			Стручност при састављању и адекватно руковање са роковима и захтевима
Буџет пројекта и трошкови	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		х		Процена трошкова
ПЕРИОД ПРИПРЕМЕ И РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА							
Кашњење у испоруци опреме и материјала	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		х		Покривено уговором и гаранцијама
Располагање са потребним возилима и опремом	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		х		Покривено уговором и гаранцијама
Недостатак стручне радне снаге	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		х		Покривено уговором и гаранцијама
Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		х		Планирање токова активности и временски период који стоји на располагању, организовање састанака

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Ризик адекватног извршења услуга, временски услови	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		X		Планирање токова активности и временски период који стоји на располагању је дефинисан уговором
Повреде на раду	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		X		Адекватна опрема, осигурање
Изабрани понуђач	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	X			Постављање искусног руководства у компанији која је изабрана
Одржавање возила и опреме	Минималан	Минималан	Занемарљив		X		Покривено уговором и гаранцијама
Наплата уговорене накнаде	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		X		Покривено уговором и гаранцијама
Ризик тражње	Минималан	Минималан	Занемарљив	X			Адекватна процена потреба
Ризик кретања цена услуге	Минималан	Минималан	Занемарљив	X			Регулисано законом
Ризик промене законске регулативе	Минималан	Минималан	Занемарљив			X	Увек бити у току, пратити
Инфлаторни ризик	Минималан	Минималан	Занемарљив	X			Адекватна процена
Валутни ризик	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен		X		Цена услуге могу бити понуђене у еврима, али плаћање се врши у динарима
Ризик каматних стопа	Минималан	Минималан	Занемарљив		X		Каматне стопе изражене фиксно кроз аранжман са банком
Порески ризици	Минималан	Минималан	Занемарљив		X		Пореска оптимизација за инвеститоре изражена кроз адекватну корпоративну структуру
Ризик од промене курса	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	Умерен / Ограничен	X			Мањи значај има него да постоји ризик од промене каматних стопа
Виша сила (елементарна непогода или намерно оштећење), повреде на раду	Минималан	Минималан	Занемарљив		X		Осигурање и покриће штета и одговорности адекватним врстама осигурања доступним на нашем тржишту

Јавни партнер ће пренети на Приватног партнера све ризике којима Приватни партнер може ефикасно да управља.

Правно-институционални оквир у коме се спроводи пројекат, због своје променљивости и непредвидивости, носи ризик измене услова за реализацију уговора у дугорочном периоду. Одговорност за правно-институционалне ризике регулисана је уговором на начин да Јавни партнер задржава обавезу управљања са ризиком измене закона, ризиком политичких одлука и ризиком спровођења уговора. У случајевима измене правног и измене институционалног оквира, Јавни

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

партнер је обавезан да омогући неометано спровођење уговора о ЈПП или да обештети Приватног партнера због неиспуњења уговорних обавеза. Уговор нарочито регулише сарадњу и заједничку одговорност оба партнера у случају прибављања потребних дозвола и одобрења, настанка ризика више силе и решавања спорова.

Контрола пројекта ЈПП подразумева да је неопходно пратити напредовање пројекта како би он био реализован у складу са планом. Кључ контроле пројекта јесте мерење актуелног напредовања и поређење са планираним временским распоредом, а уколико се примете одступања неопходно је у што краћем року приступити корективним акцијама и уколико су оне у оквиру који прописује јавни уговор, не сме се прекорачити рок.

За успешност контроле од велике важности су извештаји на основу којих се упоређују подаци о текућој реализацији пројекта. Ефикасност и ефективност контроле реализације пројекта у великој мери зависи од организованости и стручности тима који ради на пројекту. Основни циљ праћења и контроле пројекта јесте реализација у што краћем времену, са одговарајућим ресурсима и што мањим трошковима.

Праћење спровођења усвојених одговора на ризике вршило би се на основу усвојеног плана управљања ризицима и усвојених стратегија за реакције на исте. Сврха праћења и контроле времена реализације пројекта јесте да прикаже начин одвијања пројекта да би се могло проверити да ли постоје одступања и уколико она постоје да укаже на потребу брзог реаговања у циљу превазилажења проблема. Она се одвија у тачно одређеним временским интервалима по карактеристичним параметрима. Једна од главних карактеристика пројекта ЈПП је висока организованост, што је свакако неопходно због великог броја учесника. Из истих разлога и контрола је високо организована.

Анализа ризика и квантитативно вредновање је веома тешко и комплексно, због неизвесности везаних за дефинисање проблема, потешкоће које се јављају приликом вредновања чињеница, сложености откривања релевантних вредности, непредвидивости понашања учесника у процесу, и неједнозначности вредновања процеса. Постоје ризици чије квантитативно вредновање није могуће, може се само одредити његов значај и предвидети начин решавања уколико наступи.

На основу оваквог оквира, извршено је вредновање ризика у оквиру компаратора јавно-приватног партнерства, па се овом методом, тј. вредновањем ризика у оба случаја, највећи део ризика са великом вредношћу преноси са Јавног на Приватног партнера, у свим елементима реализације пројекта, од припреме преко израде документације, набавке, финансирања, одржавања и управљања.

Предлој њројекѡа јавно-ѡривајној ѡарѡнерсѡва без елеменаѡа концесије за ѡверавање ѡбављања комуналне делайносѡи зоохѡијене – сѡровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дерайизације на ѡериѡјоријѡа града Смедерева

Табела број 14 - Ризици у ѡквиру Комѡарайѡра јавно-ѡривајној ѡарѡнерсѡва

Категорија ризика	Ризици јавног партнера без примене ЈПП	Подела ризика у ѡквиру ЈПП	Веројатноћа ризика	Основни трошак пројекта	Утицај ризика низак (% тренутне вредности основног трошка)	Утицај ризика средњи (% тренутне вредности основног трошка)	Утицај ризика висок (% тренутне вредности основног трошка)	Тренутна вредност основног трошка	Вредност ризика без ЈПП	Вредност пренетог ризика на ЈП	Вредност ризика који ѡстаје на ЈП у ЈПП
ПЕРИОД ПРИПРЕМЕ									8.482.624,57	8.210.961,07	271.663,50
Ризици припреме пројекта											
Планирање пројекта	ЈП	НП	5%	трошкови почетног улагања у опрему и основна средства	25%	50%	100%	3.104.725,70	90.554,50	90.554,50	0,00
Ризици припреме документације	ЈП	НП	10%	трошкови почетног улагања у опрему и основна средства	25%	30%	50%	3.104.725,70	108.665,40	108.665,40	0,00
Временско преморачење и кашњења	ЈП	НП	20%	годишња ѡштеда трошкова	5%	10%	15%	28.145.737,00	562.914,74	562.914,74	0,00
Ризици поступка јавне набавке и избора приватног партнера	ЈП	ЈП	5%	годишња ѡштеда трошкова	100%	100%	100%	28.145.737,00	4.221.860,55	4.221.860,55	0,00
Буџет пројекта и трошкови	ЈП	НП	3%	годишња ѡштеда трошкова	100%	100%	100%	28.145.737,00	2.533.116,33	2.533.116,33	0,00
Ризици у вези са заштитом животне средине	ЈП	НП	5%	годишња ѡштеда трошкова	5%	10%	15%	28.145.737,00	422.186,06	422.186,06	0,00
Ризици добијања неѡходних сагласности или дозвола	ЈП	подељен	1%	трошкови почетног улагања у опрему и основна средства	35%	60%	80%	31.047.257,00	543.327,00	271.663,50	271.663,50
ПЕРИОД ПРУЖАЊА УСЛУГА									5.764.624,24	5.764.624,24	0,00
Ризици набавке неѡпходне опреме и извршења услуга									5.672.227,70	5.672.227,70	0,00
Прибављање и располагање потребном опремом, квалитет набављене опреме	ЈП	НП	10%	трошкови почетног улагања у опрему и основна средства	1%	3%	5%	31.047.257,00	279.425,31	279.425,31	0,00
Ризици адекватног извршења услуга	ЈП	НП	5%	накнада за спровођење третмана	1%	3%	5%	34.000.000,00	153.000,00	153.000,00	0,00
Промене у захтевима током извршења услуга	ЈП	НП	5%	накнада за спровођење третмана	2%	4%	6%	34.000.000,00	204.000,00	204.000,00	0,00
Ризици менаџмента - недостатак стручне радне снаге	ЈП	НП	4%	накнада за спровођење третмана	10%	15%	20%	34.000.000,00	612.000,00	612.000,00	0,00
Слаба комуникација унутар ѡрганизације и лош распоред активности	ЈП	НП	10%	годишња ѡштеда трошкова	10%	15%	20%	28.145.737,00	1.266.558,17	1.266.558,17	0,00
Ризици учинка, преинд вршења услуга, временски услови и сл.	ЈП	НП	10%	накнада за спровођење третмана	10%	12%	14%	34.000.000,00	1.124.000,00	1.124.000,00	0,00
Повреде на раду	ЈП	НП	20%	вредност ѡсигурања	10%	15%	20%	450.000,00	40.500,00	40.500,00	0,00
Операциони ризик - неизвесност ѡстваривања резултата	ЈП	НП	10%	годишња ѡштеда трошкова	10%	20%	30%	28.145.737,00	1.688.744,22	1.688.744,22	0,00
Ризици више силе	ЈП	НП	1%	накнада за спровођење третмана	10%	20%	30%	34.000.000,00	204.000,00	204.000,00	0,00
Ризици финансирања јавног и приватног партнера									92.396,54	92.396,54	0,00
Ризик финансирања	ЈП	НП	10%	трошкови почетног улагања у опрему и основна средства	2%	4%	6%	3.104.725,70	37.256,71	37.256,71	0,00
Ризик финансирања	ЈП	НП	25%	трошкови финансирања	5%	10%	15%	735.197,75	55.139,83	55.139,83	0,00
ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА УГОВОРА									9.746.265,02	9.474.265,02	272.000,00
Ризици за време трајања уговора ѡ ЈПП-у											
Наплата услуге	ЈП	НП	10%	вредност пројекта	2%	4%	5%	340.000.000,00	3.740.000,00	3.740.000,00	0,00
Ризик кретања цена услуге	ЈП	НП	5%	накнада за спровођење третмана	2%	4%	6%	34.000.000,00	204.000,00	204.000,00	0,00
Ризик промене законске регулативе	ЈП	подељен	1%	вредност пројекта	0%	1%	2%	340.000.000,00	102.000,00	51.000,00	51.000,00
Инфлаторни ризик	ЈП	ЈП	5%	накнада за спровођење третмана	1%	2%	3%	34.000.000,00	102.000,00	0,00	102.000,00
Валутни ризик	ЈП	НП	5%	накнада за спровођење третмана	1%	2%	4%	34.000.000,00	119.000,00	119.000,00	0,00
Ризик каматних стопа	ЈП	НП	5%	износ позајмљених средстава	1%	4%	8%	21.733.079,90	141.265,02	141.265,02	0,00
Порески ризици	ЈП	подељен	1%	вредност пројекта	1%	2%	4%	340.000.000,00	238.000,00	119.000,00	119.000,00
Ризик настанка штете у току реализације уговора	ЈП	НП	5%	вредност пројекта	5%	10%	15%	340.000.000,00	5.100.000,00	5.100.000,00	0,00
УКУПНО									23.993.513,83	23.449.850,33	543.663,50

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Квантификацијом ризика долази се до прорачуна да су укупни ризици реализације пројекта процењени на 23.993.513,83 динара, док се расподелом ризика у моделу ЈПП чак 23.449.850,33 динара преноси на Приватног партнера, што износи 97,73% свих укалкулисаних ризика.

13.5. Дисконтовани токови новца

Дисконтовањем новчаног тока пројектованих прилива и одлива новца, можемо оценити финансијску исплативост пројекта, на основу показатеља финансијске рентабилности. Оцена финансијске рентабилности пројекта врши се за расходе пројекта, без узимања у обзир извора финансирања пројекта.

Сходно томе, показатељи финансијске рентабилности пројекта, без обзира на начин њиховог финансирања су:

- Нето садашња вредност пројекта
- Стопа рентабилности пројекта
- Период поврата инвестиције
- Коефицијент користи и трошкова пројекта

У складу са до сада презентованим подацима о очекиваним приливима и одливима новца у току периода реализације пројекта, као и о ризицима који би се могли појавити у току реализације, направљена је *cost benefit* анализа реализације пројекта.

Први сценарио који је разматран односи се на самосталну реализацију пројекта од стране Јавног партнера уз претпоставку да Јавни партнер поседује новчана средства за реализацију овог пројекта. На бази анализе представљени су најзначајнији финансијски показатељи којима се доказује исплативост пројекта.

У табели број 19 приказан је новчани ток пројектованих укупних прилива и одлива Јавног партнера са финансирањем инвестиције из сопствених средстава и без ризика, на основу кога се може оценити финансијска одрживост пројекта.

Табела број 15- Новчани шок прилива и одлива пројекта за Јавној партићера у оицији самосталне реализације пројекта и без извора финансирања

[illegible]

Имајући у виду да капитално улагање у основна средства, односно трошкови почетног улагања које би сносио Јавни партнер износе 31.047.257,00 динара, нето садашња вредност је у овом случају негативна и она износи -162.546.756,00 динара. Наравно, Јавни партнер би у свим годинама пројекта морао сносити и све оперативне трошкове које су обухваћени у приказаним одливима. То указује да је пројекат у случају самосталне реализације изузетно неисплатив.

Нето садашња вредност представља вредност за Јавног партнера која преостаје након реализације пројекта. Оцена исплативости пројекта тј. одабир између исплативих и неисплативих пројеката се своди на избор нето садашње вредности чија је вредност већа од 0 јер је тада целокупна инвестиција враћена, а вредност која је преостала позитивна.

Нето садашња вредност која је позитивна указује на то да се инвестирањем у пројекат уложена средства враћају до краја планиране реализације пројекта и самим тим да је улагање у пројекат исплативо.

Интерна стопа приноса је она дисконтна стопа где је нето садашња вредност једнака нули. С друге стране, дисконтна стопа се мења у зависности од ризика земље као и околности у окружењу.

Период повраћаја инвестиције представља период за који ће инвестиција тј. уложена средства бити враћена, па период повраћаја краћи од периода трајања пројекта такође указује на исплативост пројекта.

Анализом показатеља финансијске исплативости улагања у овом случају можемо закључити да пројекат није исплатив у опцији самосталне реализације.

Извори финансирања пројекта

Капитални инвестициони расходи пројекта могу бити финансирани из буџета, примања од задуживања и/или капитала Приватног партнера, путем јавно-приватног партнерства.

У овом кораку ћемо анализирати могућност финансирања пројекта из примања од задуживања, тако да рацио однос дуга и буџетских средстава износи 70% према 30%.

Капитални инвестициони расходи од 31.047.257,00 динара за све време трајања уговора представљају, како смо и раније објаснили, вредност иницијалне набавке. Услови под којима поменута средства за финансирање могу бити обезбеђена су могући услови задуживања на финансијском тржишту Републике Србије. Каматна стопа која је узета у обзир приликом обрачунавања трошкова финансирања износи 7,00%, а период задуживања 7 година.

Динамика обезбеђивања финансијских средстава у току реализације пројекта приказана је у табели у наставку, на основу плана реализације пројекта.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Табела број 16- План финансирања у току реализације пројекта

План повлачења и отплате кредита (РСД)									
Година	0	1	2	3	4	5	6	7	Укупно
Повлачење кредита	21.733.079,90								21.733.079,90
Накнада	10.866,54								10.866,54
Камата	1.521.315,59	1.442.314,04	1.262.036,24	1.068.726,14	861.441,64	639.172,53	400.835,57	145.269,21	7.341.110,97
Трошкови камате и накнаде (2+3)	1.532.182,13	1.442.314,04	1.262.036,24	1.068.726,14	861.441,64	639.172,53	400.835,57	145.269,21	7.351.977,51
Отплата главнице	0,00	2.493.811,00	2.674.088,80	2.867.398,90	3.074.683,39	3.296.952,51	3.535.289,47	3.790.855,83	21.733.079,90
Укупно главница, камата и накнада (2+3+5)	1.532.182,13	3.936.125,04	3.936.125,04	3.936.125,04	3.936.125,04	3.936.125,04	3.936.125,04	3.936.125,04	29.085.057,41

Укупни трошкови повраћаја главнице, камата и накнаде приликом повлачења кредита износе 29.085.057,41 динара. Трошкови повраћаја главнице кредита износе 21.733.079,90 динара, док трошкови камате и накнаде износе 7.351.977,51 динар.

Табела број 17- Услови задуживања у сврху финансирања пројекта

Услови задуживања за финансирање пројекта		
Опис услова	јединица	износ/датум
Грејс период	(месеци)	12
Каматна стопа	%	7,00
Укупна главница кредита	(РСД)	21.733.080
Отплата главнице кредита		
Број отплата у години		12
Рок	(година)	7,00
Укупан број отплата		84
План отплате	једнаки анuitети	
Рата главнице на месечном нивоу	(РСД)	258.727,14
Накнада		10.866,54
Годишњи износ кредита без камате	(РСД)	3.104.725,70

У табели број 18 ћемо анализирати финансијске показатеље и новчани ток Јавног партнера уколико би се финансирање инвестиције вршило у складу са презентованим условима задуживања.

Табела број 18 – Новчани шок прилива и одлива пројекта за јавној парћнера у ојцији самосјалне реализације пројекта и са позајмљеним изворима финансирања

[illegible]

Нето садашња вредност пројекта је и у овом случају негативна и износи – 168.934.979,00 динара, период повраћаја инвестиције је дужи од 10 година, што указује да је јавном партнеру још више неислативно уколико би реализовао пројекат под наведеним условима.

Презентовани модели реализације пројекта не укључују процењене ризике тј. новчани износ трошкова који могу настати уколико све ризике реализације пројекта задржава Јавни партнер, што је приказано у Табели број 19.

Предлог пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за померање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Табела број 19 – Новчани ток прилива и одлива пројекта за јавног партнера у оквиру самосталне реализације пројекта, са издвајањем изворима финансирања и укљученим ризицима

Опис	РСД	НОВЧАНИ ТОК ПРИЛИВА И ОДЛИВА ПРОЈЕКТА ЗА ЈАВНОГ ПАРТНЕРА САМОСТАЈНО СА КРЕДИТОМ И РИЗИКОМ											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Дисконтна стапа		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Дисконтни фактор	6,50%	1,000000	0,938967	0,881659	0,827849	0,777323	0,729881	0,685334	0,643506	0,604231	0,567353	0,532726	
	СВ	Укупно											
Приливи	244.420.228	340.000.000	0	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	
Награда за спровођење третмана дезинфекције, дезинсекције и дератизације	244.420.228	340.000.000	0	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	
Одливи	434.608.880	585.314.718	46.826.688	54.528.860	54.335.550	54.128.265	53.905.996	53.667.659	53.412.093	53.266.824	53.266.824	53.266.824	
Капитални инвестициони расходи	31.047.257	31.047.257	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Оперативни трошкови опреме, возила и одржавања	44.681.434	62.153.970	0	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	
Трошкови хемијских препарата	94.294.736	131.168.400	0	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	
Трошкови функционисања и оснивања комуналног предузећа	236.943.557	329.599.600	0	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	
Трошкови финансирања	6.388.224	7.351.978	1.532.182	1.262.036	1.068.726	861.442	639.173	400.836	145.269	0	0	0	
Трошак ризика у фази припреме	8.482.625	8.482.625	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Трошак ризика у фази реализације инвестиције	5.764.624	5.764.624	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Трошак ризика за време трајања уговора	7.006.424	9.746.265	0	974.627	974.627	974.627	974.627	974.627	974.627	974.627	974.627	974.627	
Нето новчани ток (ННТ)	-190.188.653	-245.314.718	-46.826.688	-20.528.860	-20.335.550	-20.128.265	-19.905.996	-19.667.659	-19.412.093	-19.266.824	-19.266.824	-19.266.824	
Дисконтовани нето приходи		-190.188.653	-46.826.688	-18.099.460	-16.834.766	-15.646.165	-14.529.005	-13.478.918	-12.491.802	-11.641.616	-10.931.095	-10.265.939	
Укупни дисконтовани нето приходи			-46.826.688	-84.371.347	-101.206.114	-116.852.279	-131.381.284	-144.860.202	-157.352.004	-168.993.620	-179.924.714	-190.188.653	
Период повраћаја (година)			>10										
НСВ у РСД			-190.188.653										

Нето садашња вредност је и у овом случају негативна и повећана за вредност ризика у периоду припреме пројекта, реализације пројекта и за време трајања уговора. Нето садашња вредност уколико Јавни партнер реализује пројекат самостално са позајмљеним изворима финансирања и задржава све процењене ризике износи -190.188.653,00 динара и указује да је пројекат у случају самосталне реализације изузетно неисплатив.

Уколико се узме у обзир могућност оснивања новог или оспособљавања постојећег јавног комуналног предузећа за обављање делатности ДДД, Јавни партнер би имао додатне трошкове за ангажовање радне снаге за вршење делатности и надзорног одбора јавног комуналног предузећа на годишњем нивоу. У овом случају, јавно комунално предузеће би имало право да врши делатност за коју је основано и на територијама других локалних самоуправа и других наручиоца. Како би пословање овог новог или постојећег јавног комуналног предузећа било на позитивној нули (уколико се не рачунају трошкови канцеларијског материјала, закупа пословног простора, комуналних трошкова, трошкова пословања, додатних путних трошкова, додатних дневница и др.) било би неопходно да ово предузеће оствари додатни приход на тржишту још најмање 30 милиона РСД. Сликовито приказано, како би јавно комунално предузеће, које би вршило предметну делатност, могло да послује на одрживом нивоу и остварује позитивне пословне резултате неопходно је да приходи буду виши за 200% у односу на приходе које би имао извршилац делатности на јавним површинама града Смедерева и то под условом да додатно уложи у капитално инвестирање за куповину возила и опреме којом би се делатност вршила.

У наставку ћемо размотрити опцију реализације пројекта у јавно-приватном партнерству у којем се финансирање инвестиције врши од стране Приватног партнера и где се највећи проценат ризика реализације пројекта преноси на Приватног партнера.

Табела број 20 – Новчани њок њрилива и одлива ѡројекѡа за Јавној ѡарѡнера у јавно-ѡривајном ѡарѡнерсѡју

Новчани ток прилива и одлива пројекта за јавног партнера у јавно-приватном партнерству											
Опис	РД	0	1	2	3	4	5	6	7	8	10
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2034
Дисконтна стопа	6,50%										
Дисконтни фактор		1,00000	0,93897	0,88169	0,82749	0,77733	0,72981	0,68534	0,64306	0,60431	0,53276
	РВ	Укупно									
Приливи	406.966.983	553.963.227	52.292.197	52.292.197	52.292.197	52.292.197	52.292.197	52.292.197	52.292.197	52.292.197	52.292.197
Услуге у грошковиѡа	138.976.170	193.323.370	0	19.332.237	19.332.237	19.332.237	19.332.237	19.332.237	19.332.237	19.332.237	19.332.237
Услуге у грошковиѡа функциониса и оснивања комуналног предузећа	31.047.257	31.047.257	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вредност инвестиције	236.943.557	329.599.600	0	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960	32.959.960
Одливи	244.887.427	340.543.663	271.663	34.027.200	34.027.200	34.027.200	34.027.200	34.027.200	34.027.200	34.027.200	34.027.200
Наплата за спровођење третиѡа дезинфекције, дезинсекције и дератизације	244.420.228	340.000.000	0	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000
Трошак ризика	467.200	543.663	271.663	27.200	27.200	27.200	27.200	27.200	27.200	27.200	27.200
Нето новчани ток (ННТ)	162.079.556	213.425.564	30.775.594	18.264.997	18.264.997	18.264.997	18.264.997	18.264.997	18.264.997	18.264.997	18.264.997
Дисконтовани нето приходи		162.079.556	17.150.232	16.103.504	15.120.661	14.197.804	13.331.271	12.517.626	11.753.639	11.036.281	9.730.239
Укупни дисконтовани нето приходи		30.775.594	47.925.825	64.029.330	79.149.991	93.347.795	106.679.066	119.196.692	130.950.331	141.986.612	162.079.556
НСВ у РД											
		162.079.556									

Презентовани модел јавно-приватног партнерства је исплатив за Јавног партнера и резултира нето садашњом вредношћу у износу од 162.079.556,00 динара. Ова вредност представља уштеду односно вредност која остаје Јавном партнеру након реализације пројекта. Јавни партнер у случају јавно-приватног партнерства одмах има доступну услугу која ће се вршити возилима и опремом без икаквог инвестиционог улагања, а тиме и без задужења буџета, док са друге стране остварује значајне уштеде у трошковима одржавања опреме, возила, ангажовања радне снаге, потрошње хемијских препарата и функционисања делатности ДДД. Такође, ова комунална услуга ће бити пружена Јавном партнеру континуално током читавог предложеног периода трајања пројекта чији квалитет се гарантује средством обезбеђења и вршиће се благовремено препознавање, реаговање и сузбијање штетних организама чиме се обезбеђује заштита становништва од заразних болести. Уколико би се реализација пројекта извршила у овој опцији Јавни партнер би задржао одређене минималне ризике на годишњем нивоу током периода трајања уговора, док би највећи део трошкова ризика био пренет на Приватног партнера (97,73%).

У случају самосталне реализације пројекта, укупни финансијски одливи које би Јавни партнер имао, заједно са трошком финансирања и трошком ризика, би износили преко 585.000.000,00 динара за целокупни предложени период трајања пројекта од 10 година док у случају реализације овог пројекта по моделу јавно-приватног партнерства, укупни финансијски одливи које би Јавни партнер имао, би износили оквирно 340.543.663,00 динара.

Модел јавно-приватног партнерства размотрили смо из угла Јавног партнера. Сада ћемо размотрити исплативост пројекта из угла Приватног партнера.

У случају да се предложени пројекат реализује по моделу јавно-приватног партнерства, на основу процене финансијских одлива које би Приватни партнер имао, долазимо до процене о висини накнаде (прилива) за спровођење третмана ДДД коју би Јавни партнер плаћао Приватном партнеру и која би износила до 34.000.000,00 динара нето и тај износ представља максималну фиксну накнаду на годишњем нивоу за Приватног партнера, док приливи за услуге поделе биолошких таблета и кесица са хемијским ларвицидом, могу бити променљиви с обзиром да се услуге врше према потребама и налозима Јавног партнера до максималног износа средстава предвиђених у буџету за текућу годину. Овакав приступ даје могућност, одрживост и аутономију Јавном партнеру да спроводи мере у зависности од потреба, стања и могућности, а пре свега омогућава благовременост и превентивно системско деловање.

Табела број 21- Новчани ток прилива и одлива пројекта за Приватној харићера

НОВЧАНИ ТОК ПРИЛИВА И ОДЛИВА ПРОЈЕКТА ЗА ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА												
Опис	РСД	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Дисконтна стопа	6,50%											
Дисконтни фактор		1,000000	0,938967	0,881659	0,827849	0,777323	0,729881	0,685334	0,643506	0,604231	0,567353	0,532726
	RV	Укупно										
Приливи	244.420.228	340.000.000	0	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000
Накнада за спровођење третмана дезинфекције, дезинсекције и дератизације	244.420.228	340.000.000	0	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000
Одливи	239.770.406	319.856.605	32.579.439	29.588.051	29.407.773	29.214.463	29.007.179	28.546.573	28.291.006	28.145.737	28.145.737	28.145.737
Капитални инвестициони расходи	31.047.257	31.047.257	31.047.257	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Оперативни трошкови опреме, возила и одржања	44.681.434	62.153.970	0	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397	6.215.397
Трошкови ангажоване радне снаге (зарада и дневнице)	63.358.755	88.135.000	0	8.813.500	8.813.500	8.813.500	8.813.500	8.813.500	8.813.500	8.813.500	8.813.500	8.813.500
Трошкови хемијских препарата	94.294.736	131.168.400	0	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840	13.116.840
Трошкови финансирања	6.388.224	7.351.978	1.532.182	1.442.314	1.262.036	1.068.736	861.442	639.173	400.836	145.269	0	0
Нето новчани ток	4.649.822	20.143.395	-32.579.439	4.411.949	4.592.227	4.785.537	4.992.821	5.215.090	5.453.427	5.708.994	5.854.263	5.854.263
Укупни дисконтовани нето приходи		4.649.822	-32.579.439	4.142.675	4.048.779	3.961.702	3.881.035	3.806.395	3.737.420	3.673.773	3.537.328	3.118.718
Укупни дисконтовани нето новчани ток			-32.579.439	-28.436.764	-24.387.985	-20.426.282	-16.545.247	-12.738.852	-9.001.433	-5.327.660	-1.531.104	4.649.822
Период повраћаја (година)		8,54										
ИСП		9,29%										
НСВ у РСД		4.649.822										

Финансијски показатељи рентабилности пројекта у овом случају су позитивни и показују да је пројекат исплатив и за потенцијалног Приватног партнера. Нето садашња вредност износи 4.649.822,00 динара, а период повраћаја уложене инвестиције је 8,5 година.

13.6. Збирни табеларни преглед финансијских показатеља исплативости пројекта

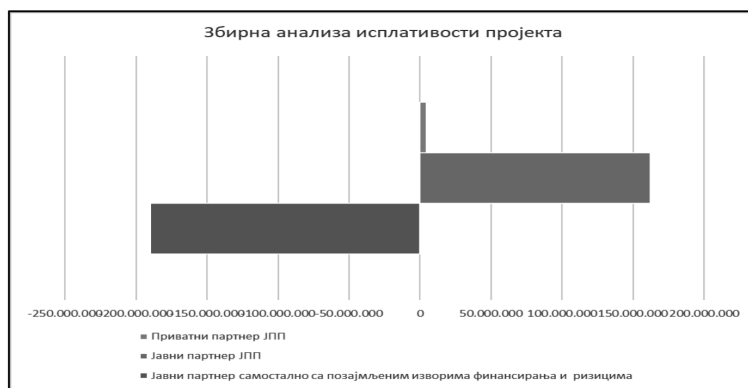
Табела број 22- Збирни табеларни преглед финансијских показатеља исплативости пројекта

Финансијски показатељи	Самостална реализација пројекта од стране Јавног партнера			Јавно-приватно партнерство	
	Са сопственим средствима и без ризика	Са позајмљеним изворима финансирања и без ризика	Јавни партнер самостално са позајмљеним изворима финансирања и ризицима	Јавни партнер ЈПП	Приватни партнер ЈПП
Нето садашња вредност	-162.546.756	-168.934.979	-190.188.653	162.079.556	4.649.822
Период повраћаја	>10	>10	>10	одмах доступна услуга	8,54
Интерна стопа приноса	-	-	-	одмах доступна услуга	9,29%

Анализом збирног прегледа финансијских показатеља исплативости пројекта закључује се да би у случају самосталне реализације пројекта од стране Јавног партнера нето садашња вредност (НСВ) била негативна, док би период повраћаја био дужи од 10 година у сва три случаја. У случају реализације предметног пројекта моделом јавно-приватног партнерства нето садашња вредност (НСВ) Јавног партнера би била 162.079.556,00 динара, док би НСВ Приватног партнера износила 4.649.822,00 динара.

Дакле, несумњиво је да је најисплативије решење за Јавног партнера уколико би се предложени пројекат реализовао моделом јавно-приватног партнерства.

Графикон број 2- Збирна анализа исплативости пројекта

14. РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА У СКЛАДУ СА ИСХОДИМА ДЕФИНИСАНИМ ДОКУМЕНТОМ PPP AND INFRASTRUCTURE EVALUATION AND RATING SYSTEM – PIERS

Реализацијом пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене спровођењем мера дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције на територији града Смедерева оствариће се значајан напредак ка остварењу исхода „**приступ и правичност**“. Имплементацијом различитих кључних елемената, пројекат ће постићи следеће резултате:

1. Приступ свима- пројекат је усмерен на обезбеђење једнаког приступа услузи свим становницима у свим деловима града Смедерева. Осигуравање да услуге буду доступне свим сегментима друштва, без обзира на социоекономске или географске факторе, доприноси приступачности.
2. Унапређење услуге- пројекат је усмерен на оптимизацију процеса пружања услуге, чиме се доприноси ефикасности и бољем повезивању доступних ресурса. Коришћење одрживих и безбедних метода у процесу пружања услуге доприноси правичности јер минимизира ризике по здравље људи и животну средину. Ово се посебно односи на избегавање употребе хемикалија које могу имати негативне ефекте на локалну заједницу.
3. Информациона приступачност: Пружање едукације и информација о значају дезинсекције, дезинфекције и дератизације доприноси приступачности услуга. Кроз кампање информисања, заједнице могу развити свест о важности превенције штеточина као и заштите здравља.

Укупно гледано, реализацијом овог пројекта, Град Смедерево ће постати пример локалне самоуправе која успешно примењује јавно-приватно партнерство у области комуналне делатности зоохигијене, постижући значајно унапређење приступа и правичности за све грађане. Правилно пружање услуге допринеће унапређењу квалитета живота и здравља становника локалне самоуправе, те повећању социјалне правде.

Један од исхода који ће се такође постигнути реализацијом овог пројекта јесте и **економска ефикасност и фискална одрживост**. Примена пројекта ЈПП за поверавање комуналне делатности зоохигијене у граду Смедереву допринеће ефикасности на неколико начина. Партнерство са приватним сектором омогућава бржу имплементацију иновација и технолошких решења која могу побољшати управљање делатности зоохигијене и пружање саме услуге. Такође, Приватни партнер може унапредити оперативне процесе, убрзати одговор на хитне ситуације и оптимизовати радну снагу како би се постигла већа ефикасност у пружању комуналних услуга.

Применом пројекта ЈПП-а, Град Смедерево може остварити фискалну одрживост на дугорочном нивоу. Кроз ефикасније управљање ресурсима, смањење губитака и оптимизацију трошкова пружања услуга, пројекат може постати економски одржив, уз смањење оптерећења локалног буџета.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Поред тога, Приватни партнер преузима одређени ниво ризика, нпр. ризик у вези са флукуацијом цена материјала или оперативне ризике, пружајући додатну сигурност у смислу фискалне одрживости. Овакав модел партнерства побољшава транспарентност у управљању финансијама, омогућавајући боље праћење и извештавање о трошковима и приходима.

Овим пројектом ЈПП постигнуће се значајна **одрживост животне средине и повећана отпорност** на негативне утицаје. Примена пројекта ЈПП за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене на територији града Смедерева ће омогућити интегрисање модерних еколошких приступа у управљању и пружању услуге. То укључује коришћење одрживих материјала, примену енергетски ефикасних технологија и стратегија одрживог одржавања. На пример, употребом рециклираних материјала смањује се еколошки отисак, док примена технологија за смањење емисије гасова стаклене баште доприноси очувању ваздуха и квалитета живота у заједници.

Пројекат ће унапредити отпорност локалне самоуправе на негативне утицаје, посебно у контексту климатских промена и епидемија. Имплементација савремених решења, допринеће смањењу ризика од епидемија и других климатских екстрема. Ово повећава сигурност и стабилност услуге, чинећи је мање подложном поремећајима услед неповољних временских услова.

Репликабилност модела и процеса јесте још један од исхода до којег ће доћи реализацијом предметног пројекта. Увођење стандардизованих поступака и оперативних смерница доприноси ефикасности и лакшој репродукцији модела у другим градовима и општинама. Оваква пракса олакшава пренос знања и искустава на друге комуналне делатности и секторе. Свеобухватно документовање искустава током реализације пројекта омогућиће стварање детаљних извештаја и студија случаја. Ови документи ће служити као вредан извор информација за друге градове и општине који желе имплементирати сличне пројекте. Пројекат ће ојачати сарадњу између јавног и приватног сектора, што ће створити повољне услове за будућа партнерства у другим градовима и општинама. Поверење и разумевање између партнера кључно је за успешно репликовање модела. Примена пројекта ЈПП у граду Смедереву ће успоставити ефикасан модел управљања комуналном делатношћу који ће бити детаљно документован. Овај модел ће обухватити стратегије, процедуре и иновативне праксе које ће бити лако разумљиве и преносиве на друге локалне заједнице.

Реализацијом овог пројекта јавно-приватног партнерства за поверавање комуналне делатности зоохигијене на територији града Смедерева биће постигнуто успешно **укључивање свих заинтересованих страна**. Активно укључивање становништва града Смедерева у процес планирања и имплементације пројекта омогућиће да се узму у обзир његове потребе и жеље. Анкете могу пружити прилику за изражавање мишљења и давање повратних информација о жељеном квалитету услуге. Успешно партнерство са Приватним партнером допринеће унапређењу ове комуналне делатности. Искуства и ресурси приватног сектора користиће се за оптимизацију оперативних процеса и пружање бољих услуга. Активно информисање и транспарентност у процесу доношења одлука о пројекту ће повећати поверење грађана и других заинтересованих страна. Отвореност према повратним информацијама и одговорност према заједници доприносе већем успеху пројекта. Пројекат ће се прилагодити потребама становништва како би се осигурало да услуга се пружа свим становницима града Смедерева.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

15. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА И СИГУРНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ КОЈЕ АНГАЖУЈЕ ПРИВАТНИ ПАРТНЕР

Човекова животна средина је скуп природних и створених вредности чији комплексни међусобни односи чине окружење, односно простор и услови за живот. Заштита животне средине представља скуп активности и мера за спречавање загађења, смањивања и отклањања штете нанете животnoj средини и враћања живе и неживе природе у стање пре настанка штете. У систематском мониторингу праћења узајамног деловања ових процеса настаје велика количина нумеричких података и индикатора као репрезентативних вредности које су добијене из скупова тих података. Пример систематизовања индикатора приказом узајамног дејства људи и животне средине, којим се описује однос између узрока и последице проблема, развијен је од стране **Европске агенције за животну средину (ЕЕА)**. Овај систем је познат као *DPSIR framework* (*D - Driving Forces, P – Pressures, S – State, I – Impact, R – Response*).

Циљеви заштите животне средине су:

- Очување и заштита здравља људи, целовитости, разноврсности и квалитета екосистема;
- Очување и заштита генофонда животињских и биљних врста;
- Очување и заштита плодности земљишта;
- Очување и заштита природних лепота и просторних вредности;
- Очување и заштита културне баштине и добара које је створио човек;
- Обезбеђење услова за ограничено, разумно и одрживо газдовање живом и неживом природом;
- Очување еколошке стабилности природе, количине и квалитета природних богатстава и
- Спречавање опасности и ризика по животну средину.

Правна и физичка лица су дужна да у обављању својих делатности обезбеде рационално коришћење природних богатстава, да урачунају трошкове заштите животне средине у оквиру инвестиционих и производних трошкова, да примењују прописе, односно предузимају мере заштите животне средине, у складу са законом. Свако правно или физичко лице које својим незаконитим или неисправним активностима доводи до загађења животне средине одговара у складу са законом, при чему је загађивач дужан да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине.

Закон којим се уређује заштита животне средине обавезује правна и физичка лица да у обављању своје активности обезбеде заштиту животне средине и то:

- Применом и спровођењем прописа о заштити животне средине;
- Одрживим коришћењем природних ресурса, добара и енергије;
- Увођењем енергетски ефикаснијих технологија и коришћењем обновљивих природних ресурса;
- Употребом производа, процеса, технологија и праксе који мање угрожавају животну средину;
- Предузимањем мера превенције или отклањања последица угрожавања и штете по животну средину;

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

- Вођењем евиденције на прописани начин о потрошњи сировина и енергије, испуштању загађујућих материја и енергије, класификацији, карактеристикама и количинама отпада, као и о другим подацима и њихово достављање надлежним органима;
- Контролом активности и рада постројења који могу представљати ризик или проузроковати опасност по животну средину и здравље људи;
- Другим мерама у складу са законом.

Чланом 9. ставом 1. тачком 5. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Србије”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон) средине прописано је да је правно или физичко лице које својим незаконитим или неисправним активностима доводи до загађења, одговара у складу са законом, при чему је дужан да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине.

Сходно члану 29. Закона о заштити животне средине правно и физичко лице које управља опасним материјама дужно је да планира, организује и предузима све потребне превентивне, заштитне, сигурносне и санационе мере којима се ризик по животну средину и здравље људи своди на најмању могућу меру.

Управљање опасним материјама врши се под условима и на начин којим се обезбеђује смањење ризика од њихових опасних својстава по животну средину и здравље људи и то у процесу производње, складиштења, коришћења и одлагања.

Ако штета нанета животној средини не може да се санира одговарајућим мерама, лице које је проузроковало штету одговорно је за накнаду у висини вредности уништеног добра.

Правилником о условима за обављање дезинфекције, дезинсекције и дератизације прописују се ближи услови за спровођење дезинфекције, дезинсекције и дератизације, као и услови у погледу стварних средстава радника, техничке опремљености, територија и других услова, које треба да испуњавају здравствене установе, правна лица и предузетници.

15.1. Заштита од штеточина

Човек је од давнина настојао да заштити себе, своју стоку, намирнице и пољопривредне културе од разних штеточина. Начин на који је то чинио кроз историју у великој мери је зависио од друштвених прилика, тј. развоја друштва. У почетку су се користиле углавном механичке методе, а касније све више хемијска средства.

Данас се у комуналној хигијени, а пре свега у пољопривреди против разних штеточина, користе бројна хемијска средства, као што су: инсектициди (овициди, ларвициди, адултициди, репеленти, атрактанти), фунгициди, хербициди (силвициди, десиканти, дефолијанти), родентициди (ратидици, мурициди), лимациди (молускициди) итд.

Највеће тровање услед неправилног руковања апаратом за распршивање десило се 1976. године у Пакистану. Приликом примене малатиона у склопу програма контроле маларије, укупно је отровано 7500 пољских радника. Од овог броја, симптоми тровања су били најизраженији код 2800 радника, од којих је чак петоро смртно завршило (два мешаоца и три распршивача).

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – сировођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

15.2. Безбедност и заштита здравља и сигурност запослених које ангажује Приватни партнер

Безбедност и здравље на раду подразумевају остваривање услова рада у којима се предузимају одређене мере и активности у циљу заштите живота и здравља запослених и других лица који на то имају право. Интерес друштва, свих субјеката и сваког појединца је да се оствари највиши ниво безбедности и здравља на раду, да се нежељене последице као што су повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом сведу на најмању могућу меру, односно да се остваре услови рада у којима би запослени имао осећај задовољства при обављању својих професионалних задатака.

Послодавац је дужан да запослене оспособи за безбедан и здрав рад, у складу са законом. Послодавац је дужан да примењује све одредбе закона којим се уређује безбедност и здравље запослених на раду. Послодавац је дужан да обезбеди да радни процес буде прилагођен телесним и психичким могућностима запосленог, а радна околина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту на раду буду уређени, односно произведени и обезбеђени, да не угрожавају безбедност и здравље запосленог.

Закон о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 35/2023) обавезује послодавца да изврши оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад. Послодавац је дужан да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га распоређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду, у складу са актом о процени ризика.

Оспособљавање се врши у току радног времена, а трошкови оспособљавања не могу бити на терет запосленог. Оспособљавање за безбедан и здрав рад запосленог мора да буде прилагођено специфичностима његовог радног места, а ако послодавац одреди запосленом да истовремено обавља послове на два или више радних места, дужан је да запосленог оспособи за безбедан и здрав рад на сваком од радних места.

Закон о безбедности и здрављу на раду налаже послодавцу да запосленом на радном месту са повећаним ризиком, пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада. Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, послодавац је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима.

Члан 30 став 1. овог закона налаже да послодавац може запосленима да уступи на коришћење опасне хемијске материје и друге хемијске материје за које је прописана обавеза израде и достављања безбедносног листа само ако му је уз хемијску материју учинио доступним безбедносни лист, у складу са прописима којима се уређују хемикалије, као и ако је обезбедио све мере које произлазе из садржаја безбедносног листа.

Што се тиче хемијских средстава, све услуге се могу вршити само препаратима регистрованим у Републици Србији за примену у јавној хигијени, који су као биоцидни производи уписани и поседују решење о упису у привремену листу биоцидних производа за достављање техничког досијеа.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

Такође, сваки биоцидни производ који се користи у току извођења акције мора поседовати и безбедносни лист.

Биоцидни производ мора се користити тако да се при руковању не проузрокује штетно дејство на здравље људи и животиња и животну средину, водећи рачуна о рационалној примени комбинације физичких, биолошких, хемијских и других одговарајућих мера против циљних организама, као и да се његово коришћење сведе на најмању могућу меру.

Заштитна средства која су потребна за вршење услуга ДДД су:

- заштитна одела, капе и заштитне наочаре за сваког извођача;
- заштитне респираторне маске за једнократну употребу за сваког извођача;
- заштитне респираторне маске за вишекратну употребу са одговарајућим потрошним филтерима;
- гумене рукавице и гумене чизме за сваког извођача;
- приручна аптека са антидотима;
- атестирана опрема од стране акредитоване институције за рад на висини за извођаче који врше сузбијање штетних инсеката на висини већој од 2 метра.

У седишту предузећа се празна амбалажа у којој су се налазили препарати за извођење услуга складишти у предвиђен простор за ту намену (потребно је обезбедити магацин опасног/неопасног отпада у зависности од карактеризације отпада а у складу са Законом о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 35/2023). Заштитна опрема која се користила током извођења услуга а која је контаминирана препаратима (заштитне маске за једнократну употребу, рукавице, заштитни огртаци и капе за једнократну употребу) одлажу се у магацин опасног отпада, а остала заштитна опрема (заштитна одела, обућа, маске са цедилом, опрема за рад на висини и дубини) се ставља у гардеробне ормаре. Опрема за рад (машине) која се користи за извођење услуга дезинсекције и дезинфекције се у седишту предузећа испира топлем водом која се скупља у пластична бурад и одлаже у магацин опасног отпада. Сав отпад се периодично предаје на збрињавање и уништавање овлашћеним оператерима са којима треба имати потписане уговоре.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

16. ЕВЕНТУАЛНО ОДУЗИМАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА И ОДУЗИМАЊЕ ПРАВА КОРИШЋЕЊА ИМОВИНЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА

Законом о јавно-приватном партнерству дефинисан је престанак јавно приватног партнерства и последице престанка на Јавног и Приватног партнера као и на делатност која је поверена Предлогом пројекта.

Осим престанка ЈПП-а испуњењем законских услова, јавни уговор може престати пре истека рока на који је закључен због пропуста Приватног или Јавног партнера, као и у другим случајевима прописаним законом или јавним уговором.

Превремени раскид јавног уговора због пропуста Приватног партнера дефинисан је у члану 54. ЗЈППК, у коме се наводи да Јавни партнер може једнострано раскинути јавни уговор у следећим случајевима:

1. Ако Приватни партнер не пружа јавне услуге према стандардима квалитета за такве услуге на начин како је договорено јавним уговором;
2. Ако Приватни партнер не спроводи мере и радње неопходне ради заштите добра у општој употреби, односно јавног добра, ради заштите природе и културних добара;
3. Ако је Приватни партнер дао неистините и нетачне податке који су били одлучујући за оцену његове квалификованости приликом избора најповољније понуде;
4. Ако Приватни партнер својом кривицом не започне са извршавањем јавног уговора у уговореном року;
5. Ако Приватни партнер обавља и друге радње или пропушта да обави неопходне радње које су у супротности са јавним уговором;
6. Ако је Приватни партнер пренео на треће лице своја права из јавног уговора без претходног одобрења јавног партнера;
7. У другим случајевима у складу са одредбама јавног уговора и општим правилима облигационог права и прихваћеним правним правилима за конкретну врсту уговора.

Критеријуми на основу којих Јавни партнер утврђује постојање разлога за раскид јавног уговора се утврђују јавним уговором.

Чланом 56. ЗЈППК је прописано да Јавни партнер може Приватном партнеру одузети права установљена јавним уговором ако Приватни партнер не извршава уговором преузете обавезе, из разлога јавне безбедности, као и у случају да се обављањем делатности угрожава животна средина и здравље људи, а мере предвиђене посебним прописима нису довољне да се то спречи, на начин и под условима утврђеним јавним уговором.

Уколико дође до прекида у пружању услуге дезинфекције, дезинсекције и дератизације или она буде озбиљно угрожена из разлога који спадају у одговорност Приватног партнера, Град Смедерево има право да, уз достављање обавештења, обезбеди другог вршиоца услуга и да трошкове обрачуна Приватном партнеру укључујући, али се не ограничавајући на уговорну казну у висини вредности трошкова које је Град имао због обезбеђења комуналне услуге од стране другог вршиоца услуга.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

17. ВРСТЕ И СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА ПРУЖЕНЕ УСЛУГЕ КОЈЕ ТРЕБА ДА ОБЕЗБЕДЕ ПАРТНЕРИ

Јавни партнер ће, сходно Закону о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 91/2019 и 92/2023; у даљем тексту: ЗЈН), јавним позивом и конкурсном документацијом навести да је привредни субјект дужан да достави средства финансијског обезбеђења за озбиљност понуде и то оригинал банкарску гаранцију у вредности од највише 3% од укупне вредности понуде без ПДВ-а. Банкарска гаранција за озбиљност понуде мора бити са клаузулама: безусловна, неопозива, без права на приговор и платива на први позив. Поднета банкарска гаранција не може да садржи додатне услове за исплату, краће рокове од оних које одреди Јавни партнер по овлашћењу, мањи износ од оног који одреди Јавни партнер по овлашћењу или промене месну надлежност за решавање спорова. Рок важења банкарске гаранције за озбиљност понуде је 30 дана од дана отварања понуде.

Изабрани понуђач је у обавези да приликом потписивања уговора, а најдуже у року од 15 дана од дана закључења уговора, Јавном партнеру преда средство финансијског обезбеђења за добро извршење посла и то банкарску гаранцију за добро извршење посла, која мора бити са клаузулама: безусловна, неопозива, без права на приговор и платива на први позив, у висини од највише 10% од годишње уговорене вредности без пореза на додату вредност. Банкарска гаранција за добро извршење посла се обнавља на годишњем нивоу, са роком важења до 31. децембра сваке календарске године током трајања уговора о јавно-приватном партнерству.

Приватни партнер треба да обезбеди за потребе вршења дезинфекције, дезинсекције и дератизације следеће полисе осигурања:

- Осигурање од професионалне одговорности – одговорности из делатности за обезбеђење од ризика који могу настати у току обављања регистроване делатности уговарача приликом обављања услуга ДДД у минималном износу од 1.000.000,00 динара.
- Осигурање од последица несретног догађаја за најмање 20 запослених или радно ангажованих лица у случају смрти услед незгоде у минималном износу од 150.000,00 динара, односно минимално 300.000,00 динара за случај инвалидитета услед незгоде.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

18. УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА

Врста поступка набавке и коначни квалитативни критеријуми за избор Приватног партнера биће утврђени приликом сачињавања конкурсне документације за избор Приватног партнера, коју ће израдити пројектни тим јавног тела, односно комисија за спровођење поступка јавне набавке, а након исходавања позитивног мишљења Комисије за јавно-приватно партнерство и концесије.

Имајући у виду чињеницу да је уговор дугогодишњи, у којем Приватни партнер гарантује квалитет пружања услуге и безбедност у складу са важећим стандардима и правилницима, неопходно је због такве прерасподеле ризика, одабрати квалитетну и одговарајућу опрему за пружање одређеног нивоа услуге који је одређен стандардима и правилницима. Ово је посебно важно због квалитетног спровођења поступка јавне набавке у којем ће се вршити одабир Приватног партнера да не би дошло до постављања дискриминационих и неконкурентних услова супротних основним начелима Закона о јавним набавкама.

Поред критеријума за квалитативни избор привредног субјекта које сви учесници у поступку избора привредног субјекта морају доказати да испуњавају, а који су дефинисани члановима 111. и 112. ЗЈН, критеријуми за избор привредног субјекта могу да се односе на испуњеност услова за обављање професионалне делатности, финансијски и економски капацитет, технички и стручни капацитет који су дефинисани члановима 115., 116. и 117. ЗЈН, а које учесници у поступку избора привредног субјекта треба да испуњавају.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

18. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОСТУПКУ ДОДЕЛЕ И ОБЈАВЉИВАЊУ ЈАВНОГ ПОЗИВА

Сходно члану 7. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, јавно-приватно партнерство се дефинише као дугорочна сарадња између Јавног и Приватног партнера ради обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја, које може бити уговорно или институционално.

Чланом 20. наведеног Закона дефинисано је да је поступак избора Приватног партнера или поступак јавне набавке одређен законом којим се уређују јавне набавке или поступак давања концесије одређен овим законом.

Јавни уговор закључиће се као уговор о јавно-приватном партнерству без елемената концесије.

У поступку избора Приватног партнера не примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке које се односе на:

- начин обрачуна процењене вредности јавног уговора;
- заједничку понуду;
- подизвођаче;
- рокове за подношење понуда и пријава;
- рокове у вези са доношењем одлуке о избору најповољније понуде;
- рокове за закључење уговора и
- измене јавног уговора.

Поступак доделе јавног уговора за ЈПП, без елемената концесије, покреће се објављивањем јавног позива на српском језику и на страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини.

Јавни позив се у истоветном тексту објављује у Службеном гласнику Републике Србије, као и у средству јавног информисања које се дистрибуира на целој територији Републике Србије, на интернет-страници јавног тела и на Порталу јавних набавки, са навођењем дана када је јавни позив објављен у Службеном гласнику Републике Србије.

Јавни позив се по потреби објављује електронски на интернет страници *"Tenders Electronic Daily"* и интернет издању додатка Службеном листу Европске уније, а обавезно за пројекте вредности преко пет милиона евра.

Трошкове објављивања јавног позива сноси надлежно јавно тело које спроводи поступак.

Сходно члану 14. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, учесник у поступку доделе јавног уговора може бити свако домаће или страног физичко, односно правно лице.

Групе привредних субјеката могу подносити понуде или наступати као учесници у поступку. Јавна тела немају право да траже од ових група лица да имају одређену правну форму како би учествовала у поступку.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

19. КРИТЕРИЈУМИ ИЗБОРА И ДОДЕЛЕ И ОДАБРАНИ ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ УГОВОРА

Одабрани поступак доделе је отворени поступак у складу са законом којим се уређују јавне набавке. Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди критеријуме за избор Приватног партнера и елементе критеријума.

Критеријум за оцењивање понуда је, сходно члану 132. Закона о јавним набавкама, економски најповољнија понуда – понуђена цена која ће се заснивати на следећем критеријуму:

- Најнижи износ понуђене накнаде коју би Јавни партнер плаћао Приватном партнеру за спровођење мера дезинсекције, дератизације и по потреби дезинфекције за свих 10 година трајања уговорног периода.

Критеријум за оцењивање понуда ће се ближе одредити у конкурсној документацији за избор Приватног партнера.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

20. РОК НА КОЈИ СЕ ЗАКЉУЧУЈЕ ЈАВНИ УГОВОР

Сходно члану 18. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, рок на који се закључује јавни уговор одређује се на начин који не ограничава тржишну утакмицу више него што је то потребно да се обезбеди амортизација улагања Приватног партнера и разуман повраћај уложеног капитала, истовремено узимајући у обзир ризик који је повезан са комерцијалним коришћењем предмета уговора. Рок не може бити краћи од 5 година ни дужи од 50 година, уз могућност да се након истека уговореног периода закључи нови уговор уз избор Приватног партнера на начин и у поступку прописаном овим законом.

Анализом података о потребним новчаним и другим средствима и динамици њиховог улагања, начин плаћања, планираних прихода за спровођење мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације, оперативних трошкова потребних за спровођење мера који су обрађени у одељку 13. сачињен је одељак 13.6. Збирни преглед финансијских показатеља исплативости пројекта на основу кога је закључено да је најоптималније решење да рок на који се закључује јавни уговор буде 10 година.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

21. САДРЖИНА ЈАВНОГ УГОВОРА

Сходно члану 46. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, јавни уговор садржи права и обавезе уговорних страна, одредбе, услове и друге клаузуле које Јавни партнер сматра неопходним како би се пројекат реализовао у поступности и у складу са законом. Такође, уговор садржи и друге елементе који се односе на трећа лица на која утиче закључење овог уговора и који имају значајну улогу у реализацији пројекта.

Приликом одређивања одредби и услова јавног уговора, јавно тело би требало да уреди следећа питања:

1. Карактер и обим услуга које треба да обезбеди Приватни партнер и услове за њихово обезбеђење, под условом да су наведени у јавном позиву;
2. Расподела ризика између Јавног и Приватног партнера;
3. Одредбе о минималном захтеваном квалитету и стандарду услуга и радова у интересу јавности или корисника услуга или јавних објеката, као и последице неиспуњења ових захтева у погледу квалитета;
4. Обим искључивих права Приватног партнера, ако постоје;
5. Евантуалну помоћ коју Јавни партнер може пружити Приватном партнеру за добијање дозвола и одобрења потребних за реализацију пројекта;
6. Власништво над средствима која се односе на пројекат и по потреби, обавезе уговорних страна у погледу стицања пројектних средстава и евентуално потребних службености;
7. Накнада и субвенције Приватном партнеру;
8. Механизми за умањење уговорене накнаде (без обзира на правни облик) Приватном партнеру у случају лошијег квалитета његових услуга/објеката;
9. Поступак који Јавни партнер користи за разматрање и одобравање пројекта, планова изградње и спецификација, као и поступци за тестирање и коначну инспекцију, одобрење и пријем инфраструктурног објекта као и извршених услуга, ако је потребно;
10. Поступци за измене пројекта, планова изградње и спецификација ако их једнострано утврђује Јавни партнер и поступци за сагласност о евентуалном продужењу рокова и/или повећању, односно умањењу накнаде (укључујући трошкове финансирања);
11. Обим обавезе Приватног партнера да зависно од случаја обезбеди измену објеката или услуга у току трајања уговора да би се удовољило измењеној стварној тражњи за услугом;
12. Континуитет пружања услуге свим корисницима под суштински истим условима, као и накнаду штете у случају непоштовања одређених услова;
13. Могући обим измена јавног уговора након његовог закључења, лица која имају право да то захтевају и механизам за усаглашавање тих измена;
14. Евантуална права Јавног партнера да Приватном партнеру одобри закључење најважнијих подизвођачких уговора или уговора са зависним друштвима Приватног партнера или са другим повезаним лицима или других уговора којима се поверава обављање одређених послова од стране Приватног партнера трећим лицима, ако је такво поверавање предвиђено предлогом пројекта ЈПП;
15. Јемства која треба да обезбеди Приватни партнер или Јавни партнер (укључујући јемства Јавног партнера финансијерима);
16. Покриће осигурањем које треба да обезбеђује Приватни партнер;

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

17. Расположиви правни лекови у случају да било која уговорна страна не изврши своје уговорне обавезе;
18. Мера у којој било која уговорна страна може бити изузета од одговорности за неизвршење или кашњење у испуњењу уговорних обавеза услед околности реално ван њене контроле (виша сила, промена закона и сл.);
19. Рок трајања јавног уговора и права и обавезе уговорних страна након његовог истека (укључујући и стање у којем се имовина мора предати Јавном партнеру), поступак продужења уговореног рока укључујући његове последице на финансирање пројекта;
20. Последице штетне промене прописа;
21. Разлози и последице превременог раскида (укључујући минималан износ који се мора исплатити Јавном или Приватном партнеру), уговорне казне и слично;
22. Евентуална ограничења одговорности уговорних страна;
23. Сви споредни или повезани уговори које треба закључити, укључујући и оне намењене лакшем финансирању трошкова везаних за пројекат, као и ефекте тих уговора на јавни уговор; то нарочито обухвата посебне одредбе којима се Јавном партнеру дозвољава да закључи уговор са финансијерима Приватног партнера и да обезбеди права на пренос јавног уговора на лице које наведу финансијери у одређеним околностима;
24. Меродавно право и механизам за решавање спорова;
25. Околности под којима Јавни партнер или одређено треће лице може (привремено или на други начин) преузети вођење објекта или другу функцију Приватног партнера како би се обезбедило делотворно и непрекидно вршење услуге и/или објекта који су предмет уговора у случају озбиљних пропуста Приватног партнера у извршавању његових обавеза;
26. Евентуално право Јавног партнера или надлежног државног органа да у циљу заштите јавног интереса као и у случају постојања опасности за јавну безбедност или угрожавање животне средине и здравља људи или повреде обавеза Приватног партнера из јавног уговора, у потпуности или делимично прекине извршење уговора или преузме извршење одговарајућих обавеза Приватног партнера (*step-in right*), уз дефинисање последица коришћења тог права;
27. Опорезивање и фискална питања – ако постоје.

На сва питања која се односе на јавни уговор, а која нису посебно уређена овим Законом, примењују се прописи Републике Србије.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

22. ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ЈАВИ УГОВОР

Сходно члану 47. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, пре доношења одлуке о избору Приватног партнера и закључења јавног уговора, обавеза Скупштине града Смедерева јесте давање сагласности на коначни нацрт јавног уговора укључујући и прилоге који чине његов саставни део.

Скупштина града Смедерева дужна је да на основу оцене о усаглашености нацрта уговора са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама и са конкурсном документацијом, да сагласност на коначни нацрт уговора у року од 30 (тридесет) дана од дана његовог достављања. Јавни уговор може бити закључен по добијању сагласности Скупштине града Смедерева. На све измене и допуне закљученог јавног уговора којима се мењају права и обавезе уговорних страна, примењује се поступак у складу са одредбама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама. Ако није другачије уговорено у писаном облику, Јавни партнер, као уговорна страна, увек је одговоран за реализацију пројекта ЈПП и за његове евентуалне последице.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

23. ЗАКЉУЧИВАЊЕ ЈАВНОГ УГОВОРА

Сходно члану 48. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, јавно тело мора одабраном најповољнијем понуђачу понудити закључење јавног уговора у року који је одредио одлуком о избору најповољније понуде, а по добијеној сагласности Скупштине града Смедерева.

Јавни уговор у писаном облику потписују овлашћена лица јавног тела и одабраног најповољнијег понуђача, а ако се уговором предвиђа располагање непокретностима, односно располагање уделима у заједничком привредном друштву, уговор се обавезно оверава. Потписивањем јавног уговора Приватни партнер стиче право и преузима обавезу обављања делатности за коју је јавни уговор додељен.

Јавни уговор мора бити сачињен у складу са конкурсном документацијом, свим подацима из јавног позива, изабраном понудом и одлуком о избору најповољније понуде.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

24. ПЛАНИРАНА ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Планирање времена реализације пројекта дефинише се као одвијање процеса реализације пројекта по појединим фазама и односи се на планирање и разраду времена реализације пројекта. Овим планирањем се анализира време потребно за реализацију пројекта, и утврђује термин завршетка, како појединих делова пројекта, тако и пројекта у целини.

Табела број 23 – Пројектовано време потребно за реализацију пројекта

Р.бр.	Назив активности	почетак активности	крај активности	период трајања
1	Иницијатива јавног тела за покретање поступка ЈПП	04/05/2023	09/05/2023	5
2	Одлука скупштине о започињању реализације поступка ЈПП	04/05/2023	11/05/2023	7
3	Решење о образовању стручног тима за спровођење поступка ЈПП	11/03/2023	15/03/2024	370
4	Достављање улазних података и припрема предлога пројекта	11/12/2023	31/05/2024	172
5	Упућивање предлога пројекта Комисији за ЈПП и концесије	31/05/2024	07/06/2024	7
6	Процес издавања мишљења Комисије за ЈПП и концесије	07/06/2024	05/09/2024	90
7	Припрема техничке документације	05/09/2024	05/10/2024	30
8	Припрема документације о набавци	05/10/2024	04/11/2024	30
9	Процес избора приватног партнера укључујући време за подношење ЗЗЗП	05/11/2024	03/02/2025	90
10	Сагласност скупштине локалне самоуправе на јавни уговор	04/02/2025	19/02/2025	15
11	Закључивање и објављивање јавног уговора	20/02/2025	07/03/2025	15
12	Припремни период	08/03/2025	06/06/2025	90
13	Почетак периода пружања услуга	06/06/2025	06/06/2025	0
УКУПНО				921

Предложени периоди трајања појединачних активности овог Предлога пројекта су одређени у складу са максималним законским роковима предвиђеним за реализацију појединачних активности у нормалним условима. Као такви, периоди трајања појединачних активности могу да се мењају односно да буду краћи или дужи, у зависности од донетих одлука надлежних органа.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

25. СТРУЧНИ ТИМ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

На основу члана 27. став 1. тачка 9) Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник Републике Србије”, број 88/2011, 15/2016 и 104/2016), члана 9. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник Републике Србије”, број 88/2011, 104/2016 и 95/2018) и члана 19. Статута града Смедерева („Службени лист града Смедерева”, број 2/2019 пречишћен текст), Скупштина града Смедерева, на 19. седници одржаној 11. маја 2023. године, донела је **Решење о именовању пројектног тима за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства, без елемената концесије, за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене, спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева.**

У Пројектни тим за реализацију Пројекта јавно-приватног партнерства, без елемената концесије, за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене, спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева (у даљем тексту: Пројектни тим), именују се:

за председника

1. **Милош Томовић**, члан Градског већа града Смедерева, задужен за ресор урбанизма, комуналних делатности и заштите животне средине

за заменика председника

2. **Јована Лукић**, чланица Градског већа града Смедерева, задужена за ресор пољопривреде и руралног развоја

за чланове:

3. **Виолета Максимовић**, вршилац дужности директора ЈКП Зеленило и гробља Смедерево,
4. **Мирко Шкрбић**, струковни економиста у ЈКП Зеленило и гробља Смедерево,
5. **Тања Крчум**, дипл.пр.пл., руководиоца Групе за комуналне послове и послове заштите животне средине у Одељењу за имовинско правне и комуналне послове Градске управе града Смедерева,
6. **Светлана Илић**, сан.еко.инж.спец., у Групи за комуналне послове и послове заштите животне средине у Одељењу за имовинско правне и комуналне послове Градске управе града Смедерева,
7. **Владица Ђиноввић**, дипл. економиста, у Одељењу за финансије Градске управе града Смедерева,
8. **Снежана Поповић**, дипл. правник, у Одељењу за финансије Градске управе града Смедерева,
9. **Душан Поповац**, дипл. економиста, шеф Одсека за јавне набавке у Одељењу за привреду и јавне набавке Градске управе града Смедерева.

Задаци Пројектног тима су: пружање стручне помоћи јавном телу при припреми Предлога пројекта јавно-приватног партнерства, без елемената концесије, за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене, спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елемената концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

територији града Смедерева који се упућује Комисији за јавно-приватно партнерство; пружање стручне помоћи јавном телу при припреми потребних анализа, односно студија оправданости, при припреми и изради услова и конкурсне документације, правила и услова за оцену понуђача и примљених понуда, као и критеријума за избор понуде и прегледање и оцена приспелих понуда; утврђивање предлога одлуке о избору најповољније понуде за јавно-приватно партнерство или предлога одлуке о поништењу поступка јавно-приватног партнерства и образложењу тих предлога и обављање осталих послова потребних за реализацију поступка.

Пројектни тим о свом раду води записник и сачињава друга документа која потписују сви чланови Пројектног тима.

Скупштина града Смедерева је, на 3. седници одржаној 15. марта 2024. године, донела Решење о изменама и допунама решења о именовању пројектног тима за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства, без елемената концесије, за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене, спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева.

Првобитно Решење о именовању пројектног тима промењено је у тачки I, тако што се за председника Пројектног тима уместо Милоша Томовића, члана Градског већа града Смедерева, задуженог за ресор урбанизма, комуналних делатности и заштите животне средине, именује **Снежана Ранковић**, чланица Градског већа града Смедерева, задужена за ресор урбанизма, комуналних делатности и заштите животне средине, а уместо заменика председника Јоване Лукић чланице Градског већа града Смедерева, задужене за ресор пољопривреде и руралног развоја, именује **Горан Павловић**, члан Градског већа града Смедерева, задужен за ресор пољопривреде и аграра.

Уместо досадашњег члана Виолете Максимовић, именује се **Мирослав Илић**, вршилац дужности директора Јавног комуналног предузећа Зеленило и гробља Смедерево.

Такође, првобитно Решење о именовању пројектног тима се допуњује у тачки I, тако што се додају нови чланови пројектног тима, и то:

- **Славиша Стошић**, члан Градског већа града Смедерева, задужен за ресор финансија, локалног економског и привредног развоја и
- **Милко Мишковић**, секретар Скупштине града Смедерева.

Предлој пројекта јавно-приватног партнерства без елементарне концесије за поверавање обављања комуналне делатности зоохигијене – спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на територији града Смедерева

26. ЗАКЉУЧАК

На основу предложеног Пројекта, закључује се да је Град Смедерево анализирао и сачинио Предлог пројекта у складу са чланом 27. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама.

Доноси се закључак да, иако Град Смедерево нема довољно средстава и нема на располагању техничку експертизу за инвестирање у вршење услуга ДДД, постоји могућност да се ово питање реши и то ангажовањем Приватног партнера кроз реализацију пројекта јавно-приватног партнерства.

Пројекат је могуће реализовати у циљу пружања континуиране услуге спровођења мера за смањење популације штетних микроорганизама, глодара, инсеката и других зглавара, сузбијањем заразних болести чиме се постиже побољшање здравља становништва, заштита животне средине и унапређење комуналне делатности на период од 10 година.

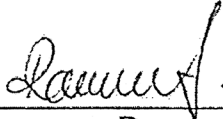
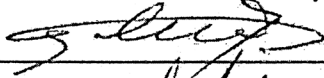
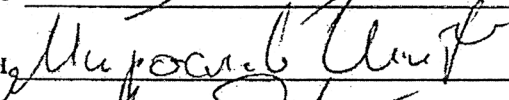
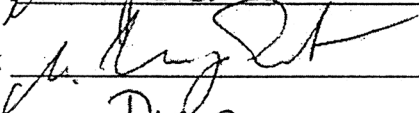
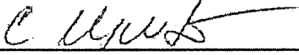
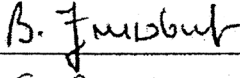
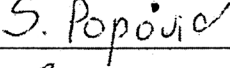
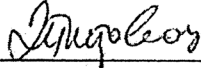
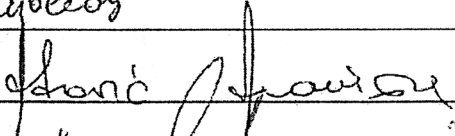
Предметни пројекат је економско-финансијски оправдан и омогућиће подстицање приватних инвестиција у јавни сектор, додатне приходе и остваривање директних и индиректних економских користи пре свега за Јавног партнера, а затим и за Приватног.

Индикатори који су приказани у представљеној анализи јасно доказују оправданост примене овог модела.

UNECЕ ЈПП Евалуациона методологија за оцењивање пројеката (*UNECЕ PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS*) представља компас за јавно-приватна партнерства која за циљ имају одрживи развој. Важно је да Јавни партнер користи PIERS за унапређење пројекта и оцену успешности реализације пројекта. PIERS се може користити од ране фазе идентификације пројекта па све до развоја и имплементације пројекта. Идентификација пројекта односи се на фазу концепта пројекта (оригиналну идеју) када се спроводе студије изводљивости. Током ове фазе пројекта, Јавни партнер може да износи своје идеје, стратегију и циљеве пројекта. Развој пројекта односи се на фазу пројекта у којој долази до детаљног обликовања пројекта кроз пуну изводљивост, технички дизајн, правно и финансијско структурирање, поступак јавне набавке све до потписивања уговора са Приватним партнером. Имплементација пројекта се односи на фазе припреме и пружања услуге током животног века пројекта. У овој фази пројекта, дизајн пројекта и обавезе су дефинисане, а Јавни партнер је у позицији да прати учинак и усклађеност. Што се PIERS раније примењује у животном циклусу пројекта, то већу вредност може да пружи. На пример, способност да се изврши промена пројекта и њихови повезани трошкови, обично су много нижи током фазе имплементације пројекта, него у фази идентификације пројекта где је способност да се промене изврше у пројекту много већа. Због тога, критеријуми, индикатори и методологија процењивања пројекта представљају значајан алат за Јавног партнера, све у циљу унапређења крајњих исхода пројекта.

Најважнији циљ овог пројекта јесте континуирано пружање квалитетне услуге односно сузбијање појаве штетних микроорганизама, глодара, инсеката и других зглавара уз истовремено подизање квалитета комуналне услуге, заштите биљног и животињског света, као и заштите здравља становништва. Поменуте мере постижу се применом исхода из UNECЕ ЈПП Евалуационе методологије - PIERS, ради усклађености пројекта са циљевима одрживог развоја (SDG) и циркуларном економијом.

Пројектни тим:

1. Снежана Ранковић, председница
2. Горан Павловић, члан
3. Мирослав Илић, члан
4. Мирко Шкрбић, члан
5. Тања Крчум, чланица
6. Светлана Илић, чланица
7. Владица Ђиновић, члан
8. Снежана Поповић, чланица
9. Душан Поповац, члан
10. Славиша Стошић, члан
11. Милко Мишковић, члан